

**Ka:dle molo atlale yu Lukta
ilimale
Luk
Luk buka ya: dulu koko**

Oplami Luk iye po-Yu oplami epame po-Yesu alotle tlalo oplami. Amasiyama ya:ye tuwale siyomalalo tiyama tle dokota oplami halemama ya:mkale Polota God yu hamsela:lati ya: mate sela:iyo. Koko pato Lukta buka hema ilimaleye ipapena. Eye, Yesutapo hatlo Yu so tlo gadlowedeme popuana. Amasiyama ya:tapo Yu so mate epo ta:lamo so hapuloma mate gadlowedeme puwapo. Epame wotiyalle dulu dla ha:ha:lalo so mate epo dupa kolle dulu dla ha:ha:lalo so mate gadlowedeme puwapo. Epame Yesuta opa imsela:le kokoye ya: buka hema ilimuwapo.

1-2 Godta dia: dulu dla oko hamhaluwaye opa opitapo kotiyamale tle koko e tlapame yia: ma God oko hamama opa dulu dla koko eye atlam-siyamuwapo. Yia:ta atlamsiyama koko eye di ma me-daluwa. Epalati ma opa opitapo ikadepe yo dlalle so mate epo koko e tlamale so mateta atlamala dalepame yia: koko eye buka dla ilal-imuwapo. ³⁻⁴ Epedeme na: ma koko hapuloma eye na:ta woloma kotiyamale tle malastademe na: mape yu iye woloma ilima. Epapedeme Tiyopoles namkale, wa:ta daluwa koko eye wa:ta woloma

ikadepe koko dlepo depame na:ta wa: watle yu ilimale iye hamima.

Yon opa yú dla ka:ka:timalalo hamolowe kokoye botomastale

⁵ Helodta Yudiya mo dla dokopala oplami halale oloma edla God ka: epo opa ka: duka dla hallalo oplami hale halaiyo, ya: hiye Sekalaya. Ya: God ka: epo opa ka: duka dla ha:ha:lalo so alumale hale Abiya alumale dulu dla halaiyo. Epo ya:llu hiye Elisabet, ya: ma A:lon ya: asiyapo. ⁶ Epapeleye Sekalaya mate Elisabet mate God mila:pi tle woloma ka:ka:depo ha:ha:mama Godta molo at-lale yu woloma dolumha:ha:iyo. ⁷ Amasiyama yia: yimlala hawa ha:ha:iyo. Adipalati, Elisabet ya:ye hamkapi a:ya polomama ma-alluyemala halaiyo. Epalati Sekalaya mape mo-totoyemala halaiyo.

⁸ Alila haleta Sekalaya ya: alumale sota oko halowe alilata pulati Sekalayata Yu so aiyalma aya dla hetame God mila:pi tle halemama oko hamhalaiyo. ⁹ Epalati God ka: epo opa ka: duka dla ha:ha:lalo sota yia: dulu dla oplami hale hulumolowedeme ewala mate tatipiyele hale tatipiyemdiyo. Epapedeme yia:ta yia: dulu dla epo ewala mate tatipiyemama Sekalayata tla:mtaiyo. Epalati yia:ta Sekalayaye Lod ya: aiyalma aya dulu dla ullu ka:dle seyamale ha:lepo depame hulumaiyo. Epedeme Sekalayata Yu so aiyalma aya dla hetame ullu ka:dle seyamale ha:mhalaiyo. ¹⁰ Epame ya:tapo ullu ka:dle seyamale ha:mhallati opa hapulomata aiyalma aya alikili tle ha:ha:mama inoma sumha:ha:iyo.

¹¹ Sekalayaye aiyalma aya dulu dla me-hallati God ya: banakaka oplamita ullu ka:dle seyamale ha:lalo tile dowala tiyama dla woyame halaiyo.

¹² Epalati Sekalayata banakaka oplami natipame sikemte yelepame wota:iyo.

¹³ Amasiyama God ya: banakakata ya: watle epo atlaiyo, “Sekalaya, wa: ase sikemte wota:miya. Godta wa:ta inoma sumhaluwaye ma-daluwapo. Wa: allu Elisabetta mopapo polopame maseyemala hamelepe. Epalati wa:tapo maseyemala ya: hiye Yon dlepe. ¹⁴ Ya:tapo wa: dla siyele hampulupe, epame opa hapulomata ya: hamalati sisiyelepe.

¹⁵ Adipalati, ya:tapo Lod mila:pi tle pato oplami hallepe. Epedeme ya:tapo kawata yú podlowa. Amasiyama ya:ye ya: waita ya: hamale tle kotiyapo Hela:dle Sokota pasatepo hallepe.

¹⁶ Ya:tapo Isalael soye mamisika: Lod yia: God hala dla elempulupe. ¹⁷ Ya: Ilayata itiyamale mate haluwa epapele some halemama Lodta puluwedeme hallati ya: tatile olomasepele pulupe. Epame ya:tapo opaye Lodta pua koko dla dinapomama adulo mate yia: yimlala mateye sadle koko dla elempulupe. Epame ya:tapo God yu dla posalladepo siyamalalo sota malamaleye ma ka:dle koko halowe malamale dla elempulupe.”

¹⁸ Amasiyama Sekalayata God ya: banakaka oplami watle epo atlaiyo, “Na: apa koko natipame wa:ta atla kokoye ikadepe depa:? Adipalati, na:ye mo-totoyemala halapo, epame na: a:ya ma ma-alluyemala polapo,” diyo.

¹⁹ God ya: banakaka oplamita asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Na: hiye Ga:ibiliyelpo. Na:ye God mila:pi tle halemdepo. Godtapo na:ye tulune de,

na:tapo wa: watle ka:dle yu iye atlepo depame.
²⁰ Amasiyama wa: dalene, wa: yu pa:le oplami depo hallepe. Adipalati, wa: na: yu dla pomikade-pedesema. Epedeme wa: yu pa:po hallati na:ta wa: watle atlamale koko ita wowoyamolowe alilata umulati edla natipame matle yukamelepe,” diyo.

²¹ Sekalayata aiyalma aya dulu dla halemama kokó dlati opa hapulomata alikili dla omha:ha:mama epo atlamyaiyo, “Ya: apa koko hamhalemama amma:?” demyaiyo. ²² Epalati Sekalayata aiyalma aya tle matime poyukamalalo halemama isikimi do yu mate atlamaiyo. Epalati opata koko e natipame momalamaiyo, “Ya:ye aiyalma aya dulu dla halemama inomata meyelope dlati ulugiyemale koko tlamayo,” diyo.

²³ Sekalayata aiyalma aya dulu dla oko hamhale alilata mo-puame gudlati ya: ma ilame ya: mo dla taiyo. ²⁴ Alotle Sekalaya ya:llu Elisabetta mopapo pollati mama 5 dulu dla ya:ta hatlo ya: aya dulu dla halaiyo. ²⁵ Epame Elisabetta ya:skamu epo malamdiyo, “Lodta na: gaduwapo, epame ya:tapo na:ta opa mila:pi dla hamkapi polomama wota:mduwaye ma-hamastauwapo,” demdiyo.

Yesu hamolowe kokoye botomastale

²⁶⁻²⁷ Elisabetta mopapo polaleye mama 6 mopololepo hallati Godta ma ya: banakaka oplami Ga:ibilibiyeye tulune diyo, homta pollalo ipilalo Meli watle. Meliye Ga:lili mo pato dulu dla Nasalet mo dla hallalo a:yayo. Epapeleye Deibidi mate asiya hatlope oplami haleta Meli halowedeme halaiyo, ya: hiye Yosep. ²⁸ Epeleye God ya: banakaka oplamita tulume Meli watle epo atlaiyo,

“Namkale, Godta sale a:ya wa:po. Godta wa: mate halapo,” diyo.

²⁹ Meli yu i dalepo yelepame yu i ya: dulu kokoye sikemte momalamaiyo. ³⁰ Amasiyama God ya: banakaka oplamita asiyama Meli watle epo atlaiyo, “Meli, wa: ase sikemte wota:miya. Adipalati, Godta sale a:ya wa:po. ³¹ Wa:tapo mopapo polopame maseyemala hamelepe. Epame wa:tapo ya:ye Yesu sepilipe. ³² Ya:tapo pato hallepe, epame ya:ye di ikadepe dla hallalo God Yami dlepe. Epame Lod Godta ya: mama Deibidita dokopala haluwa moye ma ya: watle hamilipe. ³³ Epalati ya:tapo Yokob ya: asiya dulu dla dokopala oplami hallepe. Epame ya:ta dokopala depo hallowe kokota sukulu pa:le ellepe,” diyo.

³⁴ Epalati Melita asiyama God ya: banakaka watle epo atlaiyo, “Koko iye adipo na: dla epo woy-apa:? Na: oplami koko yeliyena,” diyo.

³⁵ Amasiyama God ya: banakaka oplamita epo atlaiyo, “Hela:dle Sokota wa: dla tullupe, epame di ikadepe dla hallalo Godta itiyamaleta wa:ye bopudlepe. Epapedeme wa:ta hamolowe maseyemalaye aiyalmapo, epame ya:ye God Yami dlepe. ³⁶ Epedeme wa: dalene. Wa: aya Elisabet malamane. Ya:ye mo-alluyemala polomama hamkapi a:ya poloma duwapo. Amasiyama ya:ye watapo mopapo pola mama ma 6 halapo. ³⁷ Adipalati, God ya: dla koko hapuloma dulu dla kokalle hawa,” diyo.

³⁸ Melita epo atlaiyo, “Na:ye Lod ya: yu dla saladepo sela:lalo a:yapo. Epedeme wa:ta atlamale

kokota na: dla wowoyamelepe,” diyo. Epalati God ya: banakaka oplamita Meli saliyome taiyo.

Melita Elisabet natila tale

³⁹⁻⁴⁰ Epame oloma edla Melitapo dinapopame ma hapele Elisabet natila taiyo. Ya: Yudiya tamali mo dla hetame Sekalayata hala mo yemala dla woyapame ma Sekalaya aya dla taiyo. Ya: Sekalaya aya dla hetame Elisabet natipame namkale dle yu atlaiyo. ⁴¹ Elisabetta Melita namkale dle yu atla dalle oloma edla owayemalatapo ya: koko dulu dla humsela:iyo. Epame Elisabetye Hela:dle Sokota tulume ya: dla haiyo. ⁴² Epalati ya:ta yu teta:le mate epo atlaiyo, “Wola: hapuloma dulu dla Godta wa: dla siyele pato hamimama wa: koko dulu dla pola maseyemala dla mape siyele hamipo. ⁴³ Na: popato a:ya tlope, na: Lod ya: waita na: natila pualepo. Koko edla na: sikemte siyema. ⁴⁴ Epame wa:ta na: wadle namkale dle yu atlati owayemala na: koko dulu dla polata siyemama humsela:. ⁴⁵ Wa: Lodta wa: dla woyamolowe koko atlati dalepame yu edla mikadepe duwa koko tle Lodta wa: dla siyele hamilipe,” diyo.

Melita God hi di dla ta:demama siyele hamili

⁴⁶ Epame Melita epo atlaiyo,
 “Na: dupa dulu tle Lod dla siyele yu atlama.
⁴⁷ Epame na: sokota na: God na: pasakalo gad-
 lalo dla siyema.
⁴⁸ Adipalati, ya:ta malamale pato himiwapo,
 ya: yu dla salladepo sela:lalo koko pa:le a:ya
 na: dla.

Epedeme oloma itle tamama opa hapulomatapo na: watle siyele a:ya dlepe.

49 Adipalati, itiyamale Godtapo na: dla koko patoto ma-halomuwapo.

Ya: hiye aiyalmapo.

50 Opa anawolotapo God wowota:mha:ha:ma:, yia: dla Godta polowamaletapo kokó ellepe.

51 Ya: dotapo koko patotoye ma-halomuwapo.

Epame ya:tapo yiskamu yia: tlo ka:ka:dena depo di dla halopo hetlalo soye alikili a:ma posaluwapo.

52 Epo ya:tapo dokopala depo popa:lalo soye ma isili dla ipila:pame atali soye gagademama di dla halopo het-auwapo.

53 Epame ya:tapo daya pa:talo soye ka:ka:dle alisisi mate gadepame asiyama alisisi poposatilimale soye alisisi dimi alikili a:ma posaluwapo.

54-55 Epame ya:tapo di mamadulo mate yu itiyapo himiwaye e dolumama ya: yu dla salladepo siyamalalo Isael soye gaduwapo.

Epedeme ya:ta polowamale kokotapo A:iblaham mate ya: mamadulo mate dla kokó ellepe.”

56 Meliye Elisabet mate halemama mama dapa-hatlope pololepo gudepame ma ilame ya: mo dla taiyo.

Yon opa yú dla ka:ka:timalalo hamale

57 Elisabetta owayemala hamolowe alilata mopulati ya: maseyemala hamaiyo. 58 Godta Elisabet watle koko ka:dle halë edla ya: asiyadulo

mate epo ya: mateka:pi dla ha:ha:lalo so mate koko i dalepo siyele yimkata Elisabet mate ta:diyo.

⁵⁹ Epame maseyemala hamale alotle alila 8 umulati yia:ta hapuloma maseyemala e ya: kapala kestlowedeme puame alumaiyo. Epame yia: solotamaiyo, maseyemala hiye ya: a Sekalaya hi sepilowedeme. ⁶⁰ Amasiyama ya: waita epo atlaiyo, “Hao, ya: hiye Yon dlepe,” diyo.

⁶¹ Amasiyama yia:ta Elisabet watle epo atlaiyo, “Yonye powa: toto hi,” diyo.

⁶² Epame yia: ma maseyemala ya: a watle maseyemala hi dallowedeme do yu mate atlaiyo. ⁶³ Epalati Sekalayata opa watle hotowe mate namkalapi mate daliyo, maseyemala hi himilowedeme. Epame ya:ta maseyemala hiye epo himiyo, “Ya: hiye Yon.” Epalati opa hapulomata koko i natipo sikemte yiyelepame momalamyaiyo. ⁶⁴ Epame pakasiyamalalo Sekalayata poyukamalalo halaleta matle yukamolowe kotiyapame God dla siyele ta:demsela:iyo.

⁶⁵ Epalati mo edla ha:ha:lalo sotapo koko i natipo wowota:iyo. Epame Yudiya tamali mo dla ha:ha:lalo so mape koko iye dlalemtaiyo. ⁶⁶ Epame koko i dallalo sota momalamama epo atlamyaiyo, “Maseyemala iye adipapele oplamita halepa:?” demyaiyo. Adipalati, yia: natiyo, Lodta itiyamaleta ya: mate hallati.

Sekalayata God hi di dla ta:demama siyele hamili

⁶⁷ Yon ya: a Sekalayata Hela:dle Sokota pasatapo halemama amile dla wowoyamolowe kokoye momolo epo atlamaiyo,

- 68 “Isalael so yia: Lod God hi di dla ta:diya.
 Adipalati, ya:tapo puame asiyama mate
 dia:ye ya: hala dla elempulupe.
- 69 Epame dia: dla God ya: oko oplami Deibidi ya:
 asiya dulu tle pasakalo gadlalo oplami pato
 di watle ma-hamipo.
- 70 Koko iye Godta ka:yapa ya: mila:pi tle aiyalma
 depo ha:ha:uwa molo atlamalalo so mati tle
 di watle ma-atlamuwapo.
- 71 Epapedeme Godtapo dia:ye dia: mate opahale
 demha:ha: sota itiyamale tle
 epo dia: dla allimha:ha: so dulu tle alikili dla
 eleme woyamelepe.
- 72-73 Epame ya:tapo di mamadulo dla polowamale
 kokoye himhalli duwapo.
 Epame ya:tapo A:iblaham mate yu itiyapo
 himili eye malahalli duwapo.
- 74 Epapedeme Godtapo dia:ye dia: mate opahale
 demha:ha: so do dulu tle eleme alikili dla
 woyamelepe,
 ditapo God ya: oko hamha:ha:mama wota:le
 pa:po ha:ha:lepo depame.
- 75 Adipalati, ya:tapo dia:ye ya: mila:pi tle mo-ullu
 pa:talo so dlepe.
- 76 Amasiyama na: maseyemala, wa:ye opatapo
 di ikadepe dla hallalo God yu molo atlalo
 oplami dlepe.
 Adipalati, wa:tapo Lodta puluwedeme hallati
 wa: tatile tame ya: apiye dinapelepe.
- 77 Wa:tapo ya: opaye pasakalo halowe kokoye
 imelepe,
 eye Godta yia: bobtalimale howahalowe
 kokoye apopo.

78 Godtapo dia:ye polowamama sikemte malahapapo.

Epapedeme Pepele di tle dia: dla alila amkota alallowedeme pulupe.

79 Hela:dle itapo polowe dulu dla ha:ha: so mate epo amtuwale dulu dla ha:ha: so mate dla domala pulupe.

Epame hela:dle itapo dia:ye Godta sadle dla el-entelepe.”

80 Yontapo ta:mama Soko tle itiyamale oplami depo halaiyo. Ya:tapo dalupa dulu dla halepo depame ma alilata pulati Isalael so opa dla ka:dle yu atla puaiyo.

2

Yesu hamale (Ma:t 1:18-25)

1 Oloma edla Sisa Augustusta Loum mo dokopala depo halemama hi halalo so watle yu hamimama epo atlaiyo, “Wua: tame Loum mo pato dulu dla opa hapuloma hi halomtelepe,” diyo. 2 Hi halomtale iye hi pahalomalalo ha:ha:po depame ka:yapa hi halomolowe kotiyamama apiyo. Hi halomtale iye Kuleniyosta Siliya mo dla dokopala halale oloma dla apiyo. 3 Epalati opa hapulomata yia: hi hapilowedeme yia: mo ikadepe dla tamalaiyo.

4 Epedeme Yosepye Deibidi ya: mama halepo. Epapedeme ya: Ga:lili mo dulu dla mo hale Nasalet tle ma Yudiya mo dla mo hale Betliyem dla ya: hi hamilowedeme hetaiyo. Adipalati, Betliyem mo eye Deibidi ya: asiyadulo mo ikadepopo. 5 Ya: Meli, ya: watle hamilowa depo yu

himme ha:ha:leye me-seme hetaiyo, hi halopiliwedeme. Amasiyama oloma edla Meliye mopapo mo-polaiyo. ⁶ Yia: ala Betliyem mo dla tame woyamalati Melita owayemala hamolowe alilata mo-puaiyo. ⁷ Epalati ya:tapo ka:yapa owayemala hammama maseyemala hamaiyo. Ya: maseyemala hampame tlukata polupo aliyata daya dlalo aya helemale dla himiyo. Adipalati, asepe sota ha:ha:lalo aya dulu edla alupoli hale hawa halaiyo.

Halo omha:ha:lalo sota Yesu hamale koko dalle

⁸ Yesu hamale utula:la edla halo omha:ha:lalo sota Betliyem mateka:pi dla yia: sipi aliya ompopa:iyo. ⁹ Epalati Lod ya: banakakata pakasiyamalalo yia: mateka:pi dla woyamaiyo. Epame Lod ya: hela:dleta yia: halati yia: sikemte wowota:iyo. ¹⁰ Amasiyama banakaka oplamita yia: watle epo atlaiyo, “Wua: ase sikemte wowota:miya. Adipalati, na:tapo opa hapulomata sisiyelowe ka:dle yuye wua: dla hampualepo. ¹¹ Watapo Deibidi mo dla opa pasakalo gadlowe maseyemalaye ma-hamalepo. Ya:ye wua:ta dalemha:ha:mama omha:ha:uwa Keliso Lodpo. ¹² Wua:tapo ya:ye ipo malanatilipe, maseyemala eye tlukata polupo aliyata daya dlalo aya helemale dla ella natilipe,” diyo.

¹³ Epalati pakasiyamalalo banakaka so alumale patota malame ka:yapa malale banakaka oplami mate hatlo godepame God dla siyele ta:demama epo atlamyaiyo,

¹⁴ “Pepele di dla hallalo God dla siyele ta:diya.

Epame ta:lamo hema Godta solotamale so dla sadleta ellepe,” demyaiyo.

¹⁵ Banakaka sota ma i-ilapo pepele di dla hetlati halo omha:ha:lalo sota yiskamu yia: dulu dla epo atlamyaiyo, “Di Betliyem mo dla tame Lodta di watle atlamale kokoye natila tlowa,” demyaiyo.

¹⁶ Yia: ma hapele tame natilati Meli mate Yosep mate maseyemalaye aliyata daya dlalo aya hele-male dla himimpopa:la natiyo. ¹⁷ Yia: tame maseyemala natipame ma Yosep mate Meli mate dla banakaka oplamita yia: watle maseyemala ya: koko dla atlamale yuye ma yia: watle atlamaiyo. ¹⁸ Epalati halo ompopa:lalo sota maseyemala koko dla atlamala dallalo so hapulomata sikemte yiyeliyo. ¹⁹ Amasiyama Melitapo koko i dalepame alila hapuloma dulu dla powelilalo me-malahalaiyo. ²⁰ Halo omha:ha:lalo sota ma ilame tamalemama yia:ta dalle koko mate epo tlamale koko mate dla God watle siyele pato ta:diyo. Adipalati, yia:ta tlamale hapulomaye banakaka oplamita atlamale yu mate ma-ala:iyo.

²¹ Epame owayemala hamale alotle alila 8 umulati maseyemalaye kapala ke staiyo. Epame ya: watle Yesu hiye sepilaiyo. Adipalati, hi iye ka:yapa ya: ala Meli koko dulu dla popollalo hallati banakaka oplamita hi iye hamiyo.

Yesuye aiyalma aya dla hamame hetale

²²⁻²⁴ Meli mate Yosep mate Mosesta aiyalma hatitimale dolumama yia:ta God mila:pi tle ma ullu pa:po ha:ha:lowedeme dinapele alilata tame

gudlati* yia: Yesu seme Yelusalem dla taiyo. Epame yia: Yu so aiyalma aya dla hetame yia:ta ma God mila:pi tle ullu pa:po ha:ha:lowedeme tea dapiyamte poyupo God dla halopiyo. Adipalati, Lod ya: aiyalmata epo atlapo, “Wua: seselema tea dapiyamte o hilipi tea yimlala dapiyamteye na: dla poyupo halopiya,” depo. Epammama yia: aiyalma aya dla hetame Yesuye ma God watle hamiyo. Adipalati, Lod ya: aiyalmata epo atlapo, “Itapu hohomale akimlala hapulomaye God watle halopiya,” depo.

²⁵ Alila oloma edla Yelusalem dla totoyemala hale halaiyo, ya: hiye Simiyon. Ya:ye God mila:pi tle ka:dle oplami halemama God tlo sikemte mala-halem-diyo. Epapeleye ya:tapo Godta Isael so dla upiyele ela e hamastlowe alilata puluwe dla dalemhalemama omhalaiyo. Epalati Hela:dle Sokotapo ya: mate halaiyo. ²⁶ Amasiyama Hela:dle Sokota ka:yapa ya: watle ma-atlaiyo, ya:tapo totoyemala ikadepe halemama Lodta sale Kelisoye natipame polowe. ²⁷ Epapedeme Hela:dle Sokota Simiyonye aiyalma aya dla semhetlati Meli mate Yosep mate owayemala Yesuye aiyalma koko dolumolowedeme aiyalma aya dla hamame hetla natiyo. ²⁸ Ya: Yesu natipo hamame halemama God dla siyele yu atlaiyo. ²⁹ Ya:ta God dla siyele yu atlemama epo atlaiyo, “Lod, wa:ta na:ye Keliso natipame polope duwapo.

---

* **2:22-24:** Yu so a:yatapo Mosesta aiyalma hatitimale dolumama owayemala hampame 40 alila dulu dla ullu walle depame meyelo ya: aya dla polomdiyo. Epame 40 alila eta mogudlati ma ullu pa:le a:ya dlowedeme tame Yu so aiyalma aya dla God watle namkale dle alisisi halopimdiyo.

Epedeme na: siyema, wata na:tapo sadle mate poloweje.

³⁰⁻³¹ Adipalati, na: inoma mate pasakalo gadlalo oplami,

wa:tapo opa hapuloma dla hamiwaye na: manatilipo.

³² Ya:ye hela:dlepo, po-Yu so opa dla God kokoye botomastlepo depame.

Epame ya:tapo wa: opa Isalael so dla hela:dleye hampulupe.”

³³ Yesu ya: a mate ya: wai mate Simiyonta atlamale yu dalepame sikemte yiyeliyo. ³⁴ Epame Simiyontapo God hi tle yia: dla siyele hamimama Meli watle epo atlaiyo, “Godtapo maseyemala iye ma-sauwapo, Isalael so opita ya: tle kustamtame teteyumha:ha:lali asiyama opitapo ya: tle gadle hapame ma sillimha:ha:lepo depame. Epame opa opitapo ya:koko haloweje allimama ya: mate opahale dlepe. ³⁵ Epapele koko tle ya:tapo yia: dupa dulu dla hemele koko hutiyeye haliyamale dla bobotimatimelepe. Epame dupa kolle kokotapo wa: dupaye aipa:yata suma sepelepe,” diyo.

³⁶ Oloma edla God tle yu hapame molo atlalo a:ya hale aiyalma aya dulu edla halaiyo, ya: hiye Ana. Ya: Asel elele halë a:yayo. Epame ya: a hiye Panuwel. Ya: ma-alluyemala halaiyo. Ya: ka:yapa oplami hapame sokomoko 7 dulu dla oplami mate halepo depame ya:wolaliye mopowaiyo. ³⁷ Epame ya:ye dupulapi polomama 84 sokomoko umaiyo. Ya: aiyalma ayaye posaliyome tlalo alila mate utula:la mate God hi di dla ta:demhalemama daya aiyalma depo inoma sumhalem diyo. ³⁸ Epapeleye Simiyonta Meli mate

Yosep mate yukamhallati ya: ma oloma medla puaiyo. Ya: puame God dla siyele yu atlemama Yelusalemye upiyele dulu tle alikili a:ma woy-amolowe dla omha:ha: so watle Yesu kokoye atlamaiyo.

³⁹Yosep mate Meli mate Lodta atlamale aiyalma koko hapulomaye ma-halopo gudepame ma Ga:lili mo dulu dla yia: mo ikadepe Nasalet dla taiyo. ⁴⁰Maseyematapo itiyamale mate ta:pame ka:depo malamaletapo ya: dla pasatepo halaiyo. Epalati Godta bokotiyapo malamaleta ya: mate halaiyo.

Maseyemala Yesuta aiyalma aya dla hetame polale

⁴¹Sokomoko hapuloma dulu dla Yesu ya: wai mate ya: a mate Yelusalem dla Godta Namilatale daya dla hetamdiyo. ⁴²Sokomoko haleta yia: matle Namilatale daya dlowedeme hetaiyo. Oloma edla Yesuye sokomoko 12 halaiyo. ⁴³Epapeleye daya dele alilata mo-puame gudlati yia: ma Nasalet mo dla ilame ma-taiyo. Amasiyama maseyemala Yesuye ya: a mate ya: wai mate podallalo Yelusalem dla me-halaiyo. ⁴⁴Amasiyama ya: a mate ya: wai mate yia:ta malamaleta Yesuye semte yimkadulo mate ma-tamapo depame yia: ma matamalaiyo. Yia: tame duka dla hutiyelowedeme popa:mama Yesuye yimkadulo dulu dla totamaiyo. ⁴⁵Yia: edla totamama Yesuye ponatilalo wekelati ma ilame Yelusalem dla Yesu natila taiyo. ⁴⁶Yia: Yesu totamale alila dapahatlope gudepame natilati Yesuye Yu

so aiyalma aya dla aiyalma imalalo so mate yuhampopa:lati natiyo. Dulu edla Yesuta aiyalma imalalo sota imha:ha:lali dalempolomama asiyama atlanatili yu atlampolaiyo. ⁴⁷ Epalati asiyama aiyalma imalalo sota atlanatili yu ipi dla ya:ta asiyama yu ka:ka:dle atlampolla dalepame opa hapulomata ya:ta malamale ka:pi natipame sikemte yiyeliyo. ⁴⁸ Yesu ya: wai mate ya: a mate Yesuta aiyalma imalalo so mate yukampollati natipame sikemte yiyeliyo. Epame ya: waita epo atlaiyo, “Maseyemala, wa: adipalati di watle ipapele koko hao? Wa: a mate na: mate wa: totamsiyamama dupa sikemte kiyetame siyama,” diyo.

⁴⁹ Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: adipalati na: totamsiyamo? Wua: powua:malamata:, na:ta na: A aya dla halloweye?” diyo. ⁵⁰ Amasiyama yia: Yesu yu ya: dulu kokoye woloma pomalamaiyo.

⁵¹ Epame Yesuye ma yia: mate Nasalet dla ilame taiyo. Epame edla yia: mate halemama yia: yu dla salladepo sela:iyo. Epapedeme Melitapo alila hapuloma dulu dla koko hapuloma iye memalahalemdiyo. ⁵² Yesuye ta:mama ka:depo malamale mate ta:iyo. Epalati Godta ya: dla siyemhalati opa ma ya: dla sikemte sisiyemdiyo.

3

Yon opa yú dla ka:ka:timalalo oplamita yu atlamale

(Ma:t 3:1-12; Maka 1:1-8; Yon 1:19-28)

¹ Taibiliyees Sisata 15 sokomoko Loum dokopala oplami halale oloma edla opa iwolotapo ya: isili

tle dokopala popa:iyo, Pontes Paeletta Yudiya mo omhalaiyo, epalati Helodta Ga:lili mo omhalaiyo, epalati ya: ei Pilipita Ituliya mo mate Tlakonitis mo mate omhalaiyo. Epalati Lisaniyasta Abilene mo omhalaiyo. ² Epalati Anas mate Kayapas mate Yu so aiyalma aya dokopala so ha:ha:iyo. Alila oloma edla Sekalaya yami Yonta dalupa dulu dla hallati God yuta ya: dla puaiyo. ³ Epalati ya: tame Yoden aloma pili dla sela:mama opa watle God yuye epo atlamsela:iyo, “Wua: bobtalimale tle heheletipame yú dla tutula:iya. Epalati God-tapo wua: bobtalimaleye hiyotipo wellipe,” dem-sela:iyo. ⁴ Koko iye God tle yu hapame molo atlalo oplami Aisayata ya: buka dla hatitimale yu mate ma-ala:po. Adipalati, ya:ta ya: buka dla ipo ilimuwapo,

“Oplami haletapo dalupa dulu dla yu ipo teta:mhalapo,

‘Lod apiye dinapiya.

Epame ya: apiye ka:depo dolepo himiya.

⁵ Epame koloma walle apiye ma woloma kekeso-maiya,

apita woloma ka:depo ellepo depame.

Epame api doduluwelalimaleye ma woloma ka:depo dololepo hatitimaiya.

Epame api dla momkalalimale hapulomaye ma woloma badiya.

⁶ Epalati opa hapulomatapo God tle pasakalo gandle puaye natilipo depame.’ ”

⁷ Opa alumaleta Yonta yia:ye yú dla ka:ka:timelepo depo pumullati Yonta yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ye ilama yimlalo. Antapo wua: watle atlemama isikimi yú tutula:le

kokota wua:ye Godta kasilamale pua tle hemele haohaodlepe duwa? ⁸ Wua:ta ha:ha:le pasakalo tle wua:ta wua: bobtalimale tle ikadepe heheletimaleye nati-iyā. Epame wuskamu wua:tlo A:iblaham ya: mamadulo depame Godta kasilamale tle hemele haohaodlepe demiya. Adipalati, na: wua: watle ikadepe koko atlema. God ya: dla itiyamale elapo, ewala popa: itapo ma A:iblaham ya: mamadulo ikadepe yiyeloweye. ⁹ Mutupa:yatapo dali tou dla ma-dinapopame womelapo. Epedeme dali aditapo dlomoko ka:ka:dle pomilimalalo hallepiye, dali eye wostapame dlapa dla mistlepe.”

¹⁰ Epalati opata Yon yu dalepame asiyama epo atlaiyo, “Ame di apa koko hapa:?” diyo.

¹¹ Epalati asiyama Yonta yia: watle epo atlaiyo, “Wa: dla sede dapiyamte hutiyelepiye, ka:dena, wa:tapo hale hame wa: amkale sede pa:le oplami dla hamiloweye. Epame wa: dla daya ellepiye, ka:dena, wa:tapo wa: amkale daya pa:le oplami mate daya dloweye,” diyo.

¹² Epame ta:kis mani halomalalo so mape yia: ma yú tutula:lowedeme Yon watle puame epo atlaiyo, “Imalalo oplami, di ma apa koko hapa:?” diyo.

¹³ Yonta asiyama epo atlaiyo, “Wua:ta opa dla mani halomha:ha:mama seme wua:ta halowa depo malamama ta:kis mani himilowe saleye ase sikemte tla:mtame hademha:ha:miya. Amasiyama ala:le tlo opa dla hademha:ha:iya,” diyo.

¹⁴ Epame opahale sota Yon watle epo atlaiyo, “Di ma apa koko hapa:?” diyo.

Epalati asiyama Yontapo yia: watle epo atlaiyo, “Wua: yimkadulo mani uhalowedeme yia:ye ha:ha:limha:ha:miya. Epame yimkadulo mani uhalowedeme isikimi yia: mala-atlamsiyamiya. Amasiyama isikimi wua:ta wua: oko asiyama dla mani hademha:ha: dla mepo ha:ha:iya,” diyo.

¹⁵ Opa hapulomata Keliso tlo omha:ha:le dla Yonta pulati natipame yia:ta malamaleta Yonye semte Keliso tepo diyo. ¹⁶ Amasiyama Yonta yia: watle epo atlaiyo, “Na:tapo wua:ye isikimi yú siyapo dla ka:ka:tima. Amasiyama na: ko tle pua oplamita itiyamaleta na: tla:mtana. Epedeme na: poka:dena, ya: hete alisisi uptimoloweye. Ya:tapo wua:ye itiyamale hamimama Hela:dle Soko mate epo dlapa mate dla ka:ka:timelepe. ¹⁷ Ya:tapo witi daya mate epo daya kasili mate duka gladlowedeme ya: oko alisisi mate ma-dinapopo halapo. Ya:ta witi daya mate epo kasili mate duka gladepame daya siyapo tlope aya dla kolumelepe. Epame asiyama daya kasili tlo posumtlalo wekelalo dlapa dla mistlepe.” ¹⁸ Yontapo ka:dle yu mate api meyelope meyelope dle tle opa elempuluwedeme God yu atlamsela:iyo.

¹⁹ Amasiyama Ga:lili mo dokopala oplami Helodta batalimale koko hamsela:mama ya: ei ya:llu Helodiyasye kolahaiyo, ya:wolali mehallati. Epalati Yonta koko i natipame ya: atlemama ya: batalimale opi mate ya: dla bobotimatimaiyo. ²⁰ Epalati alotle Helodta siyaladepame ya: batalimale pato hale hamama Yonye amtuwale aya dla ka:staiyo.

Yesu yú dla ka:stale
(Mat 3:13-17; Maka 1:9-11)

²¹ Yonta opa yú dla ka:ka:timhalale oloma edla Yesu ma yú dla ka:staiyo. Yesu yú tulupo hetame inoma sumhallati pepele di kokolomata gowal-adiyo. ²² Epalati Hela:dle Sokotapo seselema tea some ya: dla malaiyo. Epalati pepele di tle yuta epo malaiyo, “Wa:ye na: dupa ellalo maseyemala ikadepepo. Na: wa: dla sikemte siyema,” diyo.

Yesu ya: mamadulo hi
(Mat 1:1-17)

²³ Yesuye sokomoko 30 oloma dla halemama God yu atlowe mo-kotiyamaiyo. Opa hapulomat-apo Yesuye Yosep yamipo depo malamdiyo.

Yosep ya: a hiye Heli, ²⁴ Heli ya: a hiye Matat, Matat ya: a hiye Libai, Libai ya: a hiye Melki, Melki ya: a hiye Yanai, Yanai ya: a hiye Yosep,

²⁵ Yosep ya: a hiye Matatiyas, Matatiyas ya: a hiye Amos, Amos ya: a hiye Nahum, Nahum ya: a hiye Esli, Esli ya: a hiye Nagai, ²⁶ Nagai ya: a hiye Mat, Mat ya: a hiye Matatiyas, Matatiyas ya: a hiye Semei, Semei ya: a hiye Yosek, Yosek ya: a hiye Yoda,

²⁷ Yoda ya: a hiye Yowana, Yowana ya: a hiye Lesa, Lesa ya: a hiye Selubabel, Selubabel ya: a hiye Selatiyel, Selatiyel ya: a hiye Neli, ²⁸ Neli ya: a hiye Melki, Melki ya: a hiye Adi, Adi ya: a hiye Kosam, Kosam ya: a hiye Elmadam, Elmadam ya: a hiye El,

²⁹ El ya: a hiye Yosuwa, Yosuwa ya: a hiye Eliyesel, Eliyesel ya: a hiye Yolim, Yolim ya: a hiye Matat, Matat ya: a hiye Libai, ³⁰ Libai ya: a hiye

Simiyon, Simiyon ya: a hiye Yuda, Yuda ya: a hiye Yosep, Yosep ya: a hiye Yonam, Yonam ya: a hiye Eliyakim,

- ³¹ Eliyakim ya: a hiye Meleya, Meleya ya: a hiye Mena, Mena ya: a hiye Matata, Matata ya: a hiye Neiten, Neiten ya: a hiye Deibidi, ³² Deibidi ya: a hiye Yesi, Yesi ya: a hiye Obed, Obed ya: a hiye Boas, Boas ya: a hiye Salmon, Salmon ya: a hiye Nason,
- ³³ Nason ya: a hiye Aminadab, Aminadab ya: a hiye Adimin, Adimin ya: a hiye Alni, Alni ya: a hiye Heslon, Heslon ya: a hiye Peles, Peles ya: a hiye Yuda, ³⁴ Yuda ya: a hiye Yokob, Yokob ya: a hiye Aisek, Aisek ya: a hiye A:iblaham, A:iblaham ya: a hiye Tela, Tela ya: a hiye Nahol,
- ³⁵ Nahol ya: a hiye Selug, Selug ya: a hiye Leu, Leu ya: a hiye Peleg, Peleg ya: a hiye Ebel, Ebel ya: a hiye Sala, ³⁶ Sala ya: a hiye Keinan, Keinan ya: a hiye Alpaksad, Alpaksad ya: a hiye Sem, Sem ya: a hiye Nowa, Nowa ya: a hiye Lamek,
- ³⁷ Lamek ya: a hiye Metusela, Metusela ya: a hiye Inok, Inok ya: a hiye Yaled, Yaled ya: a hiye Mahalael, Mahalael ya: a hiye Keinan, ³⁸ Keinan ya: a hiye Enos, Enos ya: a hiye Set, Set ya: a hiye A:dam, A:dam ya: aye God.

4

Saitenta Yesuye elemala natili

(Ma:t 4:1-11; Maka 1:12-13)

¹ Yesuta Yoden aloma tle ma ilamtlati Hela:dle Sokota ya: dla pasatapame ya:ye dalupa dulu dla

semtaiyo. ² Ya: 40 alila dalupa dulu dla hallati Saitentapo ya:ye elemala natimhalemdiyo. Ya: alila dulu edla sela:mama daya dimi halaiyo. Epo 40 alila eta tame gudlati ya: dla daya ta:leta puaiyo.

³ Epela natipame Saitenta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ikadepe God Yami dlepiye, wa: ewala ela i atlane daya yepepo depame,” diyo.

⁴ Amasiyama Yesuta epo atlaiyo, “God yu bukata epo atlapo, ‘Oplamitapo daya siyapo tlo demhalemama pasakalo pohallowa,’ ” diyo.

⁵ Saiten matle Yesu seme tamali di dla hetaiyo. Epame Saitenta Yesu watle pakasiyamalalo ta:lamo pato hapulomaye nalati-iyoy. ⁶⁻⁷ Epo Yesu watle epo atlaiyo, “Ka:yapa Godta alisisi hapuloma iye na: watle hapilati na:tapo omhaluwapo. Amasiyama wa: wata na: dla heodepo siyele ta:dlepiye, ta:lamo pato i mate epo alisisi hapuloma dulu dla ha:ha: mate wa: watle hapilowepo. Adipalati, na: dla itiyamale elapo, ma oplami hale dla hapiloweye.”

⁸ Epalati Yesuta asiyama Saiten watle epo atlaiyo, “God yu bukata epo atlapo, ‘Wa: hatlo Lod wa: God dla heodepo siyele ta:demama ya: yu dla salladepo sela:ne.’ ”

⁹ Epame matle Saitenta Yesu seme Yelusalem dla taiyo. Epame aiyalma aya dopuko di ikadepe dla Yesuye seme hetame pamelepame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ikadepe God Yami dlepiye, wa: dopuko di itle ta:la dla putuko dene. ¹⁰ Adipalati, God yu bukata epo atlapo, ‘Godtapo ya: banakaka so watle, wa:ye woloma omha:ha:iya, dlepe.

¹¹ Epalati yia:tapo wa:ye yia: dota hamelepe,
wa: heteta tulume ewala dla heyulala de-
pame.’ ”

¹² Asiyama Yesuta epo atlaiyo, “God yu bukata
ma epo atlapo,

‘Wa: Lod wa: Godta itiyamale natilowedeme ya:ye
elemala natimiya,’ ” diyo.

¹³ Saitenta Yesuye elemala natimsela:le
mogudlati ma ilampuluwe malamama aseka
alila yimka:mala dla Yesu saliyome taiyo.

Yesu ya: mo sota ya:ye alli

(Ma:t 13:53-58; Maka 6:1-6)

¹⁴⁻¹⁵ Yesuye Hela:dle Sokota pasatapame itiya-
male mate ma Ga:lili dla ilame taiyo. Epame
ya:tapo Yu so inoma sumalalo aya hapuloma dla
imsela:lati opata ya: dla sisiyemdiyo. Epalati
Ga:lili mo pato dulu dla opa hapulomata Yesu koko
dlalemtaiyo.

¹⁶ Alila haleta Yesu ya:ta tale mo ikadepe
Nasalet dla taiyo. Epame Yu sota inoma sumalalo
alila dla ya: ma meyelo aplalo epammama yia:ta
inoma sumalalo aya dla hetame halemama God
yu buka sesa:lowedeme sila:tiyo. ¹⁷ Epalati God
tle yu hapame molo atlalo oplami Aisayata ilimale
bukaye ya: watile hamiyo. Ya: buka hapame dol-
lomtame yu hatitimale oloma hema gowaladepo
yu iye sesa:iyo,

¹⁸ “Lod ya: Hela:dle Sokoye na: mate halapo.

Adipalati, ya:tapo na:ye sauwapo, ka:dle yuye
atali so dla hampulupo depame.

Epame ya:tapo na:ye tane duwapo,

amtuwale aya dulu dla deata popoliyepo
 ha:ha: soye dea totowatimelepo depame.
 Epame inoma pa:talo sota matle ka:depo
 tlamelepo depame.

Epame Lodtapo na:ye tane duwapo,
 opata allimha:ha: soye upiyele etle elepame
 alikili dla woyamelepo depame.

¹⁹ Epame na:tapo Lodta namkale dle alilata puaye
 opa watle imolowedeme.”

²⁰ Yesu buka sesa:po gudepame ma ilame buka
 omhallalo watle hamipame polaiyo. Epalati opa
 hapuloma aya dulu edla popa:le sotapo Yesu watle
 woloma inoma kokata omhutiyeiyo. ²¹ Epame
 ya:ta yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ta God yu
 buka dla atla dalle kokotapo wata wua: dla mo-
 woyamalepo,” diyo.

²² Epalati ya: yu dallalo so opa hapulomatapo
 ya:ye ka:dle oplami depame ya:ta atlamale yu ma
 ka:pi diyo. Yia: epo atlepame ma epo atlamyaiyo,
 “Dimalamana, ya:ye Yosep yamipo. Epapele tlope
 ya: adipammama yu ipo ka:pi atlo?” demyaiyo.

²³ Yesuta ma yia: watle epo atlaiyo, “Na:
 mikadepe dema, wua:tapo na: watle epo
 atlamyelepe, ‘Dakopala ilalo oplami, wa:skamu
 wa: ka:dene. Epame wa:ta Kapaniyem mo dla
 ulugiyemale koko halomuwaye ma wa: mo
 ikadepe hema halomane,’ demyelepe,” diyo.

²⁴ Amasiyama Yesu ma yia: watle epo atlaiyo,
 “God tle yu hapame molo atlalo oplamiye ya: mo
 so ikadepeta allipe. ²⁵ Epedeme wua: daliya,
 Ilayata halale oloma edla sali silaple patota
 puwapo. Epalati sokomoko dapahatlope epo
 mama 6 dulu dla tiyota pehellalo haluwapo.

Oloma edla Isalael mo dla dupulapitalo me-popa:uwapo. ²⁶ Amasiyama dulu edla Godta Ilayaye yia: gadlepo depame po-atlana. Amasiyama ya: Ilayaye isikimi po-Yu a:ya Saidon mo dulu dla mo hale Salipat dla pollalo dupulapi tlo gadla tane duwapo. ²⁷ Epame ma Ilaisata halale oloma edla Isalael mo dla kapala bobtalimale sota wokasepo ha:ha:uwapo. Amasiyama Ilaisata opa ewoloye pogadena. Amasiyama ya: po-Yu oplami Naman, Siliya mo dla hallalo tlo gademama ya:ye ka:duwapo,” diyo. ²⁸ Opa inoma sumalalo aya dla popa:leta yu i dalepame sikemte siyalasiyaladiyo. ²⁹ Epame yia: sillipame Yesuye hamame tamalaiyo, mo alikili dla tei seselemale halale di tle ka:stlowedeme. ³⁰ Amasiyama Yesu opa alumale dulu metle alikili a:ma woyapame taiyo.

*Bataliya walle oplami
(Maka 1:21-28)*

³¹ Epame Yesu matle Ga:lili mo dulu dla mo hale Kapaniyem mo dla taiyo. Ya: edla tame hale-mama inoma sumalalo alila haleta yia:ta inoma sumalalo aya dla hetame God yuye imhalaiyo. ³² Epalati opata ya:ta imale dalepame sikemte yiyeliyo. Adipalati, ya:ye sikemte itiyamale mate imhalaiyo.

³³ Inoma sumalalo aya edla bataliya walle oplami hale polaiyo. Ya:tapo yu teta:le mate Yesu watele epo atlaiyo, ³⁴ “Hei, Yesu Nasalet oplami, wa: dia: dla apa koko hala puo? Wa: di bob-talimala puo? Amasiyama wa: di meleme tane. Adipalati, na:malamana, wa:ye God tle malale aiyalma oplamipo,” diyo.

³⁵ Epalati Yesuta bataliya yemala watle itiyamale mate epo atlaiyo, “Wa: keidepame oplami dulu etle alikili dla ulatane,” diyo. Yesuta epo atlati bataliya yemalatapo ulatlowedeme oplamiye opa inoma dali dla ka:stapame wa:ya dla teyume ellati ya: tle alikili dla ulataiyo. Amasiyama bataliya yemalata ya: tle ulatamama ya: dla wotiyalle hale pohamilalo wekiyo.

³⁶ Epalati opatapo koko i natipame yiyelle mate epo atlamyaiyo, “Ya:ta atlale kokoye adipapeta? Adipalati, ya:tapo itiyamale mate bataliya yimlala watle yu atlati yia:tapo ya: yu dla dalepo saladepame alikili dla u-ulapo tamdepo,” demyaiyo.

³⁷ Epalati opatapo koko i natipame mo opi edla popa:mta dla esemtaiyo.

Yesuta opa ka:ka:dle

(Ma:t 8:14-17; Maka 1:29-34)

³⁸ Yesu inoma sumalalo aya tle ma Saimon aya dla taiyo. Aya dulu edla a:ya hale Saimon ya: dokoye esiyeme elaiyo. Epalati opatapo ya:ye Yesuta ka:dlepo depame Yesuye atlaiyo. ³⁹ Epalati Yesuta tuame ya:ta ela mateka:pi dla halemama esiyele alikili dla ayalemama epo atlaiyo, “Wa: ya: tle alikili a:ma woyamane,” diyo. Epalati pakasiyamalalo esiyeleta ya: tle ma-hawa hallati ya:tapo ma-ka:depame sila:tipo daya ha:po yia: watle alemaiyo.

⁴⁰ Salita mo-tullati opata esusulumale so hapulomaye Yesu watle eleme pumhalaiyo. Epalati ya:tapo ya: do mate esusulumale so hapulomaye hohopame ka:ka:diyo. ⁴¹ Epame Yesuta bataliya watalo soye ka:ka:dlati bataliya yimlalata yia: tle

u-ulapo tamhalemama yu teta:le mate “Wa:ye God Yamipo,” demyaiyo. Amasiyama Yesuta itiyamale mate yia: watle epo atlaiyo, “Wua: yuhamiya,” diyo. Adipalati, bataliya yimlalaye yia:malamana, Yesuye Godta sale Kelisopo.

⁴² Ma utulala ikadepe Yesu elale tle sila:time keilipo elale mo dla taiyo. Amasiyama ya: ko dla opatapo ya: hawa hallati ya: totamsiyamaiyo. Opata Yesu totamtame natipame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: di saliyome tamiya,” diyo.

⁴³ Amasiyama Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Na: ka:dena, mo opi dla ma God ya: mo kokoye atlamtloweye. Adipalati, Godta koko edla na:ye tane duwapo,” diyo. ⁴⁴ Epame Yesutapo Yu so mo pato dla yia:ta inoma sumalalo aya hapuloma dla God yu insela:mdiyoy.

5

*Yesuta ya: alotle tlalo so ka:yapa hohomale
(Mat 4:18-22; Maka 1:16-20)*

¹ Alila hale dla Yesuta Ga:lili kaula peleyama dla God yu atlemhallati opa hapulomata dallowedeme alumama sikemte kustimtame elaiyo. ² Yesu me-halemama amalo halomalalo sota yia: mata howahalomolowedeme koa dapiyamte tamali di dla hallumhetame hatitimaleye natiyo. ³ Yesu koa dapiyamte dulu dla Saimon koa dla tulume polomama Saimon watle, “Koaye yú duka tiyama dla akustane,” diyo. Epame koa dulu etle polomama opata tamali di dla popa:lali God yu impolaiyo.

⁴ Yesu opa dla God yu atlepo gudepame Saimon watle epo atlaiyo, “Wa: koa yú duka dla solemtuame wua: amkadulo mate wua: mataye amalo tulupo depame yú dulu dla pololiya,” diyo.

⁵ Amasiyama Saimonta epo atlaiyo, “Imalalo oplami, di wata utula:la mata pololemsiyamama oko pato ha, epele tlope amalo pohana. Amasiyama wa:ta atlademe na: mataye yú dulu dla polollowepo,” diyo.

⁶ Yia: epame yia: mataye yú dulu dla polollati amalo hapulomata yia: mata dulu dla tumama yia: mataye tallatalladla yakomaiyo. ⁷ Epalati yia:tapo yimkadulo koa hale dla ha:ha:lalo soye do yu mate sisilamaiyo, yia: gadlepo depame. Epo yia:ta mo-pulati yia: koa dapiyamteye amalota sikemte poposatilimama koa ollo-ollodla yakomaiyo.

⁸ Saimon Pitata koko i natipame Yesu hete sitali dla heodepo polomama epo atlaiyo, “Lod, na: tle alikili a:ma tane, na:ye batalimale oplami,” diyo. ⁹ Adipalati, ya: mate ya:mkadulo mate yia:ta amalo hapuloma halomale natipame sikemte yiyeliyo. ¹⁰ Epame Saimon mate oko halalo so Yeims mate Yon mate yia: ma koko i natipame sikemte yiyeliyo. Opa dapiyamte Yeims mate Yon mate iwoloye Sebedi ya: akimlalayo.

Epame Yesuta Saimon watle epo atlaiyo, “Wa: ase sikemte wota:miya. Wa: ka:yapa amalo halomalalo haluwapo. Amasiyama wata oloma itle wa:ye ma opaye God dla elempulalo hallepe,” diyo. ¹¹ Epame yia: tame yia: koaye tamali dla himpame alisisi hapuloma medla salepame ma Yesu mate tamalaiyo.

*Yesuta kapala batalimale oplami ka:dle
(Ma:t 8:1-4; Maka 1:40-45)*

¹² Alila haleta Yesu ma mo hale dla taiyo. Mo edla kapala batalimale oplami halaiyo. Oplami itapo Yesu natipame Yesu hete sitali dla heodepo polomama epo atlaiyo, “Lod, wa: na: ka:dlowe solotamelepiye, na: ka:dene,” diyo.

¹³ Epalati Yesuta ya: do mate oplami ya: dla ummama epo atlaiyo, “Na: wa: ka:dlowe solotama, epedeme wa: ma-ka:dene,” diyo. Epalati pakasiya-malalo ya: kapala batalimaleta ma-ka:diyo.

¹⁴ Epame Yesuta ya: watle yu itiyamale mate epo atlaiyo, “Wa: tame opa opi watle na:ta wa: ka:dle kokoye atlemiyo. Amasiyama wa: tame God ka: epo opa ka: duka dla hallalo oplami watle wa: kapalata ka:dle kokoye nati-ine. Epame wa:ta ka:dle koko dla Mosesta atlale namkale dle alisisi mate God watle hapine, opata koko etle wa:ta ka:dle kokoye malanatilipo depame,” diyo.

¹⁵ Epapele tlope opatapo Yesu kokoye mo hapuloma dla esemtlati opa hapulomata ma-dlalemtaiyo. Epalati opa hapulomata Yesuta God yu atla dallowedeme pumhalaiyo. Epame ya:ta yia: dla esusulumale hutiyeye ka:ka:dlepo depame. ¹⁶ Amasiyama ya: alila hapuloma opa hapuloma tle alikili dla woyapame meyelo homta ellalo mo dla inoma sumala tamdiyo.

*Yesuta akoloyale oplami ka:dle
(Ma:t 9:1-8; Maka 2:1-12)*

¹⁷ Alila haleta Yesu opa imhallati Pa:lisi so mate aiyalma imalalo so mate yia: ma medla popa:iyo. Opa iwoloye opita Ga:lili mo hapuloma

tle epo opita Yudiya tle epame opita Yelusalem tle pumulaiyo. Epalati Yesutapo esusulmale so ka:ka:dlepo depame Lodta itiyamaleta ya: mate halaiyo.

¹⁸ Epalati oloma edla opa opita akoloyale oplamiye dea tili dla himpo Yesuta hala aya dla hamame pumulaiyo. Yia: solotamaiyo, Yesu hala dla hamame tuluwedeme. ¹⁹ Amasiyama opata kustimama api ponatiyo. Yia: epalati oplami akoloyaleye dea tili dla himili memmate aya dopuko di dla hamame hetaiyo. Epame aya dopuko di tle opokoko pokolopame dea tili mate Yesuta hala oloma dla halumtuluiyo.

²⁰ Epalati Yesu yia:ta mikadepe dle natipame akoloyale oplami watle epo atlaiyo, “Namkale, wa: bobtalimaleye mo-hiyotipame wellipo,” diyo.

²¹ Amasiyama edla popa:le aiyalma imalalo so mate epo Pa:lisi so mateta ya: yu dalepame epo momalampopa:iyo, “Oplami i anata:? Ya: God hi mate putlopo atlalepo. Adipalati, hatlo God tlo ya: dla batalimale hiyotimolowe itiyamale elapo,” dempopa:iyo.

²² Amasiyama Yesu yia:ta momalamale manatipame epo atlaiyo, “Wua: adipalati na:ta atlale koko dla sikemte momalampopa:mama alimpopa:ma:? ²³ Wua: akoloyale oplami i natiya. Ya: dla adipo atlowe tlo kokaleta:? ‘Na:ta wa: batalimaleye ma-hiyostalepo,’ dlowe kokota kokaleta:? O, ‘Wa: sila:time ma-tane,’ dlowe kokota kokaleta:?” ²⁴ Epedeme Opa Yamita ta:lamo hema batalimale hiyotimolowe dla itiyamale hamsela:ye wua:ta natilipo depame na:tapo wata akoloyale oplami iye ka:dlowepo,” diyo. Epo atlepame Yesuta

akoloyale oplami dla omhalemama ya: watle epo atlaiyo, “Na:ta wa: dla atlema, wa: sila:time wa: wa:ya hame wa: aya dla ma-tane,” diyo. ²⁵ Epalati akoloyale oplamita pakasiyamalalo yia: inoma dali dla sila:time ya: wa:ya hame ma-tamama God dla siyele ta:demtaiyo. ²⁶ Opa hapulomatapo koko i natipo yiyelepame wowota:le mate God dla siyele ta:demama epo atlamyaiyo, “Di wata pta ulugiyemale koko pato nati,” demyaiyo.

*Yesuta Libai sisilamale
(Ma:t 9:9-13; Maka 2:13-17)*

²⁷ Koko ita tame gudlati alotle Yesu aya dulu tle alikili dla woyapo taiyo. Ya: tamama nati-lati ta:kis mani halomalalo oplami Libaita ta:kis halomalalo aya dulu dla polla natiyo. Epalati ya: watle epo atlaiyo, “Wa: na: dolumpuane,” diyo. ²⁸ Epalati Libaita sila:time alisisi hapuloma medla pomelepame Yesu mate taiyo.

²⁹ Epame Libaita Yesu watle daya pato dinapiyo. Epalati ta:kis mani halomalalo so hapuloma mate epo opa opi mate puame aya edla Yesu mate daya dempopa:iyo. ³⁰ Amasiyama Pa:lisi so mate epo aiyalma imalalo so mate koko i natipame alli-mama Yesu ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Wua: adipapalati ta:kis mani halomalalo so mate epo batalimale so mate daya dempopa:ma:?” diyo.

³¹ Epalati Yesuta asiyama epo atlaiyo, “Esiyele pa:talo sotapo dakopala ilalo oplami hala dla potasemde. Amasiyama isikimi esusulumale so-tapo dakopala ilalo oplami hala dla tamdepo.

³² Epapedeme na:ta puwaye, ka:ka:dle soye sisil-
amolowedeme popuana. Amasiyama bobtali-
male sota yia: bobtalimale tle ma heheletimelepo
depame puwapo,” diyo.

*Daya aiyalma depo hallowe koko dla atlanatili
(Ma:t 9:14-17; Maka 2:18-22)*

³³ Opa opita Yesu watle epo atlaiyo, “Yon ya:
alotle tlalo sotapo inoma sumha:ha:mama dayaye
aiyalma depo ha:ha:mdepo. Epame Pa:lisi so yia:
alotle tlalo so ma epamdepo. Ame adipalati wa:
alotle tlalo sota alila hapuloma daya mate yú mate
dlomha:ha:ma:?” diyo.

³⁴ Epalati asiyama Yesuta wayu mate yia:
watle epo atlaiyo, “A:ya halalo oplamita
a:ya halowedeme daya dinapopo yimkadulo
sisilamelepe. Epalati yimkadulota puame dayaye
aiyalma depo popa:pa:? Hao. Yia: sisiyele mate
a:ya halalo oplami mate popa:mama dayaye
yimkata dempopa:lepe. ³⁵ Amasiyama alila
haleta a:ya halalo oplamiye yia: tle alikili dla
hamame telepiye, eta yia:tapo daya aiyalma depo
popa:lepe.”

³⁶ Epame Yesuta ma wayu mate yia: watle epo
atlaiyo, “Oplamitapo ya: tluka amko dla ketahame
tluka takala dla badepo podedlemasemde. Epa-
pelepiye, tluka amkoye batalimelepe. Epame
tluka amko tle ketahame takala dla badepo dedle-
maleta tluka takala mate po-ala:lowa. ³⁷ Epedeme
matle oplamitapo wain yú amkoye aliya kapalata
ita iwale takala dla posimasemde. Adipalati, wain
yú amkota itiyamama aliya kapalata iwale ita
takalaye gladlati wain yúye alikili dla olotlepe.

³⁸ Epapedeme ka:dena, wain yú amkoye woloma aliya kapalata iwale ita amko dla simoloweye.

³⁹ Epedeme oplamitapo wain yú takala delepiye, ya: matle wain yú amko pota:lowa. Adipalati, ya:ta epo atellepe, ‘Wain yú takala tlo pta sikemte opalina,’ dlepe.”

6

Pa:lisi sota yia:ta inoma sumalalo alila koko dla Yesu mate yu topulolle

(Ma:t 12:1-8; Maka 2:23-28)

¹ Yu so inoma sumalalo alila hale dla Yesuta ya: alotle tlalo so mate witi daya emale dulu tle tamalaiyo. Epame ya: alotle tlalo sota witi dlomokoye hauwalepame kapala o-osomama moko dulu tlo dlomtaiyo. ² Epalati Pa:lisi so opita koko i natipame yia: watle epo atlaiyo, “Wua: adipalati dita inoma sumalalo alila dla dlowe alisisi hauwali? Wua: di aiyalma ma-hauwokokomalepo,” diyo.

³ Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: God yu buka dla Deibidi mate ya:mkadulo mate yia:ta daya teta:lati koko halëye posesa:semdi?

⁴ Adipalati, Deibiditapo God ya: aiyalma aya dla tuwame aiyalma dayaye hapame ya:mkadulo mate douwapo. Amasiyama aiyalma daya iye di aiyalma dolumama isikimi God ka: epo opa ka: duka dla ha:ha:lalo so siyapota dlomduwapo. Epapele tlope Deibiditapo di aiyalma postamama ya: opa mate mepele daya eye dlomuwapo,” diyo.

⁵ Yesu matle yia: watle epo atlaiyo, “Opa Yamitapo wua:ta inoma sumalalo alilaye ya:ta dokopala depo halapo,” diyo.

*Yesuta do seme powale oplami ka:dle
(Ma:t 12:9-14; Maka 3:1-6)*

⁶ Yu sota inoma sumalalo alila hale dla Yesuye inoma sumalalo aya dla hetame opaye imhalaiyo. Aya dulu edla oplami do seme powale ma me-polaiyo. ⁷ Amasiyama aiyalma imalalo so mate Pa:lisi so mateta Yesuye woloma om-siyamaiyo, ya:tapo yia:ta inoma sumalalo alila dla do seme powale oplami ka:dla natipame ya:ye aiyalma postlalo oplami dlowedeme. Adipalati, yia: aiyalma koko dolumama yia:ta inoma sumalalo alila dla esiyele oplami hale ka:dloweye aiyalmayo. ⁸ Epapele tlope yia:ta malamaleyeye Yesuta momalanatipame do seme powale oplami watle epo atlaiyo, “Wa: sila:time haliyamale hema puame halane,” diyo. Epalati do seme powale oplamita sila:time haliyamale dla tuwame halaiyo.

⁹ Epame Yesuta Pa:lisi so mate epo aiyalma imalalo so mate dla epo atlaiyo, “Di aiyalmata dita inoma sumalalo alila koko dla apa koko atlema:? Alila edla ka:dle koko haloweta ka:pita:? O batalimale koko haloweta ka:pita:? Epame aiyalma koko eta di watle dita inoma sumalalo alila dla oplami pasakalo gadlowe koko atlema:? O oplami pasakalo yumuluwe koko atlema:?” diyo.

¹⁰ Yesu yia: watle epo atlepame ma yia: dla omhalemama do seme powale oplami dla epo atlaiyo, “Wa: do seme powaleyeye mo-dolene,” diyo. Epalati oplamitapo ya: do powaleyeye mo-dollati ya: dota ma-ka:diyo. ¹¹ Epapalati Pa:lisi so mate aiyalma imalalo so mate koko i natipame sikemte

siyalasiyalademama yiskamu yia: dulu dla Yesuye adipo hampo yumpa: dle kokoye esemyaiyo.

*Yesuta ya: alotle tlalo so 12 hohomale
(Ma:t 10:1-4; Maka 3:13-19)*

¹² Alila haletapo Yesu tamali di dla hetame utula:la patoye God dla inoma sumhalaiyo. ¹³ Epame alallati ya:tapo ya: dolumtamalale so opa hapuloma sisilapame ma yia: dulu dla ya: opa 12 tlo hohopame yia: watle Taiya dle so hi hapiyo. Epedeme Yesuta Taiya dle so hohomaleye iwolopo. ¹⁴ Saimon (oplami iye Yesuta ya: hi haleye ma Pita diyo), epo Saimon ya: ei Endulu, epo Yeims, epo Yon, epo Pilipi, epo Batolome, ¹⁵ epo Ma:tiyu, epo Tomas, epo Alpiyes yami Yeims, epo Loum gamani so mate opahale demhalale oplami Saimon, ¹⁶ epame Yeims yami Yudas, epo Yudas Iskaliyot (alotle Yesuye opahale so do tama dla homelle.)

*Yesuta opa imhalemama opa hapuloma
ka:ka:dle
(Ma:t 4:23-25)*

¹⁷ Yesuye tamali di tle ya: alotle tlalo so 12 mate tulum tamali kikiwi isili wou mo dla ha:ha:iyo. Yia: edla tulum ha:ha:mama natilati Yesu dolumsiyamalalo so hapuloma mate epo opa opi hapuloma Yudiya tle epo Yelusalem tle epo kaula pato peleyama pili dla ha:ha:lalo Taya mo mate Saidon mo mate tle pumulale so tlamaiyo. ¹⁸ Yia:tapo Yesuta God yu atlati dallowedeme pumulaiyo. Epame yia: dla esusulumale hutiyeye ka:ka:dlepo depame pumulaiyo. Epapele dulu dla Yesu-tapo opa dulu dla bataliya yimlalata wotiyalle

hapimha:ha:leye ka:ka:diyo. ¹⁹ Opa hapulomat-
apo Yesu kapalaye umuluwedeme solotamaiyo.
Adipalati, yia: natiyo, itiyamaleta Yesu tle woya-
pame opa hapulomaye ka:ka:demhallati.

Wua: sisiyeiya

(Ma:t 5:1-12)

²⁰ Yesuta ya: alotle tlalo so watle omhalemama
epo atlaiyo,

“Alisisi pa:talo so, wua: sisiyeiya.

Adipalati, God ya: mo kokoye wuolepo.

²¹ Daya teta:mha:ha: so, wua: sisiyeiya.

Adipalati, wua:ye daya susukallepe.

Epame dupa kolle mate a:lemha:ha: so, wua:
sisiyeiya.

Adipalati, wua:ta eimelelowe alilata pulupe.

²²⁻²³ Epedeme Opa Yami koko tle opata wua:ye
allimama ayalemyelepiye, wua: sisiyeiya.
Epame yia:tapo wua:ye batalimale so depame
wua: putlomyelepiye, wua: oloma edla sisiyele
pato mate ha:ha:iya. Adipalati, Pepele di
dla wua:ta halowe asiyama patoye wua: hi
mate ma-dinapopo elapo. Epapedeme wua:
malamaiya, wua: dla wotiyalle hapimha:ha: so
yia: mamadulotapo ka:yapa ha:ha:uwa God yu
molo atlamalalo so dla wotiyalle mepapeleye
halopimha:ha:uwapo.”

Ka:e wolomape!

²⁴ “Ka:e, alisisi poposatilimale so, wua: wolomape!

Adipalati, wua:ta siyele kokoye ma-hauwapo.

²⁵ Ka:e, daya wata susukalemha:ha: so, wua:
wolomape!

Adipalati, alotle wua: dla daya ta:le kokota pulupe.

Ka:e, eimelemha:ha: so, wua: wolomape!

Adipalati, wua: alotle dupa kolle mate a:lemha:ha:lepe.

²⁶ Ka:e, opa hapulomata ka:ka:dena demha:ha: so, wua: wolomape!

Adipalati, wua: dla ka:ka:dena demha:ha: so yia: mamadulotapo biskapa God yu molo atlamalalo so dla mepo ka:ka:dena demha:ha:uwapo.”

Wua: dla opahale demha:ha: soye bokotiyapo malamha:ha:iya

(Ma:t 5:38-48, 7:12)

²⁷ “Anawolota na: yu dalema:, na: wua: watle atlema, wua: dla opahale demha:ha: so dla bokotiyapo malamha:ha:iya, epame wua: dla allilalo so dla ka:ka:dle koko halomha:ha:iya.

²⁸ Wua: dla puputlomalalo so yilo inoma sumha:ha:iya. Epame wua: dla wotiyalle halopilalo so yilo inoma sumha:ha:iya.

²⁹ Epame oplami haletapo wa: damta dla heyulupiye, ka:dena, damta seme ma haiyeloweye. Epame oplami haleta wa: kapumale tlukaye hamtlati ya: watle wa: sede ma me-hamine.

³⁰ Epame opa opita wa: dla alisisi otlati yia: watle isikimi me-hapine. Epame opata wa: alisisi halopo tlati yia: tle matle ilame halomli demiya.

³¹ Wua: apa kokoye opata wua: dla halepo depo solotamelepiye, ka:dena, wua: tate yia: dla epapele kokoye halepe.

³² Wua: isikimi wua: bokotiyapo malamalalo so dla bokotiyapo malamha:ha:lepiye, opata wua:ye

ka:ka:dle so depa:? Hao. Adipalati, batalimale so mape yia: bokotiyapo malamalalo so dla asiyama bokotiyapo malamha:ha:mdepo. ³³ Epame wua: isikimi wua: dla ka:ka:dle koko halomalalo so dla ka:ka:dle koko halomha:ha:lepiye, opata wua:ye ka:ka:dle so depa:? Hao. Adipalati, batalimale so mape mepamdepo. ³⁴ Epame wua: isikimi wua: dla ma ilame hapilalo ala:le so dla alisisi hapimha:ha:lepiye, opata wua:ye ka:ka:dle so depa:? Hao. Adipalati, batalimale so mape mepamdepo. Yia:ta asiyama ilame halowe malamama yia: alisisiye opa opi dla hapimdepo. ³⁵ Amasiyama wua:ye wua: dla opahale demha:ha: so dla bokotiyapo malamha:ha:iya. Epame yia: dla ka:ka:dle kokoye halomha:ha:iya. Epame yia: dla alisisiye isikimi hapipame matle yia: dla asiyama halowa depo malamiya. Wua:ta ipapele koko tlo halomha:ha:lepiye, wua: asiyama pato halepe. Epame wua:ye di dla hallalo God ya: yimlala dlepe. Adipalati, Godtapo ya: dla haiyalle yu potalalo wekelalo so mate epo bobtalimale so mate dla ka:ka:dle koko halopilalo halapo. ³⁶ Wua: A Godye yimkadulo polowamalalo halapo. Epapedeme wua: mape yimkadulo polowamale mate ha:ha:iya.”

Yimkadulo batalimale kokoye ase sikemte malamiya

(Mat 7:1-5)

³⁷ “Wa: wa: amkale kokoye isikimi glademhalemiya, epalati asiyama wa: kokoye poglademhallowa. Epame wa: amkaleye batalimale oplami demiya, epalati asiyama

wa:ye pobatalimale oplami dlowa. Epame apa batalimaleye wa: amkaleta wa: dla hauwa, wa: ya: batalimale eye weline. Wa:ta epapelepiye, asiyama wa: batalimaleye wellipe. ³⁸ Epedeme wa: isikimi hamilowe tlo hapimhallelepiye, wa: ma asiyama halepe. Wa:ta opa opi dla hapimhallelepiye, Godta wa: dla asiyama pato hamilipe. Epapedeme Godta wa: dla hamili koko itapo wa: dla pasatamama alikili dla kulumhallelepe. Wa:ta adisowaye wa: amkale watle hamilipiye, asiyama Godta mesowaye wa: watle hamilipe.”

³⁹ Epame Yesu matle wayu i atlamaiyo, “Inoma pa:le oplamita ya:mkale inoma pa:le semtlowe ka:deta? Hao. Adipalati, yia:ta madipatata munamu hatlo medla teteyulupe. ⁴⁰ Epedeme ala malamale hamhallalo maseyemalata ya: imalalo oplamita malamaleye potla:mtame halasema. Hao. Amasiyama ya: imalalo oplamita maseyemalaye woloma ipo gudlepiye, eta maseyemalata malamaleye imalalo oplamita malamale mate ma-ala:lepe.

⁴¹ Wa: adipalati wa: amkale inoma dla hakaka yemala ela tlo sikemte natimama asiyama wa: inoma dla sokotalo patota tuwame ela tlo ponatilalo wekemdi? ⁴² Epame wa: inoma dla sokotalo pato elaye ponatilalo, wa: ma adipalati wa: amkale dla atlemama, ‘Wa: inoma dla hakaka yemala elaye holahamastali,’ demdi? Wa: ikadepe wa:skamu pepemalalo oplamipo. Adipalati, wa: ka:dena, wa: inoma dla sokotalo pato ela tatile holamastloweye. Eta wa: amkale inoma dla hakaka yemala elaye woloma natipo holamastlepe.”

Dlomoko tle dali malanatimdepo
(Ma:t 7:16-20, 12:33-35)

⁴³ “Epedeme dlomoko dali ka:dletapo dlomoko batalimale pomisemde. Epame dlomoko dali batalimaletapo dlomoko ka:dle pomisemde. Hao. ⁴⁴ Adipalati, dlomoko dali hapulomaye ya: dlomoko tle malanatimdepo. Epapedeme pigi dlomoko mate gla:pi dlomoko mate biskapa dali dla pomilimasemde. Hao. ⁴⁵ Epedeme ka:dle oplamitapo ka:ka:dle koko ya: dupa dulu dla hutiyeye ya: mati tle halopo wowoyamdepo. Epalati batalimale oplamitapo ya: dupa dulu tle bobtalimale koko hutiyeye halopo wowoyamdepo. Epapedeme adipapele kokota oplami dupa dulu dla pasatepo ellepiye, ya: mati tle epapele kokoye atlamelepe.”

Opa dapiyamteta aya halomale
(Ma:t 7:24-27)

⁴⁶ “Wua: adipalati na: dla ‘Lod, Lod,’ demha:ha:mama asiyama na:ta atla kokoye pohalalo ha:ha:ma? ⁴⁷ Oplami antapo na: dla puame na: yu dalepame salladepo sela:lepiye, ya:ye ipapena. ⁴⁸ Ya:ye oplamita aya hamama munamu sikemte mumuwalepo alumiti kellepo aya halë epapele some halapo. Adipalati, yúta pupo tulumama aya dla heyulati ayata podokalamhamastana. Ayata me-ka:pi kokalepo poluwapo. ⁴⁹ Amasiyama oplami antapo na: yu dalepame posalladlalo sela:ma:, ya:ye oplamitapo aya hamama munamu pase mumuwallalo wekele epapele some halapo. Adipalati, yúta pupo

tulumama ya: aya dla heyulati ayata pokokallalo dokalamhamastauwapo.”

7

Loum opahale so omhallalo oplamita mikadepe dle koko

(Ma:t 8:5-13)

¹ Yesuta koko hapuloma iye opa dla imhalepo gudepame ma Kapaniyem mo dla taiyo. ² Kapaniyem mo edla Loum opahale so omhallalo oplami halaiyo. Epeleye oloma edla ya: oko oplami haleta a:mhalemama mo-polowe mateka:pi dla halaiyo. Amasiyama ya:ta ya: oko oplami itlo sikemte malamdiyo. ³ Epapeleye ya:ta Yesuta puale dalepame Yu so dokopala opa opi watle Yesu salataiya diyo, Yesutapo puame ya: oko oplamiye ka:dlepo depame. ⁴ Epalati Yu so dokopala so opa ewolota puame Yesu watle otele mate epo atlaiyo, “Di sikemte solotama, wa:ta tame opahale so omhallalo oplamiye gadlepo depame. ⁵ Adipalati, ya:tapo di opaye sikemte malamama di inoma sumalalo ayaye hauwapo,” diyo. ⁶ Epalati Yesuta yu i dalepame yia: mate taiyo.

Yesu ala aya mateka:pi dla tamhallati opahale omhallalo oplamita ya:mkaduloye taiya dlati yia:ta puame Yesu watle epo atlaiyo, “Opahale so omhallalo oplamita wa: watle yu ipo hami. Wa:ta ya: aya dla tloweye ya: pase malamasemuwo. Adipalati, ya: ya:skamu batalimale oplami depame wa:ye ya: aya dla pumiyo de. ⁷ Epame ya: ma wa: hala dla puluweye pase malamasemuwo. Epapele tlope ya: solotamuwo, wa:tapo isikimi wa:ta hala

metle ya: oko oplamita ka:dlepo depame yu tlo atlane, de. ⁸Epame ya: ma epo atla, ya: ma opa opi isili tle oko hamhalemama yia: yu dla salladepo sela:mduwo. Epame ya: ma ya: isili dla oko halalo so opa opi me-ha:ha:uwo. Epedeme ya:tapo ewolo watle huma taiya dlati yia: ma tamduwo. Epame hema puaiya dlati yia: ma pumduwo. Epame koko e haiya dlati yia: ma koko e hamduwo. Epedeme ya: koko epapele hamdedeme, wa: ma isikimi metle halemama yu tlo atlepo de, ya: oko oplamita ka:dlepo depame.”

⁹Epalati Yesuta opahale omhallalota yu hamili dalepame sikemte yeliyo. Epame opa alumale ya: dolumpuale dla helestame omhalemama epo atlaiyo, “Na:ta Isalael mo dla sela:uwa dla mikadepe dle kokalle oplami ipapele ponatimdena,” diyo.

¹⁰Epapalati opahale omhallalo oplamita taiya dle sota ma ilame tame natilati opahale omhallalo oplami ya: oko oplamita ma-ka:depo polla natiyo.

Yesuta sepeyama yamiye powale tle ma pasakalo dle

¹¹Epame alila opi alotle Yesu mo hale Nain dla taiyo. Epalati ya: alotle tlalo so mate epo opa opi hapuloma mateta ya: dolumtamalaiyo.

¹²Ya: tame mo kosukulli kokoloma mateka:pi dla tamhallati opatapo mo dulu tle kipiliyemala powale motoye momka:tipo pumulaiyo. Kipiliyemala powale iye sepeyama hale yami hatlope ikadepeyo. Epalati opa hapulomata sepeyama mate pumulaiyo. ¹³Lodta sepeyama i natipame ya: sikemte polowamama ya: watle epo atlaiyo, “Ase sikemte ammiya,” diyo.

¹⁴ Epame Yesuta tame powale moto tomsosomale dali ipi dla umulati powale moto hamtamha:ha:leye medla hediyoy. Epalati Yesuta kipiliyemala powale watle epo atlaiyo, “Maseyemala, na: wa: dla atlema, wa: sila:tine,” diyo. ¹⁵ Epalati maseyemalata sila:time polomama yukamalati Yesuta maseyemalaye ya: wai watle semtaiyo.

¹⁶ Opa hapulomata koko i natipame sikemte yiyelepame God dla siyele yu ta:demyaiyo. Epamyemama yia:ta epo atlamyaiyo, “God tle yu hapame molo atlalo oplami patotapo dia: dulu dla mo-woyamalepo. Epame Godtapo ya: opa gadlowedeme mo-pualepo,” demyaiyo. ¹⁷ Opata Yesuta koko halë i natipame Yu so mo hapuloma dla epame mo opi dla ma esemtamalaiyo.

Yon opa yú dla ka:ka:timalalota Yesu koko dalepame atlanatili

(Ma:t 11:2-6)

¹⁸ Yon ya: alotle tlalo sota Yesuta koko halomsela:leye Yon watle atlamaiyo. Epalati Yonta koko i dalepame ya: alotle tlalo so dapiyamteye tame Yesu watle ipo atlanatiye diyo, ¹⁹“Wa: ikadepe Keliso, dita omha:ha:uwa oplamita:? O di ala oplami hale tlo me-omha:ha:pa:? diye,” diyo.

²⁰ Epalati yia: tame Yesu watle epo atlaiyo, “Yon opa yú dla ka:ka:timalalo oplamita dia:ye wa: watle taiya demama yu ipo hami, “Wa:ye ikadepe Keliso, dita omha:ha:uwa oplamita:? O di ala oplami hale me-omha:ha:pa:?” de,” diyo.

²¹ Amasiyama oloma edla Yesutapo esusulumale so mate epo bataliya watalo so mate epame inoma pa:talo so mate ka:ka:demsela:iyo.

²² Ya: epamsela:deme ya:ta Yon ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Wua: ma ilame tame Yon watle wua:ta tlamale koko mate epo dlalle koko mate atlamaiye. Adipalati, inoma pa:talo sota ma tlamapo. Epame akoloyalemale so mape ma ka:ka:depo siyamapo. Epame kapala bobtalimale so mape ma ka:ka:depo siyamapo. Epame molo pa:talo so mape ma ka:ka:depo dlalemsiyamapo. Epame palli so mape ma sillipo siyamapo. Epame ka:dle yuye atali sota ma-dalepo. ²³ Epapedeme oplami antapo na: koko tle pokustamtlalo wekelepiye, Godta ya: dla siyemhalapo.”

Yesutapo Yon opa yú dla ka:ka:timalalo oplami koko atlale
(Ma:t 11:7-19)

²⁴ Yon ya: alotle tlalo sota ma ilame tlati Yesuta opa watle Yon koko atlemama epo atlaiyo, “Wua: dalupa dulu dla apa koko natila tauwa? Mo-sisita osamokolo dla yumama holumhallati natila tauwa? ²⁵ Wua: oplamita tluka ka:ka:dle didiyepo pollati natila tauwa? Hao. Adipalati, tluka ka:ka:dle didiyelalo soye dokopala sota popa:lalo aya ka:ka:dle dla popa:mdepo. ²⁶ Amasiyama wua: God tle yu hapame molo atlalo oplami natila tamama apuwa? Yao, wua:ta tame natiwa oplami Yon eta God tle yu hapame molo atlalo so ka:yapa ha:ha:uwaye ma-tla:mtame halapo. ²⁷ Adipalati, God yu buka dla ipo atlaleye Yon koko atlapo, ‘Na:tapo na: yu hamsela:lalo oplami tatile tane dlowepo.

Ya:tapo wa: apiye dinapelepo depame.’

²⁸ Epapedeme na:tapo ikadepe kokoye wua:watle atlema. Yonta ka:yapa ha:ha:mpuwa opa hapulomaye tla:mtame halapo. Amasiyama epapele tlope oplami antapo God ya: mo koko dla yimka:mala depo hallepiye, ya:tapo Yonye tla:mtame halapo,” diyo.

²⁹ Opa hapuloma mate epo ta:kis mani halomalalo so opi mate yu i dalepame God yuye ka:pi demyaiyo. Adipalati, ya: mape Yonta yú dla ka:ka:timaiyo. ³⁰ Amasiyama Pa:lisi so mate epo aiyalma imalalo so mate Godta solotamale koko ya:ta halepo dleye e halomala allimama yú dla potutula:lalo wekiyo.

³¹ Epame Yesu matle epo atlaiyo, “Wata oloma hema opa ha:ha:ye adipapele sota?
³² Ya:ye akimlala yimka:sikili some api duka dla popa:mama yimkadulo watle asiyama atla asiyama atla dempopa:mama ipo atlampopa:mdepo, ‘Dita siyele sala dolumpopa:lati wua:posiyalemdena. Epame dita dupa kolle sala dolumpopa:lati wua:ta po:alemdena,’ demdepo. ³³ Wua: ma epapele some ha:ha:po. Adipalati, Yon opa yú dla ka:ka:timalalota puwaye, ya: daya mate wain yú mate podemsela:na. Amasiyama wua:ta ya:ye bataliya walena demdepo. ³⁴ Epame Opa Yami mape mo-puwapo. Ya:ta puame daya mate wain yú mate demsela:lati wua:ta ya:ye daya mate wain yú mate sikemte dlalo oplami demyapo. Epame wua:tapo ya:ye ta:kis mani halomalalo so mate epo batalimale so mate namkale demhalema demyapo. ³⁵ Amasiyama opa anawolotapo Godta

malamaleye malastapame dolumha:ha:lepiye,
yia:ta Godta malamaleye ka:pi demha:ha:po.”

Batalimale a:yata Yesu hete howahalë

³⁶ Alila hale dla Pa:lisi oplami hale Saimonta Yesuye seme ya: aya dla daya dla hetaiyo. ³⁷ Mo edla a:ya hale opa ala:msela:lalo halaiyo. Epapel-eye ya: Yesuta Pa:lisi oplami aya dla daya dem-polale dalepame ullu ka:dle pamalalo dakopalaye isilako dla tipo hampuaiyo. ³⁸ Epame Yesu ko tle heodepo ampolomama ya: kaiyota Yesu heteye delikiyetaiyo. Ya: epame ya: kokosase mate hiyolempolomama Yesu heteye hulumpolaiyo. Epame dakopala ullu ka:dle pamalalota Yesu hete dla simpolaiyo.

³⁹ Epalati Pa:lisi oplami Saimonta koko e nati-pame epo momalampolaiyo, “Oplami iye ikadepe God tle yu hapame molo atlalo oplami dematiye, eta a:ya ya: umpolaye malanatilimla. Adipalati, a:ya iye batalimale a:yapo,” diyo.

⁴⁰ Amasiyama Yesuta Pa:lisi oplami watle epo atlaiyo, “Saimon, na: wa: watle koko hale atlowe solotama,” diyo.

Epalati Saimonta epo atlaiyo, “Imalalo oplami, atlane,” diyo.

⁴¹ Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Oplami-tapo opa dapiyamte watle mani halopiyo. Ya:tapo oplami hale watle 500 elo mani hamimama ma oplami hale watle 50 elo mani hamiyo.

⁴² Amasiyama alotle opa dapiyamte iwolotapo yia: dla mani hawa hallati asiyama mesowa yo dla pohalopilalo wekiyo. Epalati yota koko e nati-pame yia: watle epo atlaiyo, ‘Mope weliya,’ diyo.

Epedeme opa dapiyamte dulu hema adita yoye sikemte malamuwawa?” diyo.

⁴³ Saimonta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Mani pato holahalale oplamita yoye sikemte malamuwapo,” diyo.

Epalati Yesuta Saimon watle epo atlaiyo, “Wa: ikadepe koko atlalepo,” diyo.

⁴⁴ Yesuta a:ya watle ompolomama ma Saimon watle epo atlaiyo, “Wa: a:ya i natine. Na:ta wa: aya dla pulati na: hete howahalowe yúye na: watle pohamina. Amasiyama a:ya itapo ya: kaiyo mate na: hete howahapame ya: kokosase mate na: heteye hihiyollepo. ⁴⁵ Epame na:ta wa: aya dla pulati wa:ta siyemama na:ye pohuluna. Amasiyama na:ta wa: aya dla puale oloma dla a:ya itapo na: hete hulumpolomama duka pogudena.

⁴⁶ Epame wa:tapo dakopala ullu ka:dle mate na: dokopala dla posimana. Amasiyama a:ya itapo na: hete dla simalepo. ⁴⁷ Epapedeme na:ta wa: dla ikadepe koko atlema. A:ya i ya: batalimale hapulomaye mo-howahapo wellipo. Epedeme ya:tapo na: sikemte malamale kokoye haliyama dla botomastalepo. Amasiyama oplami antapo na:ta ya: batalimale yimka:malaye howahapo wellipiye, asiyama ya:ta na: malamaleye pase pato,” diyo.

⁴⁸ Epame Yesuta a:ya watle epo atlaiyo, “Wa: batalimale hapulomaye mo-howahapo wellipo,” diyo.

⁴⁹ Epalati opa opi yia: mate daya dempopa:le sota koko i natipame yiskamu yia: dulu dla epo atlamyaiyo, “Oplami i anata:? Ya: batalimale kokoye adipo howahapo weli demsela:ma:?” demyaiyo.

⁵⁰ Yia: epo atlampopa:lali Yesuta a:ya watle epo atlaiyo, “Wa:ta na: dla mikadepe dle kokotapo wa: pasakalo hallowe kokoye ma-halepo. Epedeme wa: siyele mate tane,” diyo.

8

Yesu wolo gagademsiyamale wola:

¹ Koko ita tame gudlati Yesuta ka:dle yu God ya: mo kokoye imsula:mama mo hale tle ma mo hale dla ta demsela:iyo. Epalati ya: alotle tlalo so 12 mape ya: mate siyamaiyo. ² Epalati esusulumale so wola: Yesuta ka:ka:dle mate epo bataliya watalo so wola: Yesuta ka:ka:dle mateta ya: mate siyamaiyo. Wola: ewoloye iwolopo. Meli, ya: hi haleye Magadalin. Yesutapo a:ya i ya: opasi dulu tle bataliya yimlala 7 alikili dla dodolomsaliyo. ³ Epo a:ya hale Helod ya: aya omhallalo oplami Kusa ya:llu Yowana, epo Susana, epame wola: opi mape yia: mate me-siyamaiyo. Wola: iwolotapo Yesu mate epo ya: alotle tlalo so mateye yia: alisisi mate gagademsiyamdiyo.

Witi daya ale ka:ka:lle mate wayu atlale

(Ma:t 13:1-9; Maka 4:1-9)

⁴ Opa hapulomata mo meyelope meyelope dle tle puame alumhallati Yesuta wayu i mate esemhalaiyo. ⁵ “Alila haleta oplami haletapo witi daya aleye ka:ka:lla taiyo. Ya: witi daya ale ka:ka:lemsela:mama ale opitapo api duka dla teteyuiyo. Epalati opata api tle tamhalemama hete mate witi aleye dlolemhallati teata puame deiyo. ⁶ Epalati witi daya ale opitapo ewala ta:la dla teteyuiyo. Epame yia:ta popeyapo teta:le

oloma dla ma pakasiyamalalo paliyo. Adipalati, ewala ta:la dulu dla yú hawa halaiyo. ⁷ Epo witi daya ale opita osamokolo dulu dla teteyuiyo. Yia: epame pakasiyamalalo popeyamaiyo. Amasiyama teta:le oloma dla osamokolota yia: mate matamama dukuluta popoliyelati yia:ta hapulomata paliyo. ⁸ Epame witi daya ale opita ta:la ka:dle dla teteyuiyo. Epame yia:tapo popeyapo teta:pame sikemte milimaiyo. Epele dulu dla witi daya ale hapulomatapo milimama 100 dlomoko milimtaiyo.”

Yesuta yu i atlepo gudepame yu teta:le mate epo atlaiyo, “Molo watalo so, wua: yu iye woloma daliya,” diyo.

Wayu ya: dulu koko

(Ma:t 13:10-23; Maka 4:10-20)

⁹ Yesu ya: alotle tlalo sota Yesu watle atlemama epo atlaiyo, “Wayu i ya: dulu kokoye adipo el-ema:?” diyo. ¹⁰ Epalati Yesu asiyama yia: watile epo atlaiyo, “Wua:tapo God ya: mo kokoye malastlepe. Adipalati, ka:yapa Godta ya: mo kokoye hemele hatiyomme eluwaye wata wua: dla botomastapo. Amasiyama opa opi dla na: wayu siyapo tlo atlemde. Adipalati, ‘yia:tapo natimama ya: dulu koko woloma ponatilalo wekelepo depame.

Epame yia:tapo dalepame woloma ya: dulu kokoye pomalamalalo wekelepo depame.’

¹¹ Epapedeme wayu i ya: dulu kokoye ipo. Witi daya aleye God yupo. ¹² Epedeme opa opitapo witi daya ale api duka dla teteyuli epapele some ha:ha:po. Yia:tapo ka:dle yuye ma-dalemdepo.

Amasiyama Saitenta God yu iye yia: dupa dulu tle alikili a:ma dla hame tamdepo, yia:tapo mikadepe depame pasakalo hallowe halala depame.

¹³ Epalati opa opitapo witi daya aleta ewala ta:la dla teteyuli epapele some ha:ha:po. Epedeme yia:tapo God yu atla dalepame siyele mate mahamdepo. Amasiyama witi daya aleta ewala ta:la dla kese woloma potutula:lalo wekeleye, yia: ma epamdepo. God yutapo yia: dupa dulu dla kese woloma potutula:semde. Epedeme yia:ta God yuye dalepame isikimi alila kiyele dla mikadepe demdepo. Amasiyama yia:ta God yu hamale koko tle kokalle koko mate epo wotiyalle koko mateta yia: dla woyamalati yia:ta God yu dla ha:ha: etle ma alikili dla potamdepo.

¹⁴ Epalati opa opitapo witi daya ale osamokolo dulu dla teteyuli epapele some ha:ha:po. Yia:tapo God yu dalepame hamdepo. Amasiyama ta:lamo pasakalo malamale mate epo alisisi poposatilipo ha:ha:lowe malamale mate epo yia: motota solotamale koko mateta ta:mama yia:ta mikadepe dleye yumdepo. Epapele koko tle yia:ta mikadepe dle kokota dlomoko pomilimasemde.

¹⁵ Epapalati opa opitapo witi daya ale ta:la ka:dle dla teteyuli epapele some ha:ha:po. Yia:tapo yia: dupa dulu tle ka:depo malamale mate epo hutulli mate God yu dalepame woloma yia: dupa dulu dla kokata hatitimdepo. Epame yia:tapo kokalepo ha:ha:mama dlomokoye sikemte milimdepo.”

*Na: yu dla woloma daliya
(Maka 4:21-25)*

16 “Oplami haletapo tulomaye otopame kawapo mate pobopudesemde, epame hemele pohimisemde. Hao. Ya: tuloma otopame haliyamale dla pamelemdepo, opatapo aya dulu dla matimama hela:dle natilipo depame. 17 Adipalati, koko hapuloma wata hemele towalipo hutiyeye alotle ma haliyamale dla botomastlepe. Epame opata podallalo wekemduwa kokoye ma haliyamale hela:dle dla botomastlepe. 18 Wua: na: yu iye woloma daliya. Adipalati, woloma ka:pi dallalo oplami dla Godtapo ka:pi malamaleye hamilipe. Amasiyama oplami antapo ya:skamu ya:ye God ya: mo kokoye ya:malamana depame ma na: yuye podallalo wekelepiye, Godtapo ya: dla malamale yemala ela eye kolahalepe.”

*Yesu ya: asiyadulo ikadepe
(Ma:t 12:46-50; Maka 3:31-35)*

19 Alila haleta Yesu ya: wai mate ya: eidulo mate ya: natila pumulaiyo. Amasiyama opata sikemte pasatame hallati yia: Yesu hala dla pokulumtuwaiyo. 20 Epalati oplami haletapo Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: wai mate epo wa: eidulo mateta wa: mate yukamolowe solotamama alikili dla puame omha:ha:ma,” diyo. 21 Epalati Yesuta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Opa anawolotapo Godta imale dalepame salladepo siyama:, ewoloye na: wai mate na: eidulo matepo,” diyo.

*Yesuta sokomoko mate ulo mate ka:lli
(Ma:t 8:23-27; Maka 4:35-41)*

²² Alila haleta Yesuta ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Di kaula seme dla ulluwa,” diyo. Epame yia: tulume koa dla alupo ma-tamalaiyo. ²³ Yia: kaula duka dla mo-ulumha:ha:lati Yesu el-elati elaiyo. Epalati pakasiyamalalo sokomoko patota bibikilimama kaula dla ulo patotota silliyi. Epame ulo patotota sillimama yia: koa dla yúta pasatapame yia:ye koa mate yú dulu dla ollodla yakomaiyo.

²⁴ Epalati ya: alotle tlalo sota tuwame Yesu es-esa:mama epo atlamyaiyo, “Dokopala oplami, di yú dulu dla tutula:la yakoma,” demyaiyo. Epalati Yesuta elale tle sila:time sokomoko mate ulo mateta keidlepo depame yu itiyamale mate at-laiyo. Epalati sokomoko mate epo ulo mateta medla keidlata kaulata ma woloma keilipo elaiyo.

²⁵ Epame Yesuta ya: alotle tlalo so watle epo at-laiyo, “Wua:ta mikadepe dle da:?” diyo.

Epalati Yesu ya: alotle tlalo sota koko i nati-pame yiyelepame wowota:mama epo atlamyaiyo, “Oplami i anata: Mosisi mate epo ulo mateta ya: yu dla dalepame keidlepo,” demyaiyo.

Yesuta bataliya walle oplami ka:dle

(Ma:t 8:28-34; Maka 5:1-20)

²⁶ Epame Yesu mate ya: alotle tlalo so mate Ga:lili tle kaula ulumyame seme Gelasa so mo dla woyamaiyo. ²⁷ Yesu koa tle alikili dla postatu-lumama bataliya walle oplami natiyo. Oplami iye mo-powataliya tluka dimi moku dla sela:mama popliyele hatili mo dla halemdiyo. ²⁸⁻²⁹ Epame bataliyata itiyamaleta ya:ye halati opata ya:ye oli dea mate keketipoliyepo himmdiyo. Amasiyama bataliyata itiyamaleta oli dea keketipoliyeleye

kotipame oplami seme moku dla teletamdiyo. Epapeleye oplami itapo Yesu natipame ta:la dla teyume hiyeleme elaiyo. Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Bataliya, wa: ya: tle alikili dla ulatane,” diyo. Amasiyama Yesu ala epo atlemhallati bataliya walle oplamita asiyama yu teta:le mate epo atlaiyo, “Yesu, sikemte di dla hallalo God Yami, wa: apa koko na: dla hala puo? Na: wa: dla atlema, na: dla wotiyalle hamimiya,” diyo.

³⁰ Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: hi anata:?” diyo.

Epalati asiyama ya:ta epo atlaiyo, “Di hiye Atumkaka,” diyo. Adipalati, bataliya yimlala hapulomatapo ya: dulu dla ha:ha:iyo. ³¹ Epame Atumkakata Yesu watle otomama epo atlaiyo, “Wa: dia:ye Dlapa mo dla taiya demiya,” diyo.

³² Epapele oloma dla donapi di dla aliya halo hapulomatapo ketame modlomsiyamaiyo. Epela natipame Atumkakata Yesu watle otomama epo atlaiyo, “Dia:ye aliya dulu dla tuwaiya dene,” diyo.

Epalati Yesuta yia:ye aliya dulu dla tumulaiya diyo. ³³ Epalati bataliya yimlala hapulomata oplami etle alikili dla u-ulapo tame ma aliya dulu dla tumulaiyo. Epalati aliya hapulomatapo donapi di tle ullumtulume yú dla tutula:mama paliyo.

³⁴ Epalati aliya omha:ha:lalo sota koko i natipame potame yia: mo dla epo yia: dakase aya dla atlamtaiyo. ³⁵ Epalati opata koko i dalepame natila pumulaiyo. Yia: puame natitepo bataliya walle oplamitapo ma-ka:depame Yesu hete sitali dla polomama malamale ka:dle mate tluka didiyepo polla natiyo. Epalati yia:ta hapulomatapo sikemte wowota:iyo. ³⁶ Epalati

aliya omha:ha:lalo sota Yesuta bataliya walle oplami ka:dle kokoye yia: watle atlamaiyo. ³⁷ Epalati Gelasa so hapulomatapo sikemte wowota:mama Yesu watle epo atlamyaiyo, “Wa: mo itle alikili dla woyamane,” demyaiyo. Epapalati Yesuta mo-tlowedeme ya: koa dla tulume posokoliyo.

³⁸ Amasiyama bataliya walle oplami Yesuta ka:dletapo Yesu mate tlowe solotamaiyo. Amasiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, ³⁹ “Hao, wa: na: mate potlowa. Amasiyama wa: aya dla ilame tame Godta wa: dla koko pato halëye opa dla atlamane,” diyo. Epalati ya: ma ilame tame opa hapuloma watle Yesuta ya: ka:dle kokoye atlamsela:iyo.

Yesuta Yelus yoti ma pasakalo hamili koko mate epo esiyele a:ya ka:dle koko mate

(Ma:t 9:18-26; Maka 5:21-43)

⁴⁰ Yesu matle kaula seme dla ullati opa hapuloma ya: ompopa:letapo ya:ta pula natipame sikemte sisiyeiyo. ⁴¹ Epalati pakasiyamalalo oplami hale Yu so inoma sumalalo aya omhallalo oplami Yelusta puame Yesu hete sitali isili dla heodepo polomama ya: watle epo atlaiyo, “Wa: na: aya dla puane. ⁴² Adipalati, na: amseyemala hatlope 12 sokomoko dla hallaloye a:mama mo-pola yakomelema,” diyo. Epalati Yesutapo api duka dla ala Yelus aya dla tamhallati opa hapulomatapo ya: mate tamama sikemte kustipo tamalaiyo.

⁴³ Epalati opa alumale dulu edla a:ya hale ma me-taiyo. Ya:ye ya: toto koko natimama ka:lliwe pa:le esiyele hame halemama sokomoko

12 pololiyo. Amasiyama oplami haleta ya:ye poka:diyo. ⁴⁴ Epapeleye a:ya itapo Yesu tamhalati hemele ko tle puame Yesu tluka ipi dla umaiyo. Epalati pakasiyamalalo ya:ta esiyele hame sela:leta medla pa:iyo.

⁴⁵ Epalati Yesuta epo atlaiyo, “Anta na:ye umo?” diyo. Amasiyama opa hapulomata epo atlamyaiyo, “Dita wa:ye po-umana,” demyaiyo. Epalati Pitata Yesu watle epo atlaiyo, “Dokopala oplami, opa hapulomatapo wa: mate tamama wa: umamtamalapo,” diyo.

⁴⁶ Amasiyama Yesuta epo atlaiyo, “Hao, pe-papena. Oplami haleta na:ye uma. Adipalati, opa ka:ka:dlalo itiyamale na: dla elaleta na: tle alikili dla woyamaleye na: me-nati,” diyo.

⁴⁷ A:ya ita koko halëye ma haliyamale dla botomastla yakomalati ya:tapo hemele haodlowe pa:iyo. Epalati ya:tapo eseselalle mate tame Yesu hete sitali dla heodepo polaiyo. Epame opa hapulomata me-dalemha:ha:lati ya:tapo ya: dla esiyele elale koko mate epame ya:ta ka:dle koko mateye Yesu watle esemaiyo. ⁴⁸ Epalati Yesuta a:ya watle epo atlaiyo, “Namkale, wa:ta mikadepe dleta wa:ye ma-ka:dlepo. Epedeme wa: siyele mate tane,” diyo.

⁴⁹ Yesu ala a:ya i watle atlemhallati oplami haleta Yelus aya tle puame Yelus watle epo atlaiyo, “Wa: amseyemalaye mo-powame elema. Epedeme wa:ta imalalo oplami hema sempuluw-eye koko pa:na,” diyo.

⁵⁰ Amasiyama Yesuta koko i dalepame Yelus watle epo atlaiyo, “Wa: ase sikemte wota:miya.

Isikimi na: dla mikadepe dene. Epelepiye, wa: amseyemalata ma-ka:dlepe,” diyo.

⁵¹ Yia: tame aya dla ha:ha:lali Yesutapo isikimi Pita mate epo Yon epo Yeims epame amseyemala ya: wai mate epo ya: a mate tlo eleme aya dulu dla hetaiyo. ⁵² Yia: aya dulu dla tuwame nati-lali opa hapulomatapo amseyemalata powame el-lali a:lemyemama wowolimyaiyo. Epalati Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: a:lempopa:ye medla gudiya. Adipalati, amseyemalaye popowame elasema. Amasiyama ya: isikimi elapo,” diyo.

⁵³ Amasiyama yia: Yesutapo epo atlati eimele-myaiyo. Adipalati, yia: amseyemalata powale kokoye mo-malanatiyo. ⁵⁴ Epapele tlope Yesutapo amseyemala powale do dla hampame ya: watle epo atlaiyo, “Amseyemala, wa: sila:tine,” diyo. ⁵⁵ Epalati amseyemalaye mo-powame elaleta ma sila:tiyo. Epalati Yesutapo yia: watle atlemama “Ya: watle daya hamiya,” diyo. ⁵⁶ Amseyemala ya: a mate ya: wai mate koko i natipame sikemte yiyeliyo. Amasiyama Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Opa opi dla wua:ta natili koko iye atlemiyo,” diyo.

9

*Yesuta ya: alotle tlalo so 12 taiya dle
(Ma:t 10:5-15; Maka 6:7-13)*

¹ Yesutapo ya: alotle tlalo so 12 sisilapame yia: watle itiyamale hamiyo, yia:tapo bataliya yimlalaye opa dupa dulu tle alikili dla dodolomsalemsiyamama esusulumale so ma ka:ka:demsiyamelepo depame. ² Epame

ya:tapo yia:ye taiya diyo, yia:tapo opaye God ya: mo koko imsiyamama esusulumale so ma ka:ka:demsiyamelepo depame. ³ Epammama ya:tapo yia: watle epo atlaiyo, “Wua: tamalemama wua: dali ku pohalopo tlowa, epo duli ma pohalopo tlowa, epo daya ma pohalopo tlowa, epo mani ma pohalopo tlowa. Epame sede mape dapiyamte pohalopo tlowa, isikimi hatlo tlo halopo telepe.

⁴ Wua:ta mo dla tame woyamale oloma edla opata wua:ye yia: aya dla seme hetlepiye, aya hatlo medla hutiyemha:ha:lepe. Epame wua:ta mo etle mo-tlowedemeta aya eye saliyomta demsiyamelepe. ⁵ Epame wua: mo hadima tlati opata wua:ye pe-elemhetlalo wekelepiye, wua: mo e saliyome tlowedeme yia: mo sokopeta wua: hete dla popolahaleye hihiyollepe, Godta kasilamale kokota yia: dla pua kokoye nati-iliwedeme.”

⁶ Epalati yia:tapo ma-tamalaiyo. Yia: mo hale tle ma mo hale dla ta demsiyamama ka:dle yu atlam-siyamaiyo, epame esusulumale so hapuloma ma ka:ka:demsiyamaiyo.

*Helodta Yesu koko dla totokoleyaple
(Ma:t 14:1-12; Maka 6:14-29)*

⁷ Yesuta koko halomsela:le hapulomaye Ga:lili mo omhallalo oplami Helodta me-daliyo. Epame koko itapo ya: watle totokoleyaple hamiyo. Adipalati, opa opitapo Yesu koko dla epo atlamdiyo, “Yon opa yú dla ka:ka:timalalo mo-powaleta ma ilame puame koko i halomsela:ma,” demdiyo. ⁸ Epalati opita epo atlamdiyo, “Ya:ye God tle yu hapame molo atlalo oplami llaya mle,” demdiyo.

Epalati ma opa opita epo atlamdiyo, “Ya:ye God tle yu hapame molo atlalo so ka:yapa ha:ha:uwa haleta ma ilame puwayo,” demdiyo. ⁹ Epedeme Helodta epo atlaiyo, “Yonye na:ta yumiya dlati mo-yumuwapo. Ame i anata:, na:ta koko patoto dlalemlalayê?” diyo. Epammama ya:tapo Yesu natiloweye sikemte solotamaiyo.

Yesuta 5,000 opa daya ilimale

(Ma:t 14:13-21; Maka 6:30-44; Yon 6:1-14)

¹⁰ Yesuta taiya dle so 12tapo ma ilame puame Yesu watle ya:ta halomsiyamale koko hapulomaye atlamaiyo. Epame Yesuta ya: eleme Betsaida mo dla miyelo ha:ha:la tamalaiyo.

¹¹ Amasiyama opa hapulomata koko i dalepame ya: mape alotle tamalaiyo. Epalati Yesutapo ya:ta pula natipame ya: watle puaiya depame ya: watle God ya: mo kokoye imhalemama esusulumale so mape ka:ka:demhalaiyo.

¹² Yesu epamsela:lati ya: alotle tlalo sota tamila:la puame ya: watle epo atlaiyo, “Opa hapuloma iye ma-taiya dene, ya:tapo mo mateka:pi hema popa: dla tame daya mate ya:ta hutiyelowe aya mate tlamelepo depame. Adipalati, dita popa: mo iye daya dlowe mate hutiyelowe aya mate pa:na,” diyo.

¹³ Amasiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Muwolo ya:ye daya halopiya,” diyo.

Epalati asiyama ya:ta epo atlaiyo, “Opa iye pta pasatana. Amasiyama dia: dla isikimi daya mo-halomale do supulastale mate amalo dapiyamte mateta hutiyema. Epele tlope wa: ma dita daya opi halomala telepo depame atlema:?” diyo.

¹⁴ Adipalati, oloma edla alumale dulu dla opa siyapo sesa:mama 5,000 umaiyo.

Amasiyama Yesuta ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Opa hapulomata daya dlowedeme 50 opata alumale hatlo tipo popa: epo 50 opata alumale hatlo tipo popa: demtaiya diya.” ¹⁵ Epalati opata daya dlowedeme epo popa:mtaiyo. ¹⁶ Epalati Yesutapo daya moholomale do supulastale mate amalo dapiyamte mate halopame pepele di dla omhalemama God dla siyele yu atlepame daya hauwokokomaiyo. Epame ya: alotle tlalo so watle hapiyo, yia:tapo ma opa hapuloma watle alemelepo depame. ¹⁷ Opa hapulomatapo daya dlopame sikemte susukalemama daya popokadiyo. Epalati Yesu ya: alotle tlalo sota daya akutu mate amalo akutu mate popomelleye yekalo 12 dla atilimama sikemte poposatilimaiyo.

Yesuye Kelisopo

(Ma:t 16:13-19; Maka 8:27-29)

¹⁸ Alila haleta Yesu meyelo inoma sumpollati ya: alotle tlalo sota ya: hala dla pumulaiyo. Epalati Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Opatapo na:ye ana demdi?” diyo.

¹⁹ Epalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Opa opita wa:ye Yon opa yú dla ka:ka:timalalo demdepo. Epame ma opita wa:ye Ilaya mle demdepo. Epalati asiyama opita wa:ye God tle yu hapame molo atlamalalo so ka:yapa ha:ha:uwa haleta ma ilame puana demdepo.”

²⁰ Epalati Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Amasiyama wua:ta na:ye ana demdi?” diyo.

Epapalati Pitata asiyama epo atlaiyo, “Wa:ye Godta sale Kelisopo,” diyo.

²¹ Epalati Yesutapo ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Wua: opa opi watle atlemama na:ye Kelisopo demiyo,” diyo.

Yesuta ya:ta polowe koko atlale

(Ma:t 16:21; Maka 8:31)

²² Epame Yesu matle ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Opa Yamiye sikemte wotiyalle natilipe. Epalati Yu so dokopala so mate epame yia: aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mateta ya: dla sikemte elle pato himilipe. Epame opata ya:ye yumilipe. Amasiyama ya:tapo wabasi dulu dla powame elepo ma dapa-hatlope alila dla sila:tilipe.”

Yesuta ya: alotle tlowe koko imale

(Ma:t 16:24-28; Maka 8:34-38)

²³ Yesu matle opa hapuloma dla epo atlaiyo, “Oplami antapo na: dolumpuluwe solotamelepiye, ya: ya:skamu ya:ta solotamale koko hamsela:ye memelepame alila hapuloma ya: dali yekelemhimiliye maka:himsela:mama na: dolumpulupe. ²⁴ Amasiyama oplami antapo ya: pasakaloye meyelo gadlowedeme apelepiye, ya: pasakaloye haodlepe. Amasiyama oplami antapo na: yilo ya: pasakaloye haodlepiye, ya: matle halepo halepo pasakalo halepe. ²⁵ Amasiyama oplami antapo ta:lamo pato hema halemama ya:ta solotamale koko hapulomaye mo-halopame hatlo pasakalo hallowe koko tlo hotlepiye, ya: ma apa koko hapa:? Hawa. ²⁶ Epame oplami antapo na: mate epo na: yu mate dla wota:mhallepiye,

asiyama Opa Yamita ya: hela:dle mate epo ya: ata hela:dle mate epame God ya: banakaka sota hela:dle mate puame ya: dla wota:le hamilipe. ²⁷ Epapedeme na: wua: dla mikadepe koko atlema. Wua: dulu dla opa opi me-ha:ha:po. Yia:tapo God ya: mo kokota pulati natipame alotle pallipe.”

*Yesuta Moses mate Ilaya mate yukamhalale
(Ma:t 17:1-8; Maka 9:2-8)*

²⁸ Epame 8 alila epapeleta mogudlati alotle Yesuta Pita epo Yon epo Yeims iwolo tlo tamali di dla eleme inoma sumala hetaiyo. ²⁹ Yesu inoma sumhallati ya: mila:pita meyelohe depame ya: tlukata sikemte kamama usiyemaiyo. ³⁰ Epalati pakasiyamalalo opa dapiyamte Moses mate epo Ilaya mate wowoyapo Yesu mate yuhamha:ha:iyo. ³¹ Yia:tapo Pepele di hela:dle usiyemale mate wowoyapame Yesuta God yu dolumama Yelusalem dla tame polowehe esemha:ha:iyo. ³² Pita wolo sikemte hutiyepo sillipame toko ipo natitepo Yesuta hela:dle mate halemama opa dapiyamte mate yuhamha:ha:la natiyo. ³³ Opa dapiyamteta Yesu mate yuhamha:ha:po mo-tlowedeme ha:ha:lati Pitata woloma pomalamalalo Yesu watle epo atlaiyo, “Dokopala oplami, di mo hema ha:ha:lowe ka:pi. Epedeme di kimna:ya dapahatlohe kimtimolowepo. Kimna:ya haleye wolëpo, epame haleye Moses tete, epame haleye Ilaya tete dlowepo,” diyo.

³⁴ Pita ala me-yukampollati wualata malame yia:ye bopudlati sikemte wowota:iyo. ³⁵ Epalati pakasiyamalalo wuala dulu tle yuta epo atlaiyo, “Oplami iye na:ta sale maseyemalapo. Epedeme

ya: yu dla daliya,” diyo. ³⁶ Wuala dulu tle yuta yukamhalepo gudlati yia: Yesuta meyelo halla natiyo. Pita wolotapo yia:ta tamali di dla tlamale koko iye opa opi watle yipta po-atlamaiyo.

*Yesuta bataliya walle maseyemala ka:dle
(Ma:t 17:14-18; Maka 9:14-27)*

³⁷ Yia: epo ma alallati tamali di tle malemha:ha:lati opa hapulomata ma hapele Yesu hala dla pumulaiyo. ³⁸ Epalati opa alumale dulu tle oplami haleta Yesu watle yu teta:le mate epo atlaiyo, “Imalalo oplami, wa: na: maseyemala hatlope ikadepe i natine. ³⁹ Adipalati, bataliyata ya: opasi dulu dla hetlati ya:tapo yiyelle mate teyupame hiyeleme elemama mati tle atulu totowa:lemelemde. Bataliyatapo ya: dla wotiyalle hapimhallati ya:tapo alila hapuloma dulu dla pase ka:depo sela:semde. ⁴⁰ Epeleye na:tapo wa: alotle tlalo so watle ‘bataliya iye alikili dla dodolomaiya’ dlati yia:ta pododolomana.”

⁴¹ Asiyama Yesuta epo atlaiyo, “Wua:ye mikadepe dle pa:le bobtalimale sopo. Wua:ta na: dla mikadepe dlepo depame na: alila adisowaye wua: mate halepa:? Amasiyama wa: maseyemalaye na: watle hamampuane,” diyo.

⁴² Maseyemala ala Yesu hala dla hamame pumhallati bataliyata ya: dla hetaiyo. Epalati ya:ta yiyelle mate ta:la dla teyuiyo. Epalati Yesuta bataliyaye alikili dla dodolopo maseyemalaye ma-ka:depame ya: a watle semtaiyo. ⁴³ Epalati opa hapulomatapo Godta itiyamale koko natipame sikemte yiyeliyo.

Yesuta koko halomale hapuloma dla opata ala me-momalamyelati Yesuta ya: alotle tlalo so watile epo atlaiyo, ⁴⁴ “Opa Yamiye opa do tama dla homellepe. Epedeme wua: wata na:ta koko atla iye wowelimiyo,” diyo. ⁴⁵ Amasiyama ya: alotle tlalo sota Yesuta atlale ya: dulu kokoye woloma pomalamalalo wekiyo. Adipalati, ya: dulu kokoye yia: tle hemele haodepo elaiyo. Epapedeme yia:ta ma Yesu watle atlanatiloweye wowota:iyo.

Anta pato halema:?

(Ma:t 18:1-5; Maka 9:33-37)

⁴⁶ Yesu ya: alotle tlalo sota yia: dulu dla anta pato halema: depame yia: dulu dla yu dlomaiyo. ⁴⁷ Amasiyama Yesuta yia:ta momalampopaleye ma-natipame maseyemala yimka:malaye hampo ya: mateka:pi dla puame hallati ya: alotle tlalo so watile epo atlaiyo, ⁴⁸ “Oplami antapo maseyemala ipapeleye na: hi tle ya: aya dla seme hetlepiye, ya: na:ye seme hetamama apelepe. Epame oplami antapo na:ye ya: aya dla seme hetlepiye, ya:tapo na: A na: tane duwaye seme hetamama apelepe. Epapedeme wua: dulu dla anta ya:skamu yimka:mala dlepiye, ya:tapo pato hallepe.”

Anta wa: mate po-opahale dlalo halema: ya:ye wa: amkalepo

(Maka 9:38-40)

⁴⁹ Epalati Yon epo atlaiyo, “Dokopala oplami, di oplami haleta bataliyaye wa: hi mate oplami dulu tle alikili dla dodolomsela:lati natiwa. Epalati dita ya:ye humatluwa. Adipalati, ya: di alumale dulu dla pohalaseinde,” diyo.

⁵⁰ Amasiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Ya: humatlemiya. Adipalati, anta wua: dla popahale dlalo halema:, ya:ye wua: amkalepo.”

Samaliya sota Yesu alli

⁵¹ Yesu ya:ye ma-hamame Pepele di dla hetlowe alilata mo-teteka:mpulati ya: solotamaiyo, Yelusalem dla tlowedeme. ⁵² Epammama ya:tapo opa opi tate Samaliya mo yemala hale dla taiya diyo, yia:tapo tame edla ya:ta ellowe mo dinapelepo depame. ⁵³ Amasiyama mo sota Yesuta Yelusalem dla tama dle koko dalepame ya: hamolowe allimama ya: watle ellowe aya pohamiyo. ⁵⁴ Epalati Yesu ya: alotle tlalo so Yon mate Yeims mate koko i dalepame ya: watle epo atlaiyo, “Lod, wa: solotama: ditapo mo so iwoloye poyulupo depame pepele di tle dlapaye malane dloweye,” diyo. ⁵⁵ Amasiyama Yesuta yia: dla helestame halemama yia:ye sikemte atlamaiyo. ⁵⁶ Epame yia: ma mo hale dla tamalaiyo.

*Yesu dolumtlowa depo yu atlamale so
(Ma:t 8:19-22)*

⁵⁷ Yesu ya: alotle tlalo so mate api tle tamha:ha:lali oplami haleta puame Yesu watle epo atlaiyo, “Wa:ta hadima adipo tamsela:lepiye, na: wa: dolumsela:lowepo,” diyo.

⁵⁸ Yesu asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Moku dla moko esemalata ha:ha:laloye me-ha:ha:po, epame tea hapulomata hutiyelalo etoye mepopa:po. Amasiyama Opa Yami dla ya:ta ellalo ayaye pohalasema, hawa,” diyo.

⁵⁹ Epame Yesu matle oplami hale watle epo atlaiyo, “Wa: na: dolumpuane,” diyo. Amasiyama

oplamita asiyama epo atlaiyo, “Lod, wa: aseka na: dla alila hamine, na: tapo na: a polati hamatilipo depame,” diyo.

⁶⁰ Epalati Yesuta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Ka: dena, soko tle palli sotapo miyelo palli soye hatimha: ha: lepe. Amasiyama wa: puame God yuye opa dla atlamsela: ne,” diyo.

⁶¹ Epalati oplami haleta ma epo atlaiyo, “Lod, na: wa: dolumtlowe solotama. Amasiyama na: aseka tame na: yimlala dla namkale dle yu atlowama,” diyo.

⁶² Yesu ma asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Oplami antapo na: dolumtamama ma ilame tlowedeme alo dla natimtelepiye, epapele oplamita God ya: mo koko yilo oko haloweye po-ala: na,” diyo.

10

Yesuta 72 opaye taiya dle

¹ Koko ita tame gudlati Lodtapo 72 opa hohomaiyo. Epame yia: dulu dla opa dapiyamte dapiyamte depo hohomtapame ya: ta tlowe olomasepele dla mo yimlala popa: mta dla yia: tatile taiya diyo. ² Epammama ya: tapo yia: watle epo atlaiyo, “Osalo dulu dla alisisi hapulomata mahauwallowe oloma dla ha: ha: ma. Amasiyama alisisi hauwallowe so tlo pase pasatana. Epedeme osalo omhallalo oplami dla atlaiya, ya: tapo ya: osalo dulu dla emale alisisi hauwallalo soye taiya dlepo depame. ³ Epapedeme wua: taiya. Amasiyama wua: malamale mate telepe. Adipalati, na: tapo wua: ye aliya halo epapele some

moko esemala kakasilamaleta ha:ha: dulu medla taiya dema. ⁴ Wua: tamama mani mate epo duli mate epo hete alisisi mate pohalopo tlowa. Epame wua: api duka dla tamama opa opi umpame yia: mate poyuhademtlowa.

⁵ Wua: mo hale dla tame woyamalati aya hadima eleme hetlepiye, wua: tatle aya edla popa: so watle namkale dle yu atlemama, 'Godta sadle kokotapo wua: mate hallepe,' dlepe. ⁶ Epalati sadle opatapo aya edla ha:ha:lepiye, wua:ta namkale dle yu atlamaletapo yia: mate mehallepe. Amasiyama aya dulu edla sadle oplami hale hawa hallepiye, wua:ta namkale dle yu atlamaletapo yia: mate pohallowa. ⁷ Epame aya adiyeye wua: watle hamilipiye, wua: aya hatlo medla ha:ha:lepe. Epame wua:ta aya hatlo medla ha:ha:mama yia:ta wua: watle dlowe alisisi hapilati dlomha:ha:lepe. Adipalati, oko halalo soye yia: oko asiyama halomdepo. Epapedeme wua: aya hale dla ha:ha:mama ma aya hale dla potademsiyamolowa.

⁸ Wua: mo hale dla tlati opata wua: dla namkale demama dlowe alisisi hapilipiye, metlo dlomha:ha:iya. ⁹ Epame mo edla esusulumale soye ka:ka:demama yia: watle 'God ya: mo kokoye wua: mateka:pi dla halapo,' dlepe. ¹⁰⁻¹¹ Amasiyama wua: mo hale dla tame woyamalati opa edla ha:ha: sota wua:ye allimama aya pohamilalo wekelepiye, wua: mo duka dla tame yu teta:le mate yia: mo sokopeta wua: hete dla popolahaleyeye ma yia: inoma dali dla hihiyollepe, Godta kasilamale kokota puaye yia: dla imama. Epame yia: watle epo atellepe, 'Wua:

malamaiya, God ya: mo kokoye wua: mateka:pi dla halema,' dlepe. ¹² Epapedeme na: wua: dla mikadepe koko atlema, mo so aditapo wua:ta pulati natipame siyele mate wua:ye pe-elemalalo wekelepiye, asiyama Godta koko gladle alila dla yia:ta wotiyalle pato halepe. Amasiyama Sodom sota wotiyalle yimka:mala halepe.”

*Yesuta pomikadepe dle so moye sikemte atla-
male*

(Ma:t 11:20-24)

¹³ “Ka:e, Kolasin so mate epo Betsaida so mate, wua: wolomape! Wotiyalle patota wua:ye omelapo. Adipalati, na:ta wua: mo dla ulugiyemale koko patoto halomsela:uwa epapeleye ma po-Yu so mo Taya mate epo Saidon mate dla halomsela:matiye, yia: pakasiyamalalo yia: bobtalimale tle heheletimelemla. Epame yia:ta yia: bobtalimale koko tle ma-heheletimale kokoye nati-imama tluka bobtalimale didiyepame tilepu huhutapo siyamelemla.

¹⁴ Epapele koko tle Godta koko gladle oloma dla Taya so mate epo Saidon so mate dla wotiyalle yimka:mala hamilipe. Amasiyama Kolasin so mate epo Betsaida so mate dla wotiyalle pato hamilipe. ¹⁵ Amasiyama Kapaniyem so, wua: alila oloma edla wua:ye Pepele dimo dla ta:dlepe depo momalaha:ha:ma:? Hao. Wua:ye hohopame Dlapa mo dla ka:ka:timelepe.

¹⁶ Epapedeme oplami antapo wua: yuye dalepame halepiye, ya: na: yuye hamama apelepe. Amasiyama oplami antapo wua: yu dalepame wua:ye sikemte allipiye, ya: na:ye

alimama apelepe. Amasiyama oplami antapo na:ye allipiye, ya: na: A na: tane duwa oplamiye alimama apelepe.”

72 sota ma ilampuale

¹⁷ Yesuta 72 opa taiya dle sota sisiyele mate ma ilame puame epo atlaiyo, “Lod, dita wa: hi mate atlamsiyamalati bataliya yimlala opa dulu dla ha:ha:leta di yu dalepo salladepame alikili dla potamduwa,” diyo.

¹⁸ Yesu asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na: Saitentapo pakasiyamalalo omaplata hela:hela:demdiye epapele some Pepele di tle teyulati natiwa. ¹⁹ Epedeme wua: daliya, na:tapo wua:ta ilama mate kalepateyewala mateye di dla wua: hete mate dlolemsiyamelepo depame itiyamale ma hamiwapo. Epapedeme itiyamale etapo Saitenta itiyamaleye tla:mtame halapo. Epedeme alisisi haleta wua: dla wotiyalle pohamilowa. ²⁰ Amasiyama bataliya yimlalata wua: yu dalepo salladepame alikili dla potale koko dla ase sikemte sisiyemiya. Amasiyama wua: hita ikadepe Pasakalo Buka dla hutiyeye koko dla sisiyeiya.”

*Yesuta ya: A God dla siyele hamili
(Ma:t 11:25-27, 13:16-17)*

²¹ Epalati Yesu Hela:dle Sokota ya: dla pasata-pame siyele mate halemama epo atlaiyo, “A, Pe-pele dimo mate epo ta:lamo mate wa:tapo Lod depo halapo. Epedeme na: wa: dla siyema. Adipalati, wa:tapo wa: mo koko hemele hutiyeye, koko malamale so dla pobotomastlalo wekuwapo. Amasiyama wa:tapo isikimi koko yeitamale so dla

botomastauwapo. Yao A, ikadepe, koko iye wa:ta solotamale kokopo.

²² Na: Atapo koko hapulomaye na: watle mahalopiwapo. Epedeme oplami haletapo Yamiye poya:malamana. Amasiyama hatlo A tlo Yamiye ya:malamana. Epame oplami haletapo Aye poya:malamana. Amasiyama hatlo Yami tlo Aye ya:malamana. Epame opa anawolo dla Yamita A koko botomastlowe solotamelepiye, opa ewoloye A kokoye yia: ma malamelepe.”

²³ Epame ya: alotle tlalo so siyapo dla helestame halemama yia: watle epo atlaiyo, “Wua:tapo tlamde koko dla sisiyeiya. ²⁴ Adipalati, na: wua: watle ikadepe koko atlema. God tle yu hapame molo atlalo so ka:yapa ha:ha:uwa mate epo Yu so dokopala so ka:yapa ha:ha:uwa mateta wua:ta wata tlamde kokoye natilowa depame omha:ha:uwapo. Amasiyama yia: potlamana. Epame wua:ta wata dlalemde koko mape dlallowa depame omha:ha:uwapo. Amasiyama yia: podlalena.”

Samaliya oplamita namkale dle koko

²⁵ Alila hale dla aiyalma imalalo oplami haleta puame Yesuye ikadepe Godta aiyalma hatitimale hapulomaye malastepo halema: depame epo atlaiyo, “Imalalo oplami, na: pasakalo hallowe halowedeme apa koko hapa:?” diyo.

²⁶ Yesu asiyama epo atlaiyo, “God yu bukata adipo atlema:? Epame wa: sesa:pame malamale hamdi?” diyo.

²⁷ Oplamita asiyama epo atlaiyo,

“Wa: Lod wa: Godye sikemte malamhalane, wa: dupa dulu malamale tle epo wa: soko tle epame wa:ta itiyamale tle epame wa:ta malamale tle. Epame wa:ta wa:skamu sikemte malamdiye, epammama wa: amkale ma sikemte malamhalane,” diyo.

²⁸ Yesu asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ikadepe koko atlalepo. Epedeme wa: ipapele koko halomhallepiye, eta wa: pasakalo hallowe halepe,” diyo.

²⁹ Amasiyama oplamita ya:skamu ya: tlo ka:dena demama epo atlaiyo, “Ame namkale anata:?” diyo.

³⁰ Epalati Yesuta ya: watle esemale hale i esemaiyo, “Oplami haletapo Yelusalem tle ma Yeliko dla tulumhalaiyo. Ya: ala api duka dla tulumhalati uhalalo sota ya:ye hopolopame api duka medla himpo ya: tluca mate epo ya: alisisi hapuloma mate uhalopo taiyo. ³¹ Ya: api duka medla pola yakomellati God ka: epo opa ka: duka dla hallalo oplami haleta api hatlo metle pumama natiyo. Ya: pumama natitepo oplamita mo-pola yakomellati natipame alikili tle olostame taiyo.

³² Epalati ya: ko tle aiyalma aya dla oko halalo Libai asiya oplami hale ma pumama natitepo oplamita api duka dla ella natipame alikili tle olostame taiyo. ³³ Amasiyama Samaliya oplami mape api hatlo metle pumama natitepo oplamita api duka dla mo-pola yakomella natiyo. Ya: oplami i natipame ya:ye sikemte polowamaiyo.

³⁴ Epame ya: oplamita ela dla tuwame ya: kapala kotimale dla dakopala hutupamalalo mate wain yú mate sisimapo populiyeyiyo. Epame ya:ye

ya: aliya koa di dla himpo ma asepe so aya dla hamame tame ya: omhalaiyo. ³⁵ Epame ma alalati Samaliya oplami etapo asepe so aya omhallalo oplami watle elo mani dapiyamte halopimama epo atlaiyo, ‘Oplami iye wa:ta woloma omhalane. Amasiyama wa:ta oplami i omhalemama mani i pokadepame ma wa: mani mate gademhallepiye, ma na:ta puale oloma dla asiyama mesowa wa: watle hamilowepo,’ diyo.”

³⁶ Epame Yesu matle epo atlaiyo, “Opa dapa-hatlope dulu hema uhalalo sota hopolle oplami ya:mkale ikadepe anata:?” diyo.

³⁷ Epalati aiyalma imalalo oplamita asiyama epo atlaiyo, “Oplamita ya: polowamama ya: gadle oplami tlo ya:mkale ikadepepo,” diyo.

Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Yao, ikadepe. Epedeme wa: ma tame epapele koko hamsela:ne,” diyo.

Meli mate Mata mate

³⁸ Yesu mate ya: alotle tlalo so mate tamalemama mo hale dla tame woyamaiyo. Epalati mo edla hallalo a:ya hale Matatapo Yesuye ya: aya dla seme hetaiyo. ³⁹ Epalati Mata ya:la Melita puame Yesu hete sitali dla polomama ya: yu dalempolaiyo. ⁴⁰ Oloma edla Matata aya dulu dla Yesu ya: alumale so daya ha:mselemama okota pasatlali puame Yesu watle epo atlaiyo, “Lod, na:latapo wa: mate pollati na:tapo monolo oko hamsela: pta sukalema. Epedeme wa: poka:deta:, ya:ta na: gadla pulupo depame ya: atloweye?” diyo.

⁴¹ Amasiyama Lodta epo atlaiyo, “Mata namkale, wa: koko hapuloma halomsela:mama

sikemte momalamsela:po. ⁴² Amasiyama koko hapuloma dulu dla koko hatlo tlo patopo. Epapeleye Melitapo ka:dle koko pato eye mahalêpo. Epedeme oplami haleta koko eye ya: tle pokolahalowa,” diyo.

11

Yesuta inoma sumolowe koko imale
(*Mat 6:9-13, 7:7-11*)

¹ Alila haleta Yesu mo hale dla tame inoma sumhalepo gudlati ya: alotle tlalo so oplami haleta epo atlaiyo, “Lod, Yonta ya: alotle tlalo so dla inoma sumolowe insela:uwaye, epammama wa: ma dia:ye inoma sumolowe koko imane,” diyo.

² Epalati Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: inoma sumama ipo atellepe, A, hatlo wa: hita alila hapuloma dulu dla aiyalma depo hallepe.

Epame di solotama, wa: mo kokota pulupo depame.

³ Epame alila hapuloma dulu dla dita dlowe alisiye halopimhalane.

⁴ Epame di bobtalimaleye hihiyotipo woweline. Adipalati, di mape diamkadulota dia: dla batalimale koko halomde hapulomaye wowelimdepo.

Epame dia:ye elemala natili kokalle dla elemtaiya demiya.”

⁵⁻⁶ Yesu inoma sumale yu i imhalepo gudepame ma yia: watle epo atlaiyo, “Wua: yu hale iye malamaiya. Asepe oplami haletapo utula:la dukuslopi dla wa: aya dla pulupe. Amasiyama wa: dla ya: daya iliwe hawa hallati wa: mo dulu dla wa:

amkale hala dla daya hala telepe. Wa: tame wa: amkale aya kokoloma dla heyulumhalemama epo atellepe, 'Namkale, asepe oplami haleta na: aya dla pua, amasiyama na: dla ya: gadlowe daya hawa. Epedeme na: wa: hala dla daya hala pua,' dlepe.

⁷ Epalati wa: amkale aya dulu dla elata epo atellepe, 'Wa: ma ilame tane. Adipalati, na: mate na: yimlala mate kokolomaye ma-himomeleme hutiyema. Epedeme na: sila:time wa: dla alisisi hale pohamilowa,' dlepe. ⁸ Amasiyama na: wua: dla ikadepe koko atlema. Ya:ta wa:ye isikimi namkale depame sila:time alisisi pohalopiliwa. Amasiyama wa:ta kokoloma dla meheyulumhalemama otomhallepiye, eta ya:tapo sila:time wa: dla alisisi halopilipe.

⁹ Epapedeme na: wua: dla atlema, wua: atlanatiya. Epelepiye, wua: dla hapilipe. Epame wua: totamaiya. Epelepiye, wua: natilipe. Epame wua: kokoloma dla heyulumaiya. Epelepiye, kokolomaye wua: dla gowaladlepe. ¹⁰ Adipalati, atlanatilalo oplamitapo koko halepe. Epame totamalalo oplamitapo koko natilipe. Epame kokoloma dla heyulumalalo oplami watle kokolomaye gowaladlepe.

¹¹ Epapedeme adulo wua: daliya. Oplami antapo ya: maseyemalata amalalo yilo amalati ya: watle wa:ha:le hamimdi? ¹² Epame ya:tapo temoko yilo amalati wa: ya: watle kalepateyewala hamimdi? ¹³ Wua: batalimale so tlope, wua:malamana, wua: yimlala dla ka:ka:dle alisisi tlo halopiliweye. Epapedeme dimalamana, A God

Pepele di dla halatapo ya: dla otele himha:ha:lalo so dla Hela:dle Soko isikimi me-hapimhalapo.”

*Yesu mate Belsebul mate
(Ma:t 12:22-30; Maka 3:20-27)*

¹⁴ Alila hale Yesuta yu pa:le oplami dupa dulu tle bataliyaye alikili dla dodolomaiyo. Epame bataliyata oplami dulu tle alikili dla ulatlali yu pa:le oplamita ma yukamaiyo. Epalati opa hapulomata koko i natipame sikemte yiyeliyo.

¹⁵ Amasiyama opa opita epo atlamyaiyo, “Yesuye Belsebulta itiyamale tle bataliya yimlalaye alikili dla dodolomsalemsela:ma. Adipalati, Belsebulye bataliya yimlala yia: dokopala oplamipo,” demyaiyo. ¹⁶ Epalati opa opitapo Yesuta itiyamale hamsela:ye ikadepe God tle malata: depame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: pepele di tle ulugiyemale kokoye di watle nati-ine,” diyo.

¹⁷ Amasiyama Yesu yia:ta malamaleye momalanatipame yia: watle epo atlaiyo, “Mo hatlope sotapo yiskamu yia: dulu dla duka gladepame opahale dlepiye, mo eye pohallowa, batalimelepe. Epame asiya hatlope sota yiskamu yia: dulu dla duka gladepame opahale dlepiye, asiya ewoloye poha:ha:lowa, batalimelepe. ¹⁸ Epapedeme Saitentapo ya:skamu ya: alumale dulu dla duka gladepame opahale demha:ha:lepiye, adipammama ya: mo kokota kokó elepa:? Batalimelepe. Adipalati, wua:ta na:ye Belsebulta itiyamale mate bataliyaye alikili dla dodolomsalemsela:ma dlati koko iye wua: dla atlema. ¹⁹ Amasiyama na:ta bataliya yimlalaye alikili dla dodolomsalemsela: itiyamale iye ikadepe Belsebulta itiyamale tle

amsela:ma dlepiye, ame mo-wua: opata bataliya yimlala alikili dla dodolomsalemsiyamaye itiyamale adi tle hapo siyamama amma:? Epedeme yia:tapo wua:ta na: dla atlamyaleye pomikadepe dlowa. ²⁰ Amasiyama na:tapo Godta itiyamale tle bataliya yimlalaye alikili dla dodolomsalemsela:ma dlepiye, God ya: mo kokotapo wua: dla mo-puapo.

²¹ Epapedeme itiyamale oplamita ya: to mate epo ya: uma mate halopo ya: aya omhallepiye, ya: aya dla hutkiye alisisiye upohalomolowa. ²² Amasiyama ma oplami hale sikemte itiyamaleta pulupiye, ya:tapo aya omhallaloye hopolopame ya: to mate ya: uma mate kokolahalepe. Epame aya dulu dla hetame ya: alisisi hapuloma halopame ma opa opi watle alemelepe.

²³ Epapedeme oplami antapo na: tiyama tle pohallalo wekelepiye, ya:ye na: mate opahale demhalapo. Epame oplami antapo na: mate opaye God hala dla pe-elempulalo wekelepiye, ya:tapo opaye God tle ma alikili dla dodolomsalemhalapo.”

Bataliyata ma ilame puluwe koko

(Mat 12:43-45)

²⁴ “Epedeme bataliyata oplami tle alikili dla ulatelepiye, ya: tame dalupa dulu dla ya:ta hedlowe moye totamsela:lepe. Ya: epo totamsela:mama ya:ta hedlowe mo ponatilalo wekelati ma ya:skamu epo atellepe, ‘Na: na:ta haluwa aya dla ma ilame tali,’ dlepe. ²⁵ Ya: epo puame natili dla ayata woloma hakaka towalipo

hallati natilipe. ²⁶ Epalati ya: ma tame bataliya yimlala opi 7 sikemte i-itiyamale tlo elempuame aya edla hallepe. Epapelepiye, oplami itapo ya:ta ka:yapa haluwaye memelepame ma sikemte batalipo hallepe.”

Anawolota sisiyele mate ha:ha:ma:?

²⁷ Yesu koko iye opa dla atlemhallati a:ya haleta opa alumale dulu tle yu teta:le mate epo atlaiyo, “Ka:dena, Godtapo a:ya wa: hampame wa: im-sela:uwa dla siyele hamilowe ka:pi,” diyo.

²⁸ Amasiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Hao, namkale, koko pe-epo elasema. Opa anawolotapo God yu dalepame salladepo siyama:, ewolo dla Godtapo siyele hapimhalapo,” diyo.

*Opata ulugiyemale koko natilowe solotamale
(Ma:t 12:38-42)*

²⁹ Opata Yesu hala dla puame alumalati Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wata oloma hema ha:ha: so opaye pta bobtalimana. Epame yia: ma God kokoye pokoko desemde. Epammama yia: isikimi ulugiyemale koko tlo tlamha:ha:lowedeme na: watle atlamha:ha:po. Amasiyama na: yia: dla ulugiyemale koko hale ponati-iliwa. Isikimi Yona koko tlo yia: watle nati-iliwepo. ³⁰ Adipalati, Godta Yona dla koko hauwatapo Niniba so dla imuwapo, ya:ta ikadepe Yonaye tane duwa kokoye. Epapedeme Opa Yami dla koko woyamolowe mape wata oloma hema ha:ha: so watle imelepe, Godtapo ikadepe ya:ye tane duwa kokoye.”

³¹ Epame koko gladle oloma dla Siba mo dokopala a:ya mape wua: mate koko gladle dla halemama wua: kokoye gladepo wua:ye

batalimale so dlepe. Adipalati, ya:tapo mo pateka:mu tle pato oplami Solomonta imale koko dalla puwapo. Amasiyama na:ta Solomonye tla:mtame halapo. Epapele tlope wua:tapo na:yuye dalla allipo. ³² Epedeme Niniba sotapo koko gladle oloma dla wua: mate ha:ha:mama wua: kokoye gladepo wua:ye batalimale so dlepe. Adipalati, Yonata God yuye yia: dla hampulati yia:tapo yia: bobtalimale tle maheheletimuwapo. Amasiyama na:tapo Yonaye tla:mtame halapo. Epapele tlope na:ta God yuye wua: dla hampulati wua:ta dalepame wua: bobtalimale tle poheheletimana.

*Di moto dla inomata hela:dle halapo
(Ma:t 5:15, 6:22-23)*

³³ “Oplamitapo tuloma otopame hemele pohimsemde, epame kawapota pobopudesemde. Hao. Ya: tuloma otopame haliyamale dla pamelemdepo, opatapo aya dulu dla matimama hela:dle natilipo depame. ³⁴ Epapedeme wa: moto pato dulu dla wa: inomatapo tuloma some halapo. Epedeme wa: inomata ka:depo hallepiye, wa: moto patota hela:dle dulu dla hallepe. Amasiyama wa: inomata batalimelepiye, wa: moto patoye amtuwale dulu dla hallepe. ³⁵ Epapedeme wolomape! Wa: moto dla hela:dle halata amtuwa demiya. ³⁶ Epedeme wa: moto dla hela:dle patota halemama amtuwale hale hawa hallepiye, wa: motoye tulomata hela:dle dulu dla hala sepelepe.”

Yesuta Pa:lisi so mate epo aiyalma imalalo so mate dla sikemte atlamale

(Ma:t 23:1-36; Maka 12:38-40)

³⁷ Yesu yu atlemhalepo gudlati Pa:lisi oplami haletapo ya: seme ya: aya dla daya dla taiyo. Epalati Yesuta ya: mate tame daya dlowedeme polaiyo. ³⁸ Pa:lisi oplamitapo Yesuta Yu so toto koko dolumama daya dlowedeme do pohowahalalo wekelati natipame sikemte yelepo momalamaiyo.

³⁹ Amasiyama Lodta ya: watle epo atlaiyo, “Pa:lisi so wua:ye isikimi mo-wua: kapo mate epo palita mate alikili tlo sikemte howahalomama asiyama dulu tlo pohowahalalo wekemdiye, wua: ma epapele some ha:ha:po. Adipalati, wua:tapo kapala alikili tlo howahalomdepo. Amasiyama wua: dupa duluye batalimale koko mate epame alisisi solotamolowe koko mateta sikemte poposatilipo hutiyepo. ⁴⁰ Wua: dokopala pa:talo sopo. Adipalati, Godtapo alikili mate epo dulu mate mimita:puwapo. ⁴¹ Epapedeme wua: palita dulu dla hutiyete mate epo kapo dulu dla hutiyete mate atali so watle halopiya. Wua:ta epamha:ha:lepiye, eta wua:ye kapala di tle epo dupa dulu tle ullu pa:talo so depo ha:ha:lepe.

⁴² Ka:e, Pa:lisi so, wua: wolomape! Adipalati, wua:tapo God dla namkale dle alisisi hapimama mala mate epo sosoko mate epo alisisi opi yimka:sikili mate woloma kolumale 10 dulu dla kolumale hatlope God watle hapi demha:ha:mama asiyama aiyalma hatitimale dulu dla koko patoto hutiyete halomolowe tlo wowelimdepo. Eye atali so gadlowe koko mate

epo God malamolowe koko matepo. Epapedeme wua: God dla alisisi halopimha:ha:mama koko patoto dapiyamte i ma halomha:ha:iya.

⁴³ Ka:e, Pa:lisi so, wua: wolomape! Adipalati, opata wua: natilipo depame inoma sumalalo aya dla hetame itapu dla popa:lowe tlo solotamdepo. Epame api duka dla opata wua: dla heodepame namkale dle yu atlati wua: sikemte solotamdepo.

⁴⁴ Ka:e, Pa:lisi so, wua: wolomape! Adipalati, wua:ye wabasi some ha:ha:po. Opata wabasi pomalanatilalo di metle me-siyamde, wua: epapele some ha:ha:po.”

⁴⁵ Epalati aiyalma imalalo oplami haleta Yesu watle epo atlaiyo, “Imalalo oplami, wa:ta Pa:lisi so dla bobtalimale so dleta dia: dla ma siyaladle hami,” diyo.

⁴⁶ Epalati Yesutapo ma aiyalma imalalo so watle epo atlaiyo, “Ka:e, aiyalma imalalo so, wua: wolomape! Adipalati, wua:ta aiyalma imale kokotapo opa dla upiyele pato hapimdepo. Amasiyama wua:tapo yia:ye gademama upiyele ipi eye ma muwolo pohasemde.

⁴⁷ Ka:e, aiyalma imalalo so, wua: wolomape! Adipalati, wua:ta God tle yu hapame molo atlamalalo so hatili wabasi di tle aya yimlala halopame ka:pi dinamha:ha:po. Amasiyama wua: powua:malamata:, opa ewoloye wua: mamadulota potimuwapo. ⁴⁸ Wua:tapo wua: mamadulota koko halomuwaye ka:dena depame yia:ta potimale so wabasi diye wua:ta dinamha:ha:po. ⁴⁹ Epapedeme Godta wua:ta koko halomha:ha: kokoye ya: tatile ma-natipame epo atluwapo, ‘Na:tapo God tle yu hapame molo

atlamalalo so mate epo taiya dle so mate Isalael so dla taiya dlowepo. Amasiyama yia:tapo opi tlo potimama opi tlo isikimi wotiyalle tlo hapilipe,' duwapo. ⁵⁰⁻⁵¹ Epedeme ta:lamo kotiyamale tle pumama wua: mamadulotapo God tle yu hapame molo atlamalalo soye potimpuwapo. Epammama yia:tapo Eibol tle yumuluwe kotiyapame potimpuame Sekalaya yumpo guduwapo. Adipalati, yia:tapo Sekalayaye aiyalma aya ka: epo God dla alinepi poyupo halomalalo tile ka: duka dla yumuwapo. Epapedeme wata ha:ha: so wua:tapo wua: mamadulota ka:yapa God tle yu hapame molo atlamalalo so potimpuwa yia: batalimale asiyamaye wua:ta halepe. Epedeme na: ikadepe kokoye wua: dla atlema. Adipalati, wua:tapo wua: mamadulo batalimale asiyama halepe.

⁵² Epapedeme ka:e, aiyalma imalalo so, wua: wolomape! Adipalati, wua:ta God ya: mo koko malamolowe kokoloma eloye wua:ta hemele hatiyomeleme ha:ha:po. Epo wua:tapo opata kokoloma etle tulala depame himomelepame ma muwolo potumulasema.”

⁵³ Yesutapo Pa:lisi so mate aiyalma imalalo so mate dla atlemhalepo gudlati yia:tapo sikemte siyalasiyaladepame Yesu watle atlanatili kokalle atlamyaiyo. ⁵⁴ Adipalati, yia: solotamaiyo, Yesu-tapo asiyama yu atlale dulu dla Mosesta aiyalma hatitimale hale postlati ya:ye hampame wotiyalle hamilowedeme. Amasiyama Yesuta yia: saliyome ma-taiyo.

12

Yesuta yiskamu pepeyalimalalo so dla molo at-lale

(Ma:t 10:26-27)

¹ Oloma edla opa hapulomatapo Yesu hala dla sikemte alumtumama kustipo tame elaiyo. Epalati Yesuta ka:yapa ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Wua: wolomape! Pa:lisi sota yiskamu pepeyalimde kokotapo daya haka:le epapele some halapo. Adipalati, daya amko ka:dleye daya haka:le mate dukumelepiye, daya amko ka:dleye batalimelepe. ² Epedeme hemele towalipo hutiyeko koko hapulomatapo ma haliyamale dla bobotimatimelepe. Epame opata podallalo wekemduwa kokoye ma haliyamale dla atlamelepe. ³ Epedeme wua:tapo hemele atlamuwa yuye ma opata haliyamale dla dlallepe. Epame wua:ta aya dulu dla hemele molo yu atlamuwa kokoye ma alotle opa hapulomata dallepo depame aya dopuko di tle yu sisiyatlemale mate atlamelepe.”

Hatlo God tlo wowota:mha:ha:iya

(Ma:t 10:28-31)

⁴ “Epapedeme namkadulo, na: wua: dla ikadepe koko atlema. Wua: opa wua: alimha:ha: so natipo ase wowota:mha:ha:miya. Adipalati, yia: isikimi wua: moto tlo potipame ma koko hale halowe ye po-ala:na. ⁵ Amasiyama na:ta wua: watle atlema, wua: God tlo wowota:mha:ha:iya. Adipalati, hatlo ya:tapo oplamiye yumpame ma Dlapa mo dla ka:stlowe itiyamale elapo. Epedeme wua: hatlo ya: tlo wowota:mha:ha:iya. ⁶ Epedeme wua: malamaiya, daliyama tea yimlala

do supulastaleye isikimi palli manita halomdepo. Amasiyama epapele dulu dla Godtapo tea yimlala iye powelisemde. ⁷ Epapedeme God me-ya:malamana, wa: dokopala dla kokosase hapuloma ha:ha:ye. Adipalati, ya:tapo hapuloma eye ma-sesa:uwapo. Epapedeme wua: ase sikemte wowota:mha:ha:miya. Adipalati, God mila:pi tle teata koko pato pohalasema. Hao. Wua:ta koko patoto ha:ha:po.”

Opa inoma dali dla Keliso kokoye bobotimati-maiya

(Mat 10:32-33, 12:32, 10:19-20)

⁸ “Epapedeme na: ikadepe koko wua: watle atlema. Oplami antapo opa mila:pi tle halemama ya:ta na: dla mikadepe dle kokoye botomastlepiye, asiyama na:tapo God ya: banakaka so mila:pi tle halemama ya:ye na: oplami dlowepo. ⁹ Amasiyama oplami antapo opa mila:pi tle halemama ya:ta na: dla mikadepe dle kokoye botomastlowe wota:lepiye, asiyama na:tapo God ya: banakaka so mila:pi tle halemama ya:ye welliwepo. ¹⁰ Epame oplami antapo Opa Yami dla batalipo putlopo atlepiye, Godtapo ya: batalimaleye howahapo hiyostlepe. Amasiyama oplami antapo Hela:dle Soko dla batalipo putlopo atlepiye, ya: batalimaleye Godtapo pohowahapo hiyostlowa.

¹¹ Epapedeme opata wua:ye inoma sumalalo aya dla epo dokopala so aya dla wua: koko gladlowedeme eleme hetlati wua:tapo wuskamu gadlowe yu atlowe dla ase sikemte momalamiya.

¹² Adipalati, wua:ta edla hetame halemama

yukamolowe yuye Hela:dle Sokota wua:ye imelepe.”

Yesuta alisisi pasatale oplami koko mate wayu atlale

¹³ Opa alumale dulu dla oplami haleta epo atlaiyo, “Imalalo oplami, wa: na: bapa atlane, ya:ta di a powale elo dla halemama alisisi hapuloma omhalaye seme na: watle hapilipo depame,” diyo.

¹⁴ Yesu asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Namkale, na: dla itiyamale elema:, na:tapo wua:ta dapiyamte dla wua: a alisisi duka hukulupo alemolowe?” diyo. ¹⁵ Yesu ma opa hapuloma edla popa:le so watle epo atlaiyo, “Ka:e, wua: wolomape! Wua: alisisi poposatilipo halopo ha:ha:lowe koko dla ase sikemte solotamiya. Adipalati, alisisi poposatilipo ha:ha:lowe kokotapo pasakalo ikadepeye pohalopimhalasema,” diyo.

¹⁶ Yesu yu i atlepame ma wayu i atlaiyo, “Alisisi pasatale oplami ta:la dla ya:ta alisisi emale-tapo dlowe alisisi sikemte milimaiyo. ¹⁷ Epapalati ya:tapo ya:skamu epo atlaiyo, ‘Na: dla dlowe alisisi i kolumolowe aya hawa. Epedeme na: ma apa koko hapa:?’ depame epo atlaiyo, ¹⁸ ‘Na: na: alisisi kolumalalo aya takala iye dokostepo ma aya amko patoto halomolowepo. Epame na:ta dlowe alisisi mate alisisi opi mate dulu edla kokolumolowepo. ¹⁹ Epapelepiye, na: dla alisisi ka:ka:pi pasataleta sokomoko hapuloma dulu dla kolupo ellepe. Epedeme na:tapo ma oko hale pohamhalowa. Amasiyama isikimi hatlo halemama siyele

mate daya mate epo yú mate demhallowepo,' diyo.

²⁰ Amasiyama Godta ya: watle epo atlaiyo, 'Wa: yiyilamale oplamipo. Epapedeme wata utula:la na:tapo wa: pasakaloye wa: tle kolahalowepo. Epalati wa:ta wa:skamu gadlowe alisisi kokolupo haluwaye ma oplami anta hapa:?' diyo."

²¹ Epedeme Yesu ma epo atlaiyo, "Oplami antapo ta:lamo hema alisisi pasatale kolupo hale-mama asiyama God mila:pi tle Pepele di dla alisisi pokolumalalo hallepiye, ipapele kokota ya: dla woyamelepe," diyo.

Hatlo God dla hitaha:ha:iya

(Ma:t 6:25-34, 19-21)

²² Yesu ma ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, "Wua: wua:ta ha:ha:mama daya demha:ha:lowe mate epo tluka didiyemha:ha:lowe mate dla ase sikemte momalamha:ha:miya. ²³ Adipalati, dlowe alisisita koko pato pohalasema. Hao. Amasiyama wua: pasakalota koko pato halapo. Epame tluka alisisita koko pato pohalasema. Hao. Amasiyama wua: motota koko pato halapo. ²⁴ Epapedeme wua: tea natipame malamaiya. Yia: dlowe alisisiye empame ma pohauwalesemde. Epame yia: dla yia:ta alisisi kokolumolowe aya hawapo. Amasiyama epapele tlope Godtapo yia:ye dlowe alisisi ilimhalapo. Amasiyama God mila:pi tle teata koko pato pohalasema, amasiyama wua:tapo koko patoto ha:ha:po. ²⁵ Epedeme oplami antapo tluka alisisi mate epo daya dlowe koko mate dla sikemte momalamhalemama ya: pasakaloye ma a:ma

selemalemdi? ²⁶ Wua: dla koko yimka:mala epapele halowe itiyamale hawa hallepiye, ame wua: ma adipalati koko opi hapuloma halomolowe dla sikemte momalamha:ha:mdi?

²⁷ Epame wua: ma moku dla dali haha ka:ka:dleta ha:ha:mde dla natimama malamaiya. Adipalati, yia:tapo yiskamu gadlowe dla oko hapame ma yia: tluka podedlalimasemde. Epedeme na: wua: watle atlema, ka:yapa Solomonta dokopala oplami haluwa oloma edla ya:tapo tluka alisisi mila:pi ka:ka:dle didiyemhaluwapo. Amasiyama moku dla dali haha ha:ha:mde yia: mila:pitapo Solomonta tluka didiyemhaluwa mila:piye tla:mtame halapo.

²⁸ Epedeme dali haha ka:dletapo wata u-uplatipo ha:ha:po depame ma alila hale dla pakasiyamalalo mo-totolemdopo. Epapele tope Godtapo dali haha dla mepo tluka ka:ka:dle didiyemelemhalema dlepiye, na: ma mikadepe dema, Godtapo wua:ye tluka ka:ka:dle didiyemelemhalapo. Wua: ase mikadepe dle pa:talo so some ha:ha:miya.

²⁹ Epame wua:ta daya mate yú mate dlomha:ha:lowe dla ase sikemte momalamha:ha:miya. ³⁰ Adipalati, ta:lamo sota ipapele alisisi yilo sikemte momalamha:ha:mdepo. Amasiyama wua: Aye me-ya:malamana, wua:ta ipapele alisisi halomolowedeme solotamale himha:ha:ye.

³¹ Epedeme wua: ka:yapa ya: mo koko tatle totamaiya. Wua:ta epapelepiye, asiyama ya:tapo wua:ta totamha:ha: alisisi hapulomaye wua: watle hapilipe.

³² Epapedeme wua: ase sikemte

wowota:mha:ha:miya. Adipalati, sipi aliya halo omha:ha:lalota ya: aliya woloma omha:ha:mdiyē, epapele some Godtapo wua:ye woloma omhalapo. Epedeme wua: wowota:le mate ha:ha:miya. Adipalati, wua: Ata wua: watle ya: mo kokoye hamilowedeme solotamhalapo. ³³ Wua: alisisiye opa watle hapipame asiyama mani halopame ma atali so watle alemaiya. Wua:ta epapelepiye, asiyama Pepele dimo dla alisisi pasatale kokotapo wua:hi mate omellepe. Alisisi pasatale koko etapo Pepele dimo dla elemama popa:lowa. Adipalati, mo edla uhalalo sota alisisi upohalomasemde, epame musasuta tluka alisisiye podlomasemde. ³⁴ Epapedeme wua: alisisi pasatale kokotapo mo hadima hutiyelepiye, wua:ta malamale ma edla hatitipo ha:ha:mdepo.”

*Opa Yamita puluwe koko dla dinapopo ha:ha:iya
(Ma:t 24:45-51)*

³⁵ “Epedeme wua: tluka dinapopame koko dla dalemha:ha:mama tuloma o-otopo ha:ha:iya. ³⁶ Adipalati, oko sotapo yia: dokopala oplamita a:ya hamili daya dele tle pulati natilowedeme omha:ha:mdiyē, epapele some ha:ha:iya. Adipalati, ya:tapo puame kokoloma dla heyulumalati yia:ta hapele tuwame kokoloma gowaladlowedeme. ³⁷ Oko sotapo ya:ta puluwe dla dalemha:ha:mama me-ompopa:lepiye, eta dokopala oplamiye puame yia: natipo siyelepe. Epedeme na: wua: dla ikadepe koko atlema. Dokopala oplami etapo ya: oko so natipo siyemama yia: watle popa:iya depame ya:tapo yia: daya dinapelepe. ³⁸ Epedeme pona:malamana,

dokopala oplamita puluwe alilaye. Ya: utula:la dukuslopi dla puluwe, o ala iki yulumhallati puluwe. Amasiyama ka:dlepo, ya: oko sotapo ya:ta pua dla dalemha:ha:mama me-omha:ha:lepiye, eta ya: natipo yia: dla siyelepe. ³⁹ Amasiyama wua: koko iye woloma malamaiya. Oplamitapo uhalalo oplamita ya: aya dla puluwe alilaye dallepiye, ya: ma-dinapo polomama ompollepe. Epame uhalalo oplamita mo-pulati natipame ya:ye dodolomelepe. ⁴⁰ Epapedeme wua: ma ma-dinapopame dalemha:ha:mama omha:ha:iya. Adipalati, wua: powua:malamana, Opa Yamita puluwe alilaye.”

⁴¹ Epalati Pitata epo atlaiyo, “Lod wa: wayu iye isikimi hatlo dita dallepo depo amma:, o opa hapulomata dallepo depo amma:?” diyo.

⁴² Epalati Lodta asiyama epo atlaiyo, “Koko dla salladepo sela:mama oko ka:depo hamhallalo oplami anata:? Dokopala oplamitapo epapele oplami dla itiyamale hamilipe, ya:tapo ya: oko so hapuloma omhalemama ma yia: dla daya alemhallepo depame. ⁴³ Epame dokopala oplamitapo ma haka:ma dla tame halepo puame natilati ya: oko oplamita woloma ya: okoye ka:depo hamhalale natipame ya: dla siyele hamilipe. ⁴⁴ Epapedeme na: wua: dla mikadepe koko atlema. Dokopala oplamitapo ya: oko oplamita woloma okoye ka:depo hamhalale natilipiye, ya:tapo ma ya: watile ya: alisisi hapulomaye omhalane dlepe.

⁴⁵ Amasiyama oko batalipo halalo oplamitapo ya: dokopala oplamita ala hapele populalo hallati natipame epo atellepe, ‘Na: dokopala

oplami hapele popuasema,' depo ya:mkadulo oko soye hopolepame daya mate kawata yú mate demhalemama yiyilamhallepe. ⁴⁶ Ya: epamhalemama podinapolalo hallati ya: dokopala oplamita puame woyamelepe. Epalati ya: dokopala oplamitapo puame ya:ye sikemte hopolepame alikili dla ka:stlepe, ya:tapo posalladepo siyamalalo so mate hallepo depame.

⁴⁷ Epedeme oko oplami antapo ya: dokopala oplamita solotamale kokoye mo-malapame ma koko e pohalomalalo hallepiye, ya:ye asiyama sikemte hopollepe. ⁴⁸ Amasiyama oko oplami antapo ya: dokopala oplamita solotamale koko pomalamalalo halemama koko e pohalalo hallepiye, ya:ye asiyama pase sikemte hopollowa. Epedeme Godtapo opa anawolo watle oko pato halomha:ha:lepo depame malamale patoto mo-halopiwa, ya: solotamapo, malamale e mate oko e halomha:ha:lepo depame. Epame Godta opa anawolo watle isikimi oko yimka:sikili mo-halopiwa, ya: solotama, oko yimka:sikili eye halomha:ha:lepo depame.”

Sadle koko hawa, amasiyama duka gladleta ellepe

(Ma:t 10:34-36)

⁴⁹ “Na:tapo ta:lamo hema puwaye, ta:lamo iye dlapa seledla puwapo. Amasiyama na: solotama, dlapa etapo mo-ullumhallati natilowedeme. ⁵⁰ Amasiyama na:ta wotiyalle halowe alila ma mo-puapo. Epedeme na: dla dupa yuli patota elema. Epapele tlope na:ta wotiyalle dulu etle ulatelepiye, eta dupa yuli na: dla ela iye

medla pa:lepe. ⁵¹ Epedeme wua:ta malamaleta na:ye ta:lamo hema sadle hampuwa depo malamdi? Hao, duka gladle kokoye hampuwapo. ⁵² Epapedeme wata oloma itle tamama aya hatlo dla ha:ha:lalo so dulu dla duka gladle ellepe. ⁵³ Epammama adulotapo yia: akimlala mate duka gladle ellepe. Epame waidulo mape yia: utukaka mate duka gladle ellepe. Epame meneledulotapo me-yia: meneledulo dulu dla duka gladle ellepe.”

Kokota wowoyamolowe alilaye woloma malanatilowe

(Ma:t 16:2-3)

⁵⁴ Yesu ma opa watle epo atlaiyo, “Wua: pepele di dla natitepo wualata dikipo pula natilipiye, wua: pakasiyamalalo epo atlemdepo, ‘Wata tiyo hellepe,’ demdepo. Epalati tiyota me-helemdepo. ⁵⁵ Epame wua: pepele di dla natitepo pepele dikili siyapota ella natilipiye, wua: ma pakasiyamalalo epo atlemdepo, ‘Wata sali ka:dlepe,’ demdepo. Epalati salitapo mepo ka:demdepo. ⁵⁶ Wua: koko yeitamale sopo. Wua: tiyota hellowe koko mate epo salita silaplowe koko mate mo-wua:malamana. Ame adipalati wua: wata oloma hema wowoyamhala kokoye pomalanatilalo ha:ha:ma:?”

Wa: dla opahale depo hala oplami mate sadle yu himine

(Ma:t 5:25-26)

⁵⁷ “Wua: adipalati muwolo ka:ka:dle koko halomolowe tlo pomalamalalo ha:ha:ma:? ⁵⁸ Epedeme wa: alilalo oplamita wa:ye koko gladle dla semtlati wa: hapele api duka dla ya: mate tamama

ya:ta wa: dla alli elaye pustlepo depame ya: mate namkale dlepe. Amasiyama wa:ta koko e po-halalo wekelepiye, ya:tapo wa:ye koko gladlalo oplami dla semtame wa: koko gladlepe. Epalati ma koko gladlalo oplamitapo wa:ye amtuwale aya omhallalo oplami dla homellepe. Epalati etle ya:tapo wa:ye ma amtuwale aya dulu dla ka:stlepe. ⁵⁹ Epedeme na: ikadepe kokoye atlema. Wa: amtuwale aya dulu edla halemama alikili dla woy-amolowe apiye ponatilowa. Amasiyama wa:tapo ya:ta sale mani sukulu mate ala:po himilipiye, eta wa:ye alikili dla woyamelepe.”

13

Wua: wua: bobtalimale tle poheheletimalalo wekelepiye, wua: pallipe

¹ Alila oloma edla opata puame Yesu watle Ga:lili so opita God dla alinepi poyupo halomha:ha:lati Paelettapo yia:ye potimale kokoye atlaiyo. ² Epalati Yesutapo asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: koko i natimama adipo malama? Ga:lili so opi potimale iwolota Ga:lili so hapuloma dulu dla hatlo yia:ta batalimale koko patoto halomha:ha:lati apuwa? ³ Hao, pe-epapena. Amasiyama wua:ta wua: bobtalimale tle malamale meyelope depame God dla poheheletimalalo wekelepiye, wua: ma mepapelepe. ⁴ Epame wua: ma koko hale i malamaiya. Sailoam mo dla aya di ikadepe dla halëta dokolahapo tulumama 18 opa potimuwapo. 18 opa potimale iwolotapo Yelusalem so dulu dla batalimale koko patoto halomha:ha:lati apuwa?

⁵ Hao, pe-epapena. Amasiyama wua:ta wua:bobtalimale tle malamale meyelope depame God dla poheheletimalalo wekelepiye, wua: ma mepapelepe.”

⁶ Epame Yesutapo yia: watle wayu hale i at-laiyo, “Oplamita gla:pi dlomoko emale dulu dla pigi dlomoko dali halaiyo. Epeleye alila haleta yo emalalo oplamitapo pigi dlomoko halowedeme natila puaiyo. Amasiyama ya: puame natitepo pigi dlomoko dalita dlomoko pomilalo halaiyo.

⁷ Epalati ya:tapo ya: oko oplami watle epo atlaiyo, ‘Sokomoko dapahatlope dulu dla na: solotam-duwa, pigi dali ita dlomoko mila dlowedeme. Amasiyama ya: dlomoko pomimhalana. Epapedeme wostane. Poka:dena, ya:ta na: alisisi emale dulu dla halloweye,’ diyo.

⁸ Epalati asiyama ya: oko oplamitapo ya: watle epo atlaiyo, ‘Di aseka sokomoko hatlo dulu dla omha:ha:mama na:tapo woloma ta:la imhallowepo. ⁹ Epapele dulu dla ya:ta dlomoko milipiye, ka:dena. Amasiyama ya:ta dlomoko pomilalo wekelepiye, eta di dlomoko dali e wostlowepo,’ diyo.”

Yesuta poutamsela:lalo aya ka:dle

¹⁰ Yu sota inoma sumalalo alila hale dla Yesutapo yia:ta inoma sumalalo aya hale dla hetame imhalaiyo. ¹¹ Oloma edla a:ya hale 18 sokomoko dulu dla halemama bataliyata ya: dulu dla hallati ya:ta alila hapuloma dulu dla poutamsela:mdiyoy.

¹² Epapeleye Yesutapo ya: natipame ya:ye itapu dla sisilapame ya: watle epo atlaiyo, “A:ya, wa:ta

alila hapuloma poutamsela: kokoye wata mo-pa:lepe,” diyo. ¹³ Epo atlepame Yesuta ya: do mate a:ya eye umaiyo. Epalati pakasiyamalalo poutamsela:lalo a:yatapo matle dolepo sela:lowe kotiyapame God dla siyele ta:diyo.

¹⁴ Epapalati inoma sumalalo aya omhallalotapo Yesuta yia:ta inoma sumalalo alila dla a:ya ka:dle natipame sikemte siyalademama opa watle epo atlaiyo, “Sande hatlo dulu dla alila 7 me-hutiyepo. Epedeme opata isikimi 6 alila dulu dla oko halowe tlo ka:pi. Epapedeme ka:dlepo, wua:tapo alila 6 dulu hema esusulumale so elempuame ka:ka:dloweye. Amasiyama poka:dena, wua:ta dita inoma sumalalo alila dla puame epapele koko halowe,” diyo.

¹⁵ Epalati asiyama Lodta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: wuskamu pepeyalimalalo sopo. Adipalati, wua:ta hapulomatapo dita inoma sumalalo alila dla wua: donki aliya mate bulumkiyawa aliya mate kikitama totowatipame yú ilimolowedeme elemtamdepo. ¹⁶ Epapedeme wua:tapo dita inoma sumalalo alila dla wua: alinepi gagademdepo. Ame poka:deta:, na:ta dita inoma sumalalo alila dla A:iblaham ya: mama hale a:ya iye ka:dloweye? Adipalati, Saitenta itiyamaletapo a:ya iye 18 sokomoko dulu dla dea some populiyepo haluwapo.”

¹⁷ Yesuta yu i atlale kokotapo ya: mate siyalasiyaladle so dla wota:le hamiyo. Amasiyama opa opi tlo Yesuta koko ka:ka:dle halomale natipame sikemte sisiyeiyo.

*God ya: mo kokoye Yesuta wayu mate imale
(Mat 13:31-33; Maka 4:30-32)*

¹⁸ Epame Yesu ma yia: watle epo atlaiyo, “God ya: mo kokoye adipapeta:? Na: adipapele koko mate God ya: mo kokoye wua: dla ipa:? ¹⁹ Epedeme God ya: mo kokoye ipapena. Oplamitapo masted dlomoko ale yemalaye hamtame ya: osalo dulu dla emomellepe. Epalati dlomoko ale yemala etapo peyapo ta:pame dlo yalem tlati teatapo edla puame eto tilimyemdepo.

²⁰ Epame na: ma adipapele koko tle God ya: mo kokoye ipa:? ²¹ Eye ipapena. A:yatapo palawa daya ha:lowedeme ka:yapa dukumama palawa daya pato dulu dla yist yemalaye kustamdepo. Epalati yist yemala etapo palawa dayaye sikemte ta:mdepo.”

*Kokoloma kokotomale
(Mat 7:13-14, 21-23)*

²² Yesutapo Yelusalem dla tamama mo yimlala opi api duka dla popa:myaleye tetla:mtamama God yu imtaiyo. ²³ Epam tlati oplami haletapo Yesu watle epo atlanatiyo, “Lod, opa isikimi pas-tota pasakalo hallowe hapa:?” diyo.

Epalati asiyama ya:ta epo atlaiyo, ²⁴ “Wua: kokoloma kokotomale tle ulatuluwedeme sikemte itiyamaiya. Adipalati, na: wua: watle ikadepe kokoye atlema. Opa hapulomatapo kokoloma kokotomale etle tuluwedeme sikemte itiyamelepe, amasiyama yia: potuluwa. ²⁵ Adipalati, aya yotapo sila:time kokoloma godlepe. Epalati wua:tapo alikili tle siyamama kokoloma heyulumyelepe, kokoloma gowaladlepo depame. Epammama

epo atlamyelepe, ‘Dokopala oplami, kokoloma gowaladene. Di tuluwama,’ demyelepe.

Amasiyama ya:tapo epo atellepe, ‘Na: wua: koko pona:malamana, wua: apa sota:?’ dlepe.

²⁶ Epalati asiyama wua:ta epo atellepe, ‘Di wa: mate siyamama daya mate yú mate yimkata dlomsiyamduwapo. Epame di mo dla wa:tapo di watle ka:dle yuye imsela:uwapo,’ dlepe.

²⁷ Amasiyama ya:tapo wua: watle ma epo atellepe, ‘Na: wua:ye pona:malamana. Wua: apa sota:? Wua: na: hala dla pumulumiya. Na: tle alikili a:ma taiya, wua: bobtalimale koko halomalalo sopo,’ dlepe.

²⁸ Epedeme wua:ye God ya: mo koko tle alikili dla pomallati alikili tle ha:ha:mama A:iblaham mate epo Yokob mate epo Aisek mate epo God tle yu hapame molo atlamalalo so mate God ya: mo koko dulu dla popa:lati natipame a:lemyemama a:pe tetekelalimha:ha:lepe. ²⁹ Epalati ta:lamo pato dulu dla mo hapuloma tle opatapo God ya: mo koko dulu dla daya dlowedeme puame popa:lepe.

³⁰ Epalati oloma edla itapu dla ha:ha:lalo so opitapo ma alo dla ha:ha:lepe. Epalati asiyama alo dla ha:ha:lalo so opitapo ma itapu dla ha:ha:lepe.”

*Yesutapo Yelusalem malamale koko
(Ma:t 23:37-39)*

³¹ Alila oloma edla Pa:lisi so opita puame Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: mo i melepame ma mo hale dla tane. Adipalati, Helodye wa: yumuluwe solotama,” diyo.

³² Epalati asiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: tame esemala e atlaiye, na:ye wata mate

epo iyela mate bataliya watalo so mate esusu-lumale so mate ka:ka:demhallowamo. Epame ma alallati na:ta na: oko gudlepe de diye. ³³ Ikadepe, wata mate epo iyela mate epame alallati mate na:tapo na: okoye me-hamtlowepo. Adipalati, opatapo God tle yu hapame molo atlalo oplamiye Yelusalem mo alikili dla yumuluweye poka:dena.

³⁴ Yelusalem, Yelusalem, wa: adipalati God tle yu hapame molo atlamalalo so potimama Godta taiya dle soye ewala mate kelemhalemndi? Na: alila adisowa dla gagapota ya: yimlalaye woloma suku dulu dla ipila:po opolomdiye, epa-polowedeme na:ta wa: yimlalaye elempuluwe solotamduwapo. Amasiyama wa: posolotamdena. ³⁵ Epapedeme Yelusalem so, wua: daliya. Wua: aiyalma ayaye aya siyapo hallepe. Epedeme na: ikadepe kokoye wua: watle atlema. Wua: matle na: mila:piye ponatilowa. Amasiyama alilata pulati wua:tapo epo atlamyelepe, 'God hi mate pua oplami dla sisiyeiya,' demyelepe. Epapele oloma edla wua:tapo ma na: mila:pi natilipe."

14

Yesuta Pa:lisi oplami aya dla tale

¹ Yu sota inoma sumalalo alila haleta Yesuye Pa:lisi so dokopala oplami aya dla hetame daya dlowedeme polaiyo. Epalati opata Yesuye woloma kulume natimyaiyo. ² Adipalati, aya dulu edla oplami hale esiyele patota hamama ya: moto hapuloma hoholopo elaiyo. ³ Epapele natipame Yesuta Pa:lisi so mate epo aiyalma imalalo so mate dla epo atlaiyo, "Di aiyalmata

dita inoma sumalalo alila dla opa ka:ka:dloweye ka:pi dema:?” diyo. ⁴ Amasiyama yia: yu hale po-atlaiyo. Epalati Yesuta oplami eye ya: do mate umpame ka:diyo. Epame ya:ye ma-tane diyo.

⁵ Epame ya: ma Pa:lisi so mate epo aiyalma imalalo so mate dla epo atlaiyo, “Wua: dulu dla wua: maseyemala hale epapeleta o bulumkiyawa epapeleta dita inoma sumalalo alila dla munamu dulu dla teyulupiye, wua: ya:ye poholahalalo wekepa:? Hao. Wua: ya:ye munamu dulu tle holalepe,” diyo. ⁶ Epalati yia:tapo Yesu watile asiyama yu atloweye pa:iyo.

Ya:skamu di dla hamhetlowe koko mate epo isili dla hamtuluwe koko mate

⁷ Yesu aya dulu edla polomama natilati opata daya dele dla pumhalemama itapu dla popa:lowe tlo sikemte solotamaiyo. Epapalati Yesutapo wayu i mate yia: watile epo atlaiyo, ⁸ “Oplami hale-tapo wa: watile a:ya hamili daya dele dla puane dlati wa: puame daya dlowedeme yipta itapu ikadepe dla tuwame polomiya. Adipalati, pato oplami haleta wa: ko tle puluwe sepena. ⁹ Epalati aya yotapo wa: watile epo atellepe, ‘Wa:ta pola eye pato oplamita pollopo. Epedeme wa: sila:time alo tiyama dla tuwame polane,’ dlepe. Epalati wa: sikemte wota:le mate alo ikadepe dla tuwame pollopo. ¹⁰ Amasiyama a:ya hamili daya dele dla wa:ye puane dlati wa: puame daya dlowedeme polomama aseka alo ikadepe dla tuwame pollopo. Wa:ta alo edla polla natipame yo meyelo puame wa:ye itapu dla tuwame polane dlepe. Epalati daya dele edla popa:le sotapo koko i natipame

wa: dla sisiyelepe. ¹¹ Epedeme opa anawolotapo yiskamu yia:ye di dla halopo hehetamha:ha:ma:, asiyama yia:ye Godta isili dla halopo tullupe. Amasiyama opa anawolotapo yiskamu yia:ye isili dla halopo tulumha:ha:ma:, asiyama yia:ye Godta di dla halopo hetlepe.”

¹² Epame Yesuta ma ya: puane dle Pa:lisi oplami watle epo atlaiyo, “Wa: daya dele pato dinapomama wa: hatlo wa: amkadulo mate epo wa: bapadulo mate epo wa: asiyadulo mate epame wa: amkadulo alisisi poposatilimale so mate tlo sisilamiya. Adipalati, yia: ma asiyama wa:ye mepo gadlepe. Epapele koko tle wa: asiyama hale po-halowa. ¹³ Amasiyama wa: daya dele pato dinapomama isikimi atali so mate epo akoloyeyalemale so mate epame inoma pa:talo so mate tlo elemelepe. ¹⁴ Adipalati, wa:tapo koko ipapele halepiye, Godta wa:ye asiyama hamilipe. Ame adipalati, yia:tapo asiyama wua:ye mepo gadloweye po-ala:na. Epapedeme God mila:pi tle ka:ka:depo ha:ha:lalo sota palli tle silliwe oloma edla Godta wa:ye asiyama hamilipe.”

*Wayu mate daya dele pato koko dla esemale
(Ma:t 22:1-10)*

¹⁵ Yesu mate yimkata daya dempopa:le so haleta yu i dalepame Yesu watle epo atlaiyo, “God ya: mo koko dla hetame yimkata daya dlowe so, wua: sikemte sisiyeiya,” diyo.

¹⁶ Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Oplami haletapo daya dele pato dinapopame opa hapuloma sisilamaiyo. ¹⁷ Epame daya mo-dlowedeme,

ya: oko oplami hale watle tame ya:ta sisilamale soye elempuane diyo.

¹⁸ Epalati ya: oko oplamita yia:ye me-elemala pulati natipame yia:tapo daya dele dla pula allimama ma koko opi dla epo pestame atlamyaiyo. Epammama oplami haleta ya: watle epo atlaiyo, 'Na: ala ta:la hauwa. Epedeme na: tame ta:la eye natilowama. Epedeme wa: tame wa: dokopala oplami atlane, na: daya dele dla populuwa dene,' diyo.

¹⁹ Epalati ma oplami haleta epo atlaiyo, 'Na: ala bulumkiyawa 10 hohomuwa. Epedeme aliya ewolo mate oko haloweeye ka:deta: depame yia: mate oko hala tlowama. Epapedeme wa: tame wa: dokopala oplami atlane, na: daya dele dla populuwa dene,' diyo.

²⁰ Epame ma oplami haleta epo atlaiyo, 'Na: ala a:ya hauwa. Epapedeme na: daya dele dla populuwa,' diyo.

²¹ Opata epo atlamyelati yu hamtlalo oplamita ma ilame tame ya: dokopala oplami watle opata atlamyale koko hapulomaye ya: watle atlamaiyo. Epalati daya dele dokopala oplamiye sikemte siyalademama ma ya: oko oplami watle epo atlaiyo, 'Wa: hapele tame mo duka dla atali so mate epo akoloyeyalemale so mate epo inoma pa:talo so mate elempuane,' diyo.

²² Epalati pakasiyamalalo ya: oko oplamita tame opa elempuame ya: dokopala oplami watle epo atlaiyo, 'Na: opa opi me-eleme puale tlope, asiyama aya alupoli opiye ala me-aya siyapo halema,' diyo.

²³ Epalati dokopala oplamita ma ya: oko oplami watle epo atlaiyo, 'Wa: ma tame api duka dla

isikimi hohola:msiyama so mate epo dakase aya dla ha:ha:lalo so mate elempuane, na: aya dulu dla alupoli siyapo elata ma-ala:mama pasatlepo depame. ²⁴ Epapedeme na: ikadepe koko wa: watle atlema. Daya dele dulu hema na:ta ka:yapa opa sisilamalati pula alli sotapo na:ta dinapele dayaye podlowa,' diyo."

Yesu dolumtlowe kokoye adipapeta:?

(Ma:t 10:37-38)

²⁵ Opa hapulomatapo Yesu dolumtlati Yesutapo yia: watle helestame halemama epo atlaiyo, ²⁶ "Oplami antapo ya: a mate epo ya: wai mate epo ya:llu mate epo ya: yimlala mate epo ya: asiyadulo mate epame ya: pasakalo mate dla malamale pato himhalemama asiyama na: dla malamale yimka:mala himhallepiye, ya: na: dolumolowe polana. ²⁷ Epame oplami antapo meyelo ya: dali yekelehmihili maka:himme na: dolumpuluwe alipiye, ya:ye pona: oplami.

²⁸ Oplamitapo kapo aya halowe solotamelepiye, ya: ka:yapa polomama ya:ta kapo aya halowe maniye ma-ala:ta: depame ya: mani sesa:lepe. ²⁹ Adipalati, ya: ka:yapa mani tatile posesa:lalo oko kotiyapo hamtelepiye, manita pa:mama oko ma duka dla gudlepe. ³⁰ Epalati opata ayaye pogudlalo pollati natipame eimelemyemama epo atellepe, 'Oplami iye mani ala:leta kapo aya hauwa,' demyelepe.

³¹ Wayu haleye ipapena. Mo dapiyamtetapo opahale dlepe. Epapele dulu dla mo hale so tlo 10,000 opa elepo pulupe. Epalati mo haletapo 20,000 opa elepo pulupe. Amasiyama 10,000

opa eleme opahale dla tlalo dokopala oplamitapo ka:yapa woloma polomama 20,000 opa mate nalatimoloweye momalampollope. ³² Epame ya:ta ya: opa mate 20,000 opa mate nalatimoloweye po-ala:lalo wekelepiye, ya:tapo ya: oplami haleye 20,000 opa eleme pua dokopala oplami dla yu hamtane dlepe, ya: mate ma sadle halowedeme.

³³ Epapedeme oplami antapo na: dolumpuluwe solotamelepiye, ya:tapo ya: alisisi hapulomaye medla salepame na: dolumpulupe.

³⁴ Soloye ka:pi alisisipo. Amasiyama ya:ta opallita pa:lepiye, wa: ma adipo ya:ta opalliye hapa:? ³⁵ Epedeme solo eye koko pa:le ellati opata hamastlepe. Amasiyama molo walle oplamitapo koko iye woloma dallepe.”

15

Yesuta sipi aliyata alikili dla haodle koko mate wayu atlale

(Ma:t 18:12-14)

¹ Ta:kis mani halomalalo so mate epo batalimale so mate Yesu yu dallowedeme puame popa:iyo.

² Amasiyama Pa:lisi so mate aiyalma imalalo so mateta koko i natipame allimama epo atlamiyaiyo, “Oplami itapo batalimale so elepame yia: mate daya demsela:mdepo,” demyaiyo.

³ Epalati Yesutapo wayu iye yia: watle epo atlaiyo, ⁴ “Oplamitapo 100 sipi aliya haloye omhallepe. Epapele dulu dla hatlota haodlepiye, ya: ma apa koko hapa:? Ka:dena, ya:tapo 99 sipi aliya opiye medla pomelepame ma hatlo haodle tlo totamtlepe. ⁵⁻⁶ Ya: totamtame natilipiye, ya:

siyemama sipi aliya eye aya dla asiyame pulupe. Epo ya:mkaduloye sisilapame epo atellepe, ‘Na: sipi aliya alikili dla haodleye wata ma-nati. Epedeme wua: puame na: mate siyele ta:diya,’ dlepe. ⁷ Epapedeme na: wua: watle mikadepe koko atlema. Pepele dimo dla 99 ka:ka:dle so koko dla siyele kokota me-elapo. Amasiyama batalimale oplami hatlota ya: batalimale tle malamale meyelope depame ma God hala dla helestlepiye, Pepele dimo dla sikemte siyele patota ellepe.”

Yesuta elo manita alikili dla haodle koko tle wayu atlale

⁸ “Alila hale dla a:ya hale ya: elo mani 10 dulu dla hatlope tlo alikili dla haodlepe. Epalati ya: apa koko hapa:? Ya:tapo tuloma otopame totam-sela:mama ya: aya duluye pumoko mate towal-lipe. ⁹ Epame ya:tapo ya: elo mani alikili dla haodle e natilipiye, ya:tapo ya:mkaduloye sisilapame epo atellepe, ‘Na: elo mani alikili dla haodleye wata ma-nati. Epapedeme wua: puame na: mate siyele ta:diya,’ dlepe. ¹⁰ Epapedeme na: wua: watle mikadepe koko atlema. God mila:pi tle batalimale oplami hatlopetapo ya: batalimale tle malamale meyelope depame ma God hala dla helestlepiye, God ya: banakaka so Pepele di dla ha:ha:tapo siyele pato ta:dlepe.”

Yesuta maseyemalata alikili dla haodle koko tle wayu atlale

¹¹ Yesu matle wayu hale i mate opa watle epo es-emaio, “Oplami haletapo ya: akimlala dapiyamte elemhalaiyo. ¹² Epapeleye alila haleta ya: ei

yemalatapo ya: a watle epo atlaiyo, ‘Wa:ta polati na:ta wa: alisisi halomoloweye momolo wata na: watle halopine,’ diyo. Epalati ya: atapo ya: akimlala dapiyamte dulu dla ya: alisisiye duka hukulupo halopiyo.

¹³ Epalati ya: ei yemala etapo alila opi alotle ya: ata ya: watle halopili alisisiye halopame ma mo hale pateka:mu dla taiyo. Ya: edla tame poka:ka:dle koko dulu dla halemama ya: mani patoye pokadiyo. ¹⁴ Ya:ta ya: mani pato pokadle oloma edla sali silapomama daya pa:le kokota mo edla puaiyo. Epalati ya:tapo ma atali yemala some halemama daya ta:le pato natimdiyo. ¹⁵ Epalati ya:tapo mani oko halowedeme mo so oplami hale dla tame woyamaiyo. Epalati mo so oplamitapo ya:ye dakase aya dla tame ya: aliyaye omhalane diyo. ¹⁶ Epalati maseyemala etapo tame aliyaye daya ilimhalemama aliyata dlalo dayaye nati-pame dlowe solotamdiyo. Amasiyama oplami haletapo aliya daya e mate epo daya opi mate ya:ta delepo depame pohapimdiyo.

¹⁷ Ya:ta epamhalale dulu dla alila hale dla ya: dla malamale ka:dleta pulati ya:ta epo malamaiyo, ‘Na: a ya: oko so hapuloma dulu dla oplami haleta daya ta:le ipapele mate pohalase mde. Amasiyama na:tapo hema daya ta:mhalemama pola yakomhalapo. ¹⁸ Epapedeme na: ilame tame na: a watle ipo atlowepo, “A, na:tapo God mate epo wa: mate dla batalimale kokoye ma-hauwa. ¹⁹ Epapedeme matle wa:tapo na:ye na: maseyemala dloweye poka:dena. Amasiyama ka:dena, wa:tapo na:ye wa: oko oplami hale dlepe,”’ diyo. ²⁰ Epame ya:tapo ya: a hala dla ma-taiyo.

Amasiyama ya: ala pumhallati ya: ata ya:ye pateka:mu tle malanatipame ya: maseyemala yilo sikemte malamaiyo. Epammama ya:tapo ma hapele kukulumtame ya: maseyemala dla batalipo poposila:lipo huliyo.

²¹ Epalati yamitapo ya: watle epo atlaiyo, 'A, na: God mate epo wa: mate dla batalimale koko mahauwa. Epedeme wa:tapo na:ye ma na: maseyemala dloweye poka:dena,' diyo.

²² Amasiyama ya: atapo ya: oko so watle epo atlaiyo, 'Tluka alisisi ka:ka:dle mate epo hete alisisi mate epo do dla didiyelalo alisisi mate hapele halopo puame ya: dla didiyemeleiya. ²³ Epame na: halo dulu dla bulumkiyawa aliya kakaliyapele tlo yumpo ha:iya. Epame yimkata daya demama sisiyelowepo. ²⁴ Adipalati, na: maseyemala iye mo-pouwa tlope ma pasakalo depo. Epame mo-haoduwa tlope ma wata ma-natilipo,' diyo. Epame ya:tapo yimkata daya demama siyele ta:diyo.

²⁵ Yia: epamha:ha:lati ya: bapaye ya: alisisi emale dulu dla oko hamsela:leta pumama ya: a aya dulu dla opata siyele ta:demama sala sale yu daliyo. ²⁶ Epalati ya:tapo ya: oko oplami hale sisilapame ya: watle ya: a aya dulu dla apa kokoye hamha:ha:ma: depame daliyo. ²⁷ Epalati ya: oko oplamitapo ya: watle epo atlaiyo, 'Wa: eiye wata mo-pua. Epedeme wa: atapo ya: maseyemalata ma ka:pi ilame pula natipame siyemama aliya halo kakaliyapeleye yumpo daya demha:ha:po,' diyo.

²⁸ Epalati ya: bapatapo koko i dalepame alimama daya dele dulu dla potuwaiyo. Epapalati

ya: atapo puame yami patota daya dele dla tulupo depame ha:ha:maiyo. ²⁹ Amasiyama ya:ta ya: a watle epo atlaiyo, ‘Na:tapo sokomoko hapuloma dulu dla wa: oko oplami some wa: yu dla salladepo sela:mama oko pato hamhaluwapo. Epapele tlope wa: gaut aliya halo yemalaye na: watle yumpo wa: amkadulo mate dene pepamdena. ³⁰ Amasiyama wa: maseyemala itapo wa: alisisi mate wa: mani mate halopo tame duka dla siyamalalo wola: mate halemama pokadepo pulati asiyama wa:tapo ya: dla siyemama aliya kakaliyapeleye yumpame daya pato demha:ha:pa?’ diyo.

³¹ Amasiyama ya: ata yami watle epo atlaiyo, ‘Na: maseyemala, wa:tapo alila hapuloma na: mate halemduwapo. Epapedeme na: alisisi hapulomaye wolëpo. ³² Amasiyama watapo dita sisiyelowe ka:pi. Adipalati, wa: ei yemala iye mo-pouwa tlope ma pasakalo dlepo. Epame mo-haoduwa tlope ma wata ma-natilipo,’ diyo.”

16

Mani batalipo omhallalo oplami

¹ Yesutapo ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Alila hale alisisi pasatale oplamitapo ya: mani omhallalo semhalaiyo. Epapele dulu dla alisisi pasatale oplami ya: daliyo, ya: mani omhallalo oplamita hemele ya: mani udemhalaleye. ² Epame ya:tapo ya: mani omhallaloye sisilapame ya: watle epo atlaiyo, ‘Wa: na: maniye batalipo omhalana. Epedeme wa: ka:dena, wa:ta hamhaluwa koko hapulomaye buka dla ilipame na: watle nati-ilipe.

Adipalati, poka:dena, ma wa:ta na: mani omhal-loweyeye. Epedeme wa: oko wata mellepe,' diyo.

³ Epalati mani omhallalo oplamita epo momalamaiyo, 'Na: dokopala oplamita na: okoye ma-ketahamastalepo. Epedeme na: ma apa koko hapa:? Na: dla alisisi emolowedeme ta:la muwalloweyeye itiyamale hawa. Epame na:ta opa dla mani isikimi otomsela:loweyeye pta wota:ma. ⁴ Amasiyama na:ta na: oko mellati namkadulota na:ye yia: aya dla semhetlepo depame na:ta koko haloweyeye wata mo-malama,' diyo.

⁵ Epo malapame ya:tapo ya: dokopala oplami dla alisisi isikimi dota halomha:ha:le soye sisilal-imaiyo. Epame ka:yapa oplami hale watle epo atlaiyo, 'Wa:ta na: dokopala oplami dla apa alisisi hauwaye ma asiyama ilame pohamilalo halema:?' diyo.

⁶ Epalati oplami etapo asiyama epo atlaiyo, 'Na: 100 palastiki dla tuloma yú tilimale halomuwaye asiyama ala pohamilalo halema,' diyo.

Epalati asiyama mani omhallalo oplamita ya: watle epo atlaiyo, 'Dokopala oplami ya: bukaye ipo. Epedeme wa: hapele polomama buka hema wa:ta 100 palastiki dla tuloma yú tilimale halomaleye hiyostapame ma isikimi 50 palastiki dla tilimale tlo halomuwa dene,' diyo.

⁷ Epame mani omhallalo oplamitapo ma oplami hale watle epo atlaiyo, 'Wa:ta na: dokopala oplami dla apa alisisi halomuwaye ma asiyama ilame pohamilalo halema:?' diyo.

Epalati asiyama ya:ta epo atlaiyo, 'Na: 100 yekalo dla palawa daya atilimale halomuwaye asiyama ala pohamilalo halema,' diyo.

Epalati asiyama mani omhallalo oplamita ya: watle epo atlaiyo, 'Dokopala oplami ya: bukaye ipo. Epedeme wa: hapele polomama buka hema wa:ta 100 yekalo dla palawa daya atilimale halomuwaye hiyostapame ma isikimi 80 yekalo dla atilimale tlo halomuwa dene,' diyo.

⁸ Amasiyama ya: dokopala oplamitapo koko i dalepame ya: mani batalipo omhallalo watle epo atlaiyo, 'Wa:tapo wata opa opi gagadletapo ma alotle wa: gadlepe,' diyo."

Epapedeme Yesu ma epo atlaiyo, "Yao, ta:lamo sotapo yiskamu yia: tlo malamama yimkadulo tle gadle halowe api hapulomaye sikemte malas-tana. Amasiyama God ya: opaye epapele koko halowe ye pase malamasemde. ⁹ Epapedeme na: wua: dla mikadepe koko atlema. Ta:lamo hema ha:ha:mama wua: mani mate wua: alisisi mate yimkadulo gagademha:ha:mama namkale demha:ha:iya. Wua:ta epamha:ha:lepiye, asiyama alisisi eta pa:lati Godta wua:ye Pepele di dla kokó hallalo aya dla elemhetlepe.

¹⁰ Epedeme wa: yimka:mala kokoye woloma ka:pi omhallepiye, eta wa: ma pato kokoye woloma omhallowe ala:lepe. Epame oplami antapo yimka:mala koko dla omhallowe po-ala:lalo wekelepiye, ya: ma pato koko omhallowe po-ala:lowa. ¹¹ Epapedeme wa:tapo ta:lamo alisisiye woloma ka:pi po-omhallalo wekelepiye, wa: ma adipo Pepele dimo alisisiye woloma omhalepa:? ¹² Epame wa: ma wa: amkadulo alisisiye woloma ka:pi po-omhallalo wekelepiye, wa: ma adipo mo-wa: alisisi ikadepeye omhalepa:?

¹³ Epapedeme oplamitapo dokopala so dapiyamte yu dla salladepo sela:mama oko haloweye po-ala:na. Adipalati, ya: dokopala oplami hale tlo solotamama haleye allipe. Epammama ya:tapo dokopala oplami hale yu dla salladepo sela:mama ma hale yu dla posalladlowa. Epapedeme wa: poka:dena, God dla salladepo sela:lalotapo matle mani dla salladepo sela:loweye.”

¹⁴ Epalati Pa:lisi sotapo Yesuta atlaale yu i dalepame ya: yu ipi dla tepelemama eimelemyaiyo. Adipalati, Pa:lisi so iwoloye mani sikemte solotamale sopo. ¹⁵ Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ye isikimi opata ka:ka:dle so dlepo depame wua:tapo wuskamu pepemdepo. Epapele dulu dla Godtapo wua: dupa duluye natimdepo. Epapedeme opata wua: koko natipame ka:ka:dena demdiye, asiyama Godta wua: koko eye batalimana demhalapo.

¹⁶ Godta aiyalma koko hatitimale mate epo God tle yu hapame molo atlamalalo sota yu hatitimale mateta opaye elempuame Yonta haluwa oloma dla puame guduwapo. Epalati ma Yon ko tle ka:dle yu God ya: mo kokoye opa dla atlampuwapo. Epalati opatapo God ya: mo koko edla tuluwedeme sikemte itiyamapo. ¹⁷ Epapedeme ta:lamo mate epo pepele di mate pa:lepe. Amasiyama Godta aiyalma hatitimale dulu dla hi ilalimale yemala haleta alikili dla pohaodlowa.

¹⁸ Epapedeme oplami antapo ya:llu memelepame ma a:ya hale halepiye, ya: a:ya eye uhapo. Epame oplami antapo a:ya ya:wolalita

memelleye ma ya:ta halepiye, ya: ma a:ya eye uhapo.”

Alisisi pasatale oplami mate Lasales mate

¹⁹ “Alila hale alisisi pasatale oplami halaiyo. Ya:tapo alila hapuloma tluka ka:ka:dle siyapo tlo didiyemhalemama daya ma isikimi ka:ka:dle siyapo tlo demhalem-diyo. ²⁰⁻²¹ Oloma edla alisisi pa:le oplami hale halaiyo, ya: hiye Lasales. Ya: moto hapulomaye hiliyamama hekakata sikemte yulupo halaiyo. Epapeleye ya:tapo alila hapuloma alisisi pasatale oplami aya kokoloma tala dla el-emama ya:ta daya ka:dle dele hulluta teteyulati dlowe solotam-diyo. Epalati esemalatapo puame ya: hekakaye sosopo demyem-diyo.

²² Amasiyama alila opi alotle alisisi pa:le oplami Lasalesye mo-powaiyo. Epalati God ya: banakaka sota ya:ye hamame tame A:iblahamta hala mateka:pi dla pameliyo. Epalati alotle alisisi pasatale oplami ma mo-powaiyo. Epalati opatapo ya: motoye wabasi dulu dla hamatiyo. ²³ Ya: popo tame palli sota ha:ha:lalo mo dla halemama wotiyalle dulu dla halaiyo. Ya: edla halemama toko di dla natitepo A:iblahamtapo Lasales seme pateka:mu dla halla natiyo. ²⁴ Epalati ya:tapo sisilamama epo atlaiyo, ‘A A:iblaham, wa: na: polowamane. Epammama Lasalesye na: watile tane dene, ya:tapo puame ya: domoko mate yú dla saodepame na: te dla ummama pomale hamilipo depame. Adipalati, na:ye dlapa dulu hema wotiyalle mate halema,’ diyo.

²⁵ Amasiyama A:iblahamta asiyama epo atlaiyo, ‘Na: maseyemala, wa: malamane, wa:tapo

pasakalo haluwa oloma edla wa:tapo isikimi ka:ka:dle alisisi siyapo tlo halomhaluwapo. Amasiyama Lasalestapo alisisi dimi isikimi atali oplami haluwapo. Epapedeme watapo Lasalestapo hema siyele mate hallati asiyama wa:tapo wotiyalle dulu dla halapo. ²⁶ Epame koko haleye, wua: ka: epo di ka: dukaye ga:tulliye pta pato, opata seme dla ulluweye po-ala:na. Epedeme dia: tiyama tle opata wua:ta ha:ha: dla ulluweye api hawa ikadepe. Epame wua:ta ha:ha: etle opata dita ha:ha: hema ulluwe mape api hawa ikadepe,' diyo.

²⁷ Amasiyama alisisi pasatale oplamita epo atlaiyo, 'A A:iblaham, na: solotama, wa:tapo Lasalesye na: a aya dla ma ilame tane dlepo depame. ²⁸ Adipalati, na: a aya dla na: eidulo 5 me-ha:ha:ma. Epedeme ka:dena, Lasalesta ma ilame tame yia:ye molo atloweye, yia:tapo palipame ma wotiyalle mo hema pulala depame,' diyo.

²⁹ Epalati asiyama A:iblahamta epo atlaiyo, 'Yia: dla Mosesta aiyalma hatitimale mate epo God yu molo atlamalalo sota God yu hatitimale mate me-hutiyepo. Epedeme ka:dena, yia:tapo molo atlale yu e dalepame malamale ka:dloweye,' diyo.

³⁰ Amasiyama alisisi pasatale oplamitapo epo atlaiyo, 'Hao, pe-epapolowa. Powale oplami hale-tapo ma ilame tame yia:ye atlepiye, eta yia:tapo yia: bobtalimale tle malamale meyeloje depame God hala dla heheletimelepe,' diyo.

³¹ Amasiyama A:iblahamta ma epo atlaiyo, 'Yia:tapo Mosesta aiyalma hatitimale mate epo God yu molo atlamalalo sota God yu hatitimale mate dla dalepame pomikadepe dlalo wekelepiye,

ya: adipammama mo-powale oplamita puame atlati mikadepe depa:?' diyo."

17

*Batalimale dla seme tulluwe koko
(Ma:t 18:6-7, 21-22; Maka 9:42)*

¹ Alila haleta Yesutapo ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, "Opata kustamtame batalimale dla tulluwe kokoye me-pumhallepe. Amasiyama oplami antapo koko eye kotiyamsela:ma:, ya: wolomape! ² Epapedeme ka:dena, epapele oplamiye ewala patota tumuku dla himomeleme ewatalo dla hamastloweye. Adipalati, poka:dena, ya:tapo maseyemala yimka:malaye batalimale koko dla semtloweye. ³ Epapedeme wua: wuskamu woloma omha:ha:iya.

Epedeme wa: amkale mikadepe dle oplamitapo batalimale koko hala natilipiye, ya: atlane. Epame ya:tapo ya: batalimale koko dla dupa kolle mate ma ilame pulupiye, ya: batalimale kokoye weline. ⁴ Epame ya:tapo alila hatlo dulu dla wa: watle batalimale koko pasatale hapame matle puame namkale dle yu atla demsela: ma pasatlepiye, wa: ka:dena, ya: batalimale kokoye weli demhalloweye."

Mikadepe dle koko

⁵ Taiya dle sotapo Lod watle epo atlaiyo, "Dita mikadepe dle kokoye ta:po melene," diyo.

⁶ Epalati asiyama Lodta epo atlaiyo, "Wua:ta mikadepe dleta dlomoko ale yimka:mala epapele some wua: dla me-hutiyelepiye, eta wua: ala:na, dakiyako dlomoko dali hema atlemama 'wa: wa:

kese mate dodokalepo tame ma kaula dla halane,' dlepiye, mepapelepe," diyo.

Dokopala oplami ya: oko oplami koko

⁷“Oko oplamitapo ya: dokopala oplami osalo dla ta:la muwalemhalale tle o sipi aliya halo omhalale tle pulupiye, ya: isikimi puame daya tlo podlowa, hao. ⁸Ya: ka:yapa ya: dokopala oplami daya tatile ha:pame ya: watle hamilipe. Epame ya: dokopala oplamita daya ma-depo gudlati ma ya:tapo alotle daya mate yú mate delepe. ⁹Amasiyama ya: epo oko hamsela: dla ya: dokopala oplamitapo asiyama ya: watle namkale dle yu po-atlowa. Adipalati, eye ya: okopo. ¹⁰Epapedeme wua: ma epapolowe ka:pi. Wua: apa kokoye na:ta wua: watle haiya dlepiye, wua:tapo koko e halopame ma epo atlowe tlo ka:pi, ‘dia:ye isikimi oko so. Epapedeme di dita oko hamsiyama iye koko hale halowa depo po-aposema’ dlepe,” diyo.

Yesuta kapala bobtalimale so 10 ka:ka:dle

¹¹Yesu ala Yelusalem dla tamama Ga:lili ka: epo Samaliya ka: duka dla taiyo. ¹²Ya: ala api duka dla mo yemala hale dla tamhalemama kapala bobtalimale so 10 natiyo. Kapala bobtalimale sotapo Yesu natipo ya: mateka:pi dla popumulaiyo. Amasiyama isikimi pateka:mu tle ha:ha:mama yu teta:le mate Yesu watle epo atlaiyo, ¹³“Yesu, dokopala oplami, wa:ta di polowamama di gadene,” diyo.

¹⁴Epalati ya:ta yia: natipame epo atlaiyo, “Wua: tame God ka: epo opa ka: duka dla ha:ha:lalo so watle wuskamu wua:ye nati-iye,” diyo. Yia: Yesuta

epo atla dalepame tamalale oloma edla yia: ka-palatapo ma-ka:ka:diyo.

¹⁵ Epalati yia: dulu dla oplami haleta ya: kapalaye ma-ka:dla natipame Yesu hala dla ilame pumama yu teta:le mate God dla siyele ta:dempuaiyo. ¹⁶ Epo puame Yesu hete sitali dla heodepo polomama Yesu watle siyele hamiyo. Oplami iye Samaliya oplamiyo.

¹⁷ Epalati Yesutapo epo atlaiyo, “Na: 10 opaye ka:ka:dlepo. Amasiyama opa opi ewolo da:?”

¹⁸ Ame adipalati, po-Yu oplami itapo meyelo God dla siyele hamilowedeme ma ilame puo?” diyo.

¹⁹ Epame Yesuta oplami i watle epo atlaiyo, “Wa:ta na: watle mikadepe dletapo wa:ye ma-ka:dlepo. Epedeme wa: sila:time ma-tane,” diyo.

God ya: mo kokota puluwe koko

(Ma:t 24:23-28, 37-41)

²⁰ Alila hale dla Pa:lisi sota Yesu watle epo atlaiyo, “God ya: mo kokoye adipalalo pupa:?” diyo.

Epalati asiyama Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “God ya: mo kokoye haliyamale dla pula opata ponatilowa. ²¹ Epame opatapo God ya: mo kokoye hema halema o huma halema pe-epapolowa. Adipalati, God ya: mo kokoye wua: dulu dla halapo,” diyo.

²² Epame ma ya: alotle tlalo so dla epo atlaiyo, “Alilata pulupe, wua:tapo Opa Yami ya: alilata pulati natilowe solotamoloweye. Amasiyama wua: ponatilowa. ²³ Epame ma opata wua: watle atlemama ‘Opa Yami huma halema’ o ‘hema halema’ dlati yia: yu dla mikadepe depame edla tame natimiyo. ²⁴ Amasiyama Opa Yamita puluwe oloma

edla opa hapulomatapo poyeitapo ha:ha:lowa. Adipalati, omaplatapo hela:hela:demama ta:lamo pato hela:demdiye, epapele some wua:tapo Opa Yamita pulati natilipe. ²⁵ Epapele tlope Opa Yamitapo ka:yapa ya:tatle wotiyalle dulu dla ulatulupe. Epalati wata oloma hema ha:ha: sotapo ya:ye elle pato himilipe.

²⁶ Nowata haluwa oloma edla koko wowoyamuwaye, epammama ma Opa Yamita puluwe oloma dla mepo wowoyamelepe. ²⁷ Adipalati, Nowata halale oloma edla opatapo daya mate epo yú mate dlomha:ha:mama opa mate wola:mate halomha:ha:mdiyo. Epamha:ha:le oloma edla alila haleta Nowatapo koa dulu dla tulati yúta puame opa hapulomaye poyuiyo.

²⁸ Epame ma epapele kokota Lotta halale oloma edla woyamuwapo. Adipalati, Lotta halale oloma edla opatapo daya mate yú mate dlomha:ha:mdiyo. Epame alisisiye yimkadulo watle asiyama hami asiyama hami demha:ha:mdiyo. Epame dlowe alisisi ma ema epo aya ma haloma demha:ha:mdiyo. ²⁹ Epamha:ha:lati alila haleta Lottapo Sodom mo saliyome tlati pepele di tle dlapa mate epo ewala teleka:le mateta malame Sodom moye hamdeiyo.

³⁰ Epedeme Opa Yamita puluwe oloma edla opa hapulomatapo ipapele koko dulu medla ha:ha:myelati pulupe. ³¹ Epame oloma edla aya potopali dla pollalo oplamitapo poka:dena, ma aya dulu dla tuwame ya: alisisi halomoloweye. Epame poka:dena, oplami osalo dulu dla sela:lalota ma ilame aya dla puluweye. ³² Ame

adipalati, wua: Lot ya:llu kokoye malamaiya.
³³ Epedeme oplami antapo ya: pasakaloye meyelo gadlowedeme apelepiye, ya: pasakaloye haodlepe. Amasiyama oplami antapo na: koko dla ya: pasakaloye haodlepiye, ya: halepo halepo pasakalo halepe. ³⁴ Epapedeme na: ikadepe koko wua: watle atlema. Alila oloma edla opa dapiyamtetapo aya hatlo dla hutiyelepe. Epalati hale tlo hamame hetamama hale tlo medla pomellepe. ³⁵ Epame oloma edla wola: dapiyamtetapo daya yulumha:ha:lepe. Epalati a:ya hale tlo hamame hetamama hale tlo medla pomellepe. [³⁶ Epame alila oloma edla opa dapiyamtetapo osalo dulu dla oko hamsiyamelepe. Epalati oplami hale tlo hamame hetamama hale tlo medla pomellepe.”]

³⁷ Yesuta yu ipo atlepo gudlati ya: alotle tlalo sota ya: watle epo atlaiyo, “Lod, koko iye hadima wowoyapa:?” diyo. Epalati Lodta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Mo hadima hutale ellepiye, kepilitapo hutale e dlowedeme tame edla topulumdepo,” diyo.

18

Dupulapi mate koko glادلalo oplami mate

¹ Yesu matle ya: alotle tlalo so watle wayu i mate imaiyo, yia:tapo alila hapuloma hutulli mate inoma sumha:ha:mama posusukallalo wekelepo depame. ² Epammama ya:ta epo atlaiyo, “Mo hale dla koko glادلalo oplami halaiyo. Epapel-eye ya:ta Godye powota:lalo halemama opa ma pomalamalalo halaiyo. ³ Epame mo hatlo medla

dupulapi hale ma me-halayo. Epeleye a:ya itapo alila hapuloma koko glidlalo oplami hema puame otomama epo atlemdiyo, 'Wa: na: gademama na: dla opahale demhala oplami ya: kokoye gladene,' demdiyo.

⁴ Amasiyama koko glidlalo oplamita ka:yapa a:ya i gadloweye posolotamdiyo. Epapele tlope a:ya itapo alila hapuloma ya: dla pumhallati nati-pame epo malamaiyo, 'Na: Godye powota:semde epame opa mape pomalamasemde. ⁵ Amasiyama na: a:ya i ya: yu dalemhala pta sukalema. Epapedeme ya:tapo mamisika: na: aya dla populalo wekelepo depame ya: gadlowepo,' diyo."

⁶ Epapedeme Lodta epo atlaiyo, "Koko batal-ipo glidlalo oplami koko i natipame woloma malamale haiya. Adipalati, koko glidlalo oplami ita ka:yapa a:ya i gadloweye alimhalepame ma alotle ya: gaduwapo. ⁷ Epapedeme poka:deta:, Godta ya:ta sesalemale sota ya: dla utula:la mate alila mate otele himha:ha:la natipame pogidlalo wekemdi? Epame ya:ye yia:ta inoma sumale yu dalepame asiyama hamiloweye dekelemdi? ⁸ Amasiyama na:ta wua: dla mikadepe kokoye atlema. Godtapo ya: opata ya: dla otele him-ila natipame ya: hapele solotamale mate yia: gademdepo. Amasiyama Opa Yamita ma ilame puale oloma edla ya: ta:lamo hema mikadepe dle kokota ella natipa:?"

Pa:lisi oplami mate ta:kis mani halomalalo oplami mate

⁹ Opa opitapo yiskamu yia: tlo ka:ka:dena depame asiyama opa opi tlo bobtalimana dlalo so

dla Yesutapo wayu iye atlaiyo. ¹⁰ “Opa dapiyamte Pa:lisi oplami mate epo ta:kis mani halomalalo oplami mate Yu so aiyalma aya dla inoma sumala hetaiyo. ¹¹ Pa:lisi oplamitapo sila:time halemama ipo inoma sumaiyo, ‘God, na: wa: dla siyele yu atlema. Adipalati, na:ye opa opi pe-epapena. Ame adipalati, yia:tapo upo alisisi halomdepo, epame poka:ka:dle koko halomdepo, epame upo opa mate upo wola: mate uhalomdepo. Epame na: ma wa: dla siyele yu atlema. Adipalati, na: ta:kis mani halomalalo oplami hala pe-epapena. ¹² Adipalati, na: Sande hatlo dla alila dapiyamte dulu dla inoma sumhalemama dayaye aiyalma depo halemde. Epame na:ta alisisi halomde oloma dla na: 10 alisisi dulu dla hatlo tlo wa: watle hamimde,’ diyo.

¹³ Amasiyama ta:kis mani halomalalo oplamitapo alo ikadepe tle sila:time ya:skamu ya: yilo dupa kolle mate heodepo halemama epo inoma sumaiyo, ‘God, na:ye batalimale oplami ikadepe. Epedeme wa: na: gadene,’ diyo.

¹⁴ Epedeme na: wua: dla ikadepe kokoye atlema. Ta:kis mani halomalalo oplami itapo ya: aya dla ilame tamama God mila:pi tle ka:dle oplami depo tauwapo. Amasiyama Pa:lisi oplami dla ipapeleta pe-elana. Epapedeme yiskamu di dla halopo hetlalo soye asiyama Godta yia:ye isili dla halopo tutula:lepe. Amasiyama yiskamu isili dla halopo tutula:lalo soye asiyama Godta yia:ye di dla halopo hetlepe.”

*Yesu mate yimlala yimka:sikili mate
(Ma:t 19:13-15; Maka 10:13-16)*

¹⁵ Opa opitapo yia: yimlalaye Yesu hala dla elempumulaiyo, Yesutapo yia:ye ya: do mate u-umamelepo depame. Epalati ya: alotle tlalo sota koko e natipame yia:ye humatlaiyo. ¹⁶ Amasiyama Yesuta yimlalaye sisilapame ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Yimlalaye na: hala dla pumula diya, yia: humatlemiya. Adipalati, ipapele sotapo God ya: mo koko dla u-ulapo tulupe. ¹⁷ Epapedeme na: wua: watle mikadepe kokoye atlema. Oplami antapo yimlala yimka:sikili ipapele so some God ya: mo kokoye pohalalo wekelepiye, ya: mo edla po-ulatuluwa.”

Alisisi pasatale oplami

(Mat 19:16-30; Maka 10:17-31)

¹⁸ Dokopala oplami haleta Yesu watle puame epo atlaiyo, “Ka:depo imalalo oplami, na: apa koko hapo, halepo halepo pasakalo hapa:?” diyo.

¹⁹ Epalati Yesu asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Wa: adipalati na:ye ka:dle oplami dema:? Oplami haletapo ka:dle oplami pohalasema. Amasiyama hatlo God tlo ka:dle halapo. ²⁰ Epedeme wa: di aiyalma kokoye mo-wa:malamana. Upo a:ya uhala aiyalma, epame ya:mkale yumula aiyalma, epame upo alisisi uhala aiyalma, epame wa: amkale hi mate mala-atla aiyalma, amasiyama wa: a mate wa: wai mate yia: yu dla heodepame salladepo sela:lepe.”

²¹ Amasiyama oplamita Yesu watle epo atlaiyo, “Na:ta yimka:mala tle sila:tiwaye na: aiyalma koko hapuloma eye mo-dolumpuwapo,” diyo.

²² Epalati Yesuta ya: yu dalepame asiyama epo atlaiyo, “Wa: dla ala koko hatlo tlo hotepo halapo.

Epedeme wa: tame wa: alisisi hapulomaye opa opi watle hapipame asiyama mani tlo hapo puame atali so dla hapine. Epalati Pepele dimo dla alisisi pasataletapo wa: hi mate ellepe. Epame wa: ma na: dolumpuane,” diyo.

²³ Oplamitapo Yesu yu i dalepame sikemte dupa koliyo. Adipalati, ya:ye alisisi sikemte pasatepo halaiyo. ²⁴ Oplamita ma ilame tla omhalemama Yesuta ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Alisisi pasatale oplamitapo God ya: mo koko dla ulatuluweye pta kokalena. ²⁵ Epedeme ka:mol aliyatapo tluka dedlemalalo tuwale opokoko tle ulatuluweye ka:deta:? Hao, po-ulatuluwa. Epedeme e ma epapena, alisisi pasatale sota God ya: mo koko dla ulatuluweye pta kokalena,” diyo.

²⁶ Amasiyama ya: alotle tlalo sota imale i dalepame epo atlaiyo, “Ame epo kokalloye anta ulatupa:?” diyo.

²⁷ Epalati Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Oplamita meyelo ya: pasakalo gadloweye po-ala:na. Amasiyama God tlo ala:na. Adipalati, ya:ta koko hapuloma haloweye pokokalena,” diyo.

²⁸ Epalati Pitata Yesu watle epo atlaiyo, “Di wa: dolumpumama di alisisi hapulomaye salepo pumulalepo,” diyo.

²⁹⁻³⁰ Yesu asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na: ikadepe kokoye wua: watle atlema. Oplami antapo God ya: mo koko yilo ya: aya mate epo ya:llu mate epo ya: bapadulo mate epo ya: eidulo mate epo ya: a mate ya: wai mate epo ya: yimlala mate salepame pulupiye, ya:tapo wata oloma hema asiyama pato halepe. Epame ma alotle ya:tapo halepo halepo pasakaloye halepe,” diyo.

*Yesu matle ya:ta polowe koko atlale
(Ma:t 20:17-19; Maka 10:32-34)*

³¹ Epalati Yesu matle ya: alotle tlalo so 12 tlo hohopo alikili dla elemtame halemama yia: watle epo atlaiyo, “Di wata Yelusalem dla me-hetapo. Epapedeme God tle yu hapame molo atlamalalo sota ka:yapa Opa Yami koko dla hatitimale koko hapulomatapo edla wowoyamelepe. ³² Epalati ya:ye po-Yu so dla homellepe. Epalati yia:tapo ya: dla tetlemyemama putlopo atlamyelepe. Epame ya: dla mitikape tilitimyemama tuwale dea mate hopolepame yumilipe. ³³ Amasiyama ya:ye wabasi dulu dla powame elepame ma dapahatlope alila dla ma pasakalo depame sila:tilipe,” diyo.

³⁴ Amasiyama Yesu ya: alotle tlalo sota yu e dalepame ya: dulu kokoye woloma pohana.

*Yesuta inoma pa:le oplami ka:dle
(Ma:t 20:29-34; Maka 10:46-52)*

³⁵ Yesuta Yeliko mo mateka:pi dla pumhallati inoma pa:le oplamitapo Yesuta pua api duka dla polomama opa watle mani otompolaiyo.

³⁶ Epammama ya:tapo opa alumale patota yuhampula dalepame opa opi watle, “apa kokota woyama;,” depame dalla natiyo. ³⁷ Epalati opata ya: watle atlemama epo atlaiyo, “Yesu Nasalet oplamitapo opa mate tamama amma,” diyo.

³⁸ Ya: epela dalepame yu teta:le mate epo sisilamaiyo, “Yesu Deibidi Yami, wa: na: polowamama na: gadene;,” dempolaiyo.

³⁹ Amasiyama itapu tlalo sotapo ya: watle yu itiyamale mate epo atlaiyo, “Wa: yu dimi polane;,”

diyo. Amasiyama opata ya: watle epo atlamyelati ya:tapo yia: yu podallalo ma sikemte yu teta:le mate epo atlempolaiyo, “Deibidi Yami, wa: na: polowamama na: gadene,” dempolaiyo.

⁴⁰ Epalati Yesu ya: yu dalepame medla hedepo halemama opa opi watle epo atlaiyo, “Oplami eye hema sempuaiya,” diyo. Epapeleye inoma pa:le oplamiye Yesu hala dla mo-sume puame ha:ha:lati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, ⁴¹ “Wa: na:ta wa: watle apa koko halepo depo solotama:?” diyo.

Epalati inoma pa:le oplamita asiyama epo atlaiyo, “Lod, na: inoma ka:dene. Na: ma natilowe solotama,” diyo.

⁴² Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Epedeme wa: wata wa: inoma mo-towanatine. Adipalati, wa:ta mikadepe dleta wa:ye ma:ka:dlepo,” diyo. ⁴³ Epalati pakasiyamalalo ya: inomatapo ma-ka:ka:diyo. Epalati ya:tapo Yesu alotle tamama God dla siyele ta:demtaiyo. Epame koko i natili so hapuloma ma God dla siyele ta:demtamalaiyo.

19

Ta:kis mani halomalalo oplami Sa:kiyes koko

¹ Yesu Yeliko dla puame woyapame ma mo duka tle tamhalaiyo. ² Mo edla ta:kis mani halomalalo dokopala oplami hale halaiyo, ya: hiye Sa:kiyes. Epame ya:ye alisisi pta pasatale halaiyo. ³ Yesuta api duka tle tamhallati opatapo ya: natimyemama sikemte kustimtame elaiyo. Epalati Sa:kiyes ya: ma Yesu natilowe solotamaiyo, amasiyama ya:ye sikemte elo kiyedeme ya:ta Yesu natilowe apiye

opata kukomaiyo. ⁴ Epapalati Sa:kiyes ya: Yesu natilowedeme ya: tatle api olomasepele dla kukulumtame dali di dla hetame polaiyo.

⁵ Yesuta puame Sa:kiyesta dali di dla pollati natipame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: hapele malane. Na: solotama, wa: mate wa: aya dla tlowedeme,” diyo. ⁶ Epalati ya:tapo malame sikemte siyele mate Yesuye ya: aya dla semtaiyo.

⁷ Epalati opata koko i natipame sikemte allimama epo atlamyaiyo, “Yesuye batalimale oplami aya dla tapa?” demyaiyo.

⁸ Epalati yia: tame Sa:kiyes aya dla popa:mama Sa:kiyesta sila:time epo atlaiyo, “Lod, na: wata ipapele koko halowama. Na: na: alisisi semeye atali so watle halopilowama. Epame na: opa mani na:ta isikimi elemale tle halomuwaye, ma ilame yia: watle pato halopilowama,” diyo.

⁹ Epalati Yesuta Sa:kiyes yu dalepame epo atlaiyo, “Watapo aya dulu hema ha:ha:lalo so dla pasakalo halowe kokoye ma-hampualepo. Adipalati, oplami Sa:kiyes i mape A:iblaham ya: mama halepo. ¹⁰ Ame adipalati, Opa Yamita puwaye opa alikili dla haohaodle soye totapo hohopame yia: pasakalo gadlowedeme puwapo,” diyo.

*Dokopala oplamita ya: oko so watle mani hapili
(Ma:t 25:14-30)*

¹¹ Opata Yesu yu i dalempopa:mama epo momalampopa:iyo, “Yesu wata Yelusalem mateka:pi dla puame polapo. Epedeme God ya: mo kokota woyamolowe ma mo-mateka:pi mle,” demyaiyo. Epela natipame Yesuta wayu iye

atlaiyo, ¹²⁻¹³ “Pato oplami haleye mo pateka:mu dla tame halepo dokopala hi hapo ma ilame puluwedeme halemama ya: oko so 10 sisilapame yia: watle mani oplami dokopala walleye hatlope hatlope depo halopimtaiyo. Epame ya:tapo yia: watle epo atlaiyo, ‘Wua: na:ta ma-ilame puluwe dla omtamama mani ita ta:lepo depame alisisi aya tilimolowe kokotiyamaiye,’ diyo.

¹⁴ Amasiyama ya: epo ma-tlati ya: mo sotapo ya:ta dokopala hi halowe dla allimama ya: ko tle opa opi taiya diyo, yia:tapo yia:ta alli kokoye tame botomastlepo depame.

¹⁵ Amasiyama epapele tlope oplami etapo dokopala hi hapame ma ilame puaiyo. Ya: puame ya:ta mani halopili soye sisilamaiyo, mani ma adisowa hutiyema: depo natilowedeme.

¹⁶ Epalati itapu hallalo oplamita puame epo atlaiyo, ‘Wa:ta na: watle mani oplami dokopala walle hamiwa e mate alisisi aya tipo halemama ma mepapele 10 halomuwa,’ diyo.

¹⁷ Epalati dokopala oplamitapo ya: dla siyele yu atlemama epo atlaiyo, ‘Wa: ka:pi apuwapo. Epedeme wa:tapo yimka:mala koko hema woloma ka:pi natili tle wa: ma mo 10ye wa:ta dokopala depo halemama omhallepe,’ diyo.

¹⁸ Epalati ma medla hallalo oko oplamita puame epo atlaiyo, ‘Na: mape wa:ta mani oplami dokopala walle hamiwa e mate alisisi aya tipo halemama ma mepapele 5 halomuwa,’ diyo.

¹⁹ Epalati asiyama dokopala oplamitapo ya: watle ‘Mo 5ye wa:ta dokopala depo halemama omhallepe,’ diyo.

²⁰ Epalati ma mosukulu dla hallalo oko oplamita puame epo atlaiyo, 'Dokopala oplami, wa: mani ipo. Na: wa:ta hamilati hamtame tluka mate polupo hemele himiwa. ²¹ Adipalati, wa:ye pta itiyamale oplami, epedeme na: wa: pta wota:uwa. Epame na:malamana, wa:ye wa:ta itiyamale tle opa opita hatitimale alisisiye halomdepo. Epame opa opita emale alisisiye hauwalemdepo,' diyo.

²² Epalati ya: dokopala oplamita ya: watle epo atlaiyo, 'Wa: batalipo omhallalo oko oplamipo. Epedeme mowolo yu ipo atlamale koko tle na:tapo wa: kokoye gladlowepo. Ame adipalati, wa:ta atlemama na:ye sikemte itiyamale oplami dlepo. Epame wa:tapo na: watle atlemama na:ta itiyamale tle opata hatitimale alisisiye isikimi halomde dlepo. Epame opa opita emale alisisiye isikimi me-hauwalemde dlepo. ²³ Epapele dulu dla wa: adipalati na: maniye ta:lepo depame mani omha:ha:lalo aya dla pohimilalo wekuwa, na:ta ma ilame puame mani eye halepo depame?' diyo.

²⁴ Ya: epo halemama ya: opa watle epo atlaiyo, 'Wua: ya: dla mani oplami dokopala walle elaye holapame ma mani oplami dokopala walle 10 halomale oplami watle hamiya,' diyo.

²⁵ Epalati yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, 'Dokopala oplami, wa: natine, ya: mani oplami dokopala walle 10 mo-halopo halapo,' diyo.

²⁶ Amasiyama dokopala oplamitapo yia: watle epo atlaiyo, 'Na: ikadepe koko wua: watle atlema. Opa anawolotapo yia: dla hapili alisisiye woloma omha:ha:lepiye, yia: dla ma pasataleye halopilipe. Amasiyama opa anawolota yia: dla hapili alisisiye woloma po-omha:ha:lalo wekelepiye, yia:

dla alisisi yimka:sikili hutiyeye alikili dla halopo woyamelepe. ²⁷ Epedeme opa anawolota na:ta dokopala oplami hi halowedeme apalati na: dla alliwa, yia:ye haliyamale hema eleme puame potimaiya,' diyo."

Yesuta Yelusalem dla tale
(*Ma:t 21:1-11; Maka 11:1-11; Yon 12:12-19*)

²⁸ Yesu yu iye atlemhalepo gudepame ma Yelusalem dla mu himtaiyo. ²⁹ Ya: tame Olipi tamali kikiwi isili dla mo dapiyamte Betapage mate epo Betani mate mateka:pi dla tame woyamaiyo. Epame ya: alotle tlalo so dapiyamte watle taiya demama epo atlaiyo, ³⁰ "Wua: mo yemala itapu pola huma taiya. Wua: mo edla tame donki aliya amkota:le kikitama himomeleme halla natilipe. Ya:ye opata di dla ala popopa:lalo wekelalo. Epeleye wua:ta kikitama towastepo hema sempuaiye. ³¹ Epapele dulu dla oplami haletapo puame wua: watle atlemama, 'Wua: adipalati donki aliya kikitama towastama:?' dlatiye, wua: asiyama ya: watle atlemama, 'Lodta aliya i solotamuwo,' dlepe."

³² Epalati ya: alotle tlalo sota Yesuta atlamale yu dalepame mo edla ma-tamalaiyo. Yia: tame natali koko hapulomaye Yesuta atlamale yu mate ma-ala:po hutiyeyo. ³³ Epalati yia: donki aliyaye kikitama towastamha:ha:lati aliya yota yia: watle epo atlaiyo, "Wua: adipalati aliya kikitama towastamha:ha:ma:?" diyo.

³⁴ Epalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, "Lodta aliya iye solotamuwo," diyo.

³⁵ Epammama yia: donki aliya iye Yesu hala dla sempuaiyo. Epame yia: kapumale tluka up-tipo donki aliya dimsisi di dla hatitipame Yesuye hamame di dla pameliyo. ³⁶ Ya: aliya di tle tamhal-lati opatapo yia: kapumale tlukaye uptipame ya:ta tlowe api dla yalemtaiyo.

³⁷ Epame Yesuta Olipi tamali di tle Yelusalem dla tulumhallati ya: dolumsiyamalalo so hapulomat-
apo ya:ta ulugiyemale koko halomsela:le koko dla God dla siyele pato ta:demtuluiyo. ³⁸ Epammama yia:tapo yu teta:le mate epo atlamyaiyo,
“God hi tle pua dokopala oplami dla sisiyeiya.

Epame Pepele di dla sadletapo ellepe.
Di ikadepe dla hallalo God dla sisiyeiya,” de-
myaiyo.

³⁹ Amasiyama alumale pato dulu edla Pa:lisi so opa opi me-ha:ha:iyo. Yia:tapo Yesu watle epo at-laiyo, “Imalalo oplami, wa: wa: alotle tlalo sotapo yu keillipo depame yu itiyamale mate atlamane,” diyo.

⁴⁰ Amasiyama Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na: ikadepe koko wua: watle atlema. Opa iwolotapo yia:ta yu dimi telepiye, asiyama ewala hutiyemyatapo yu teta:lalimyelepe,” diyo.

Yesuta Yelusalem mo natipame amale

⁴¹ Yesu Yelusalem mateka:pi dla tamhalemama Yelusalem mota itapu dla polla natipo ammama epo atlaiyo, ⁴² “Yelusalem so, wua: adipapeta?: Na: sikemte solotama, wata wua:tapo sadle hame puluwe koko tlope sikemte malamelepo depame. Amasiyama wua: koko eye woloma pomalamasema. Adipalati, sadle koko eye

wua: tle hemele haodepo elapo. ⁴³ Epedeme alilatapo wua: dla pulupe, wua: dla opahale dlalo sota wua: moye polemama olostame guguwoudepo ha:ha:lepe. ⁴⁴ Epame yia:tapo wua: aya dodokotipame opa hapulomaye poyulupe. Epame wua: mo dodokotimale dulu edla ewala haletapo ma woloma yimkadulo tama di dla popopa:lowa. Epapedeme ipapele kokotapo woyamelepe. Adipalati, Godtapo wua: gadlowedeme puwaye wua:ta e woloma pomalanatina.”

*Yesuta Yu so aiyalma aya dla hetale
(Ma:t 21:12-17; Maka 11:15-19; Yon 2:13-22)*

⁴⁵ Yesu Yelusalem mo dla tuwame Yu so aiyalma aya dla hetaiyo. Ya: aya dulu edla tuwame hale-mama natilati opatapo alisisiye asiyama mate halomyela natiyo. Epalati ya:tapo alisisi yia: adulo hapulomaye aya dulu etle alikili dla dodolom-salemama epo atlemsela:iyo, ⁴⁶ “Wua: malamaiya, God yu bukata epo atlapo, ‘Na: aiyalma ayaye isikimi inoma sumalalo ayapo,’ depo.

Amasiyama epapele tlope wua:tapo God ya: aya iye ma mo-uhalalo aya dlepo,” diyo.

⁴⁷ Yesu Yelusalem mo dla tame halemama alila hapuloma Yu so aiyalma aya dla hetame opa watle God yu imhalem-diyo. Amasiyama aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mate epame Yu so dokopala so mate Yesu yumuluw-eye api totamaiyo. ⁴⁸ Epapele tlope yia: Yesu yumuluwe api ponatiyo. Adipalati, opatapo Yesuta imale kokoye sikemte kulume dalem-yem-diyo.

20

Yesuta itiyamale dla atlanatili (Ma:t 21:23-27; Maka 11:27-33)

¹ Alila hale dla Yesu Yu so inoma sumalalo aya dla hetame opa watle God yu imhallati aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mate epame Yu so dokopala so mateta puame Yesu watle epo atlaiyo, ² “Wa: apa itiyamale tle koko iye hamsela:ma:? Anta wa: watle itiyamale iye hamiwa?” diyo.

³ Epalati Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na: mape wua: watle atlanatili yu hatlo atlowama. Epapedeme wua:ta na: atlaiya, ⁴ Anta Yon watle itiyamale hamiwa, opa yú dla ka:ka:timsela:lepo depame? Godta itiyamale hamiwa o oplamita itiyamale hamiwa?” diyo.

⁵ Epalati yia:ta yu i dalepame yiskamu yia: dulu dla esemyemama epo atlamyaiyo, “Di adipo atlepa:? Di Yonta itiyamaleye God tle puwa dlepiye, ma asiyama Yesuta di watle epo atellepe, ‘Ame wua: adipalati Yon yu dla pomikadepe dlalo wekuwa?’ dlepe. ⁶ Epame di ma ya:ta itiyamaleye oplami tle puwa dlepiye, ma asiyama opata dia: dla siyalasiyalademama dia:ye ewalata kelemelepe. Adipalati, opa hapulomata Yonye God yu molo atlalo oplami ikadepe demdepo,” demyaiyo.

⁷ Epammama yia:ta asiyama Yesu watle epo atlaiyo, “Di podimalamana, Yonta itiyamale halë sitaliye,” diyo.

⁸ Epalati asiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Na: ma asiyama wua: watle na:ta itiyamale ham-sela: iye po-atlowa,” diyo.

Batalipo omha:ha:lalo so kokoye wayu mate at-lale

(Ma:t 21:33-46; Maka 12:1-12)

⁹ Epame Yesu ma wayu hale i mate opa watle epo atlaiyo, “Alila haleta oplami hale ya: osalo dulu dla gla:pi dlomoko emaiyo. Ya: dlomoko empame opa opi watle omha:ha:iye depame ma mo hale pateka:mu dla halla taiyo. ¹⁰ Ya: edla tame hallati dlomokota milipame namolowe alilata mo-puaiyo. Epalati ya:tapo ya: oko oplami hale watle ya: osalo dla tame dlomokoye halopo puane diyo. Amasiyama ya: edla tame woyamalati osalo omha:ha:lalo sota ya:ye hopolopame alisisi dimi ma ilame tane diyo. ¹¹ Epela natipame yotapo ma oplami haleye tane diyo. Amasiyama omha:ha:lalo sota oplami i mape hopolemama ya: watle wota:le hamipame alisisi dimi ma ilame tane diyo. ¹² Epalati yota mamisika: ya: oko oplami haleye ma tane diyo. Amasiyama ya: mape omha:ha:lalo sotapo hopolepame alikili a:ma dodolomaiyo.

¹³ Epela natipame yotapo ya:skamu epo malamaiyo, ‘Na: apa koko hapa:? Na: matle na: dupa ellalo maseyemala tlo tane dlowepo. Pona:malamana, epelepiye, yia:ta ya: dla heodepame ya: yu dla salladlowe sepena,’ diyo.

¹⁴ Amasiyama osalo omha:ha:lalo sotapo osalo ya: a yamita pulati natipame yiskamu yia: dulu dla epo atlamyaiyo, ‘Maseyemala itapo osalo ya:

a elo dla hallala. Epedeme ya:ye yumpame osalo iye dita halowa,' demyaiyo. ¹⁵ Epammama yia: maseyemala eye osalo alikili dla hamame tame yumiyo."

Yesutapo yu iye atlepo gudepame halemama ya: yu dalempopa:lalo so watle epo atlaiyo, "Osalo yota ma osalo omha:ha:lalo so dla apa koko hapa:?" ¹⁶ Ya: puame yia:ye potipame ma opa amko hohopo ya: osaloye omha:ha:iya dlepe," diyo.

Epalati opa hapuloma Yesu yu dalempopa:letapo epo atlamiyo, "Koko ipapeleta woyamoloweye poka:dena," demyaiyo.

¹⁷ Amasiyama Yesuta yia: dla omhalemama epo atlaiyo, "Ame adipalati God yu bukata ipo atlema:?"

'Aya halalo sota alumiti allimama alumiti hamastaletapo ma aya duka dla molopa kestale some halapo.'

¹⁸ Epedeme oplami antapo alumiti edla kustamtame teyulupiye, ya:ye susupulastepo hamastlepe. Epame alumiti etapo oplami haleye goludlepiye, oplami eye totola:timtame ellepe," diyo.

¹⁹ Epalati aiyalma imalalo so mate epo aiyalma aya dokopala so mateta, "Yesuye wayu i mate di kokoye atlemhalema," depame ya:ye medla hamolowedeme api totamaiyo. Amasiyama yia: Yesu hamoloweye opa alumale pato natipame wowota:iyo.

*Sisa dla ta:kis mani hapilowe koko
(Ma:t 22:15-22; Maka 12:13-17)*

²⁰ Epapele dulu dla aiyalma imalalo so mate epo aiyalma aya dokopala so mateta Yesu yumuluwe api totamama opa opi taiya demama epo atlaiyo, “Wua: tame Yesu mate namkale depo siyamama ya: watle atlanatili yu atlamsiyamaiye. Epapele dulu dla Yesuta asiyama yu batalimale adipapele atlepiye, dita ya:ye hampame gamani dokopala oplami dla homellowepo,” diyo. ²¹ Yia: epalati tame Yesu watle yu o-opalimama epo atlaiyo, “Imalalo oplami, dimalamana, wa:ta imale dulu dla wa: isikimi ka:dle koko siyapo tlo imdepo. Epame wa: opaye isikimi kapala di hema potlamasemde. Amasiyama wa: ikadepe God koko tlo imsela:mde. ²² Epedeme wa: di atlane, di ka:deta:, Loum dokopala oplami Sisa watle ta:kis mani halopiliweye?” diyo.

²³ Amasiyama Yesuye yia:ta yu o-opalli mate ya: hamolowedeme apele malanatipame yia: watle epo atlaiyo, ²⁴ “Na: watle elo mani hale nati-ya,” diyo. Epame ya:ta mani hapo halemama epo atlaiyo, “Mani hema ana mila:pi mate epo ana hi mate hutiyema:?” diyo.

²⁵ Epalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Sisa mila:pi mate epo ya: hi mateta hutiyema,” diyo. Epapalati Yesuta halemama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: epapedeme Sisa teteye Sisa watle halopiya, epame God teteye God watle halopiya,” diyo.

²⁶ Epalati yia:ta Yesuta asiyama yu ka:depo hamilati dalepame sikemte yiyelemama yu opi po-atlamaiyo. Epammama yia:tapo Yesuta opa mila:pi tle batalipo atlati ya:ye hamoloweye api ponatiyo.

*Palli tle ma silluwe dla Yesu watle atlanatili
(Ma:t 22:23-33; Maka 12:18-27)*

²⁷ Epame Sa:dusi so opa opita Yesu hala dla pumulaiyo. Opa iwolota atlemama, “palli sota ma posilliwa,” demdepo. Epeleye yia:tapo puame Yesu watle epo atlaiyo, ²⁸ “Imalalo oplami, Mosesta di watle molo atlale yuye ipo ilipo hamiwa, ‘Oplamitapo a:ya hapo yimlala pohatitimalalo halepo polopiye, ma oplami e ya: eita sepeyama eye hapo ya: bapa elo dla ha:ha:lowe yimlala hatitimelepe’ duwapo.

²⁹ Epapedeme oplami haletapo akimlala 7 hatitimaiyo. Epame yia: bapa tatile a:ya haiyo. Epo yimlala pohatitimalalo halemama powaiyo. ³⁰ Epalati ma medla hallalota ya: bapa ya:llu sepeyama me-eye haiyo. Ya: mape yimlala pohatitimalalo powaiyo. ³¹ Epo ma medla hallalota sepeyama hatlo me-eye haiyo. Amasiyama ya: mape yimlala pohatitimalalo powaiyo. Epamtamama akimlala 7 hapuloma ewolotapo yimlala pohatitimalalo pataiyo.

³² Epo a:ya sepeyama eta mosukulu powaiyo.

³³ Epedeme palli tle silluwe oloma edla a:ya eye ikadepe ana ya:llu depa:? Adipalati, yia:ta 7ta a:ya hatlo metlo halompuwapo,” diyo.

³⁴ Amasiyama Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wata ha:ha: oloma hema opatapo wola: haloma epo wola:tapo opa haloma demha:ha:po.

³⁵ Amasiyama Godta sesa:le sotapo palli tle sil-lipo ha:ha:lepiye, yia: matle opa mate epo wola: mate pohalomha:ha:lowa. ³⁶ Adipalati, yia:ye God ya: banakaka so some ha:ha:mama matle popalliwa. Epame yia:ye God ya: akimlala depa

ha:ha:lepe. Adipalati, Godtapo yia:ye palli tle me-elepo ta:ta:duwapo. ³⁷ Epedeme Mosesta mopowataliya ya: buka dla opata palli tle silluwe kokoye me-imuwapo. Adipalati, ya:tapo dali upaye dlapata hamdemhallati natili kokoye ilipo hamimama epo atluwapo, ‘Lodye A:iblaham mate epo Aisek mate epo Yokob mate yia: Godpo,’ duwapo. ³⁸ Epapedeme God iye popalli so yia: God. Hao, pasakalo ha:ha:lalo so yia: Godpo. Adipalati, Godta natili dulu dla opa hapulomaye pasakalo ha:ha:po.”

³⁹ Epalati aiyalma imalalo so opitapo Yesuta yu atlamale dalepame ka:pi demyaiyo. ⁴⁰ Epalati dulu edla ma oplami haleta Yesu watle atlanatili yu hale atloweye wowota:iyo.

Kelisoye ana yamita:?

(Ma:t 22:41-46; Maka 12:35-37)

⁴¹ Epame Yesuta ma opa watle atlanatili yu i atlaiyo, “Adipalati opa opita Kelisoye Deibidi yami demdi? ⁴² Amasiyama Deibidi meyelo Sam buka dulu dla ipo atluwapo,

‘Godta na: Lod watle epo atluwapo,

Wa: na: dowala tiyama dla polane.

⁴³ Epalati na:tapo wa: watle opahale demha:ha:soye wa: hete sitali isili dla hatitimolowepo,’ duwapo.

⁴⁴ Epedeme Deibidita Kelisoye ya: Lod duwapo. Ame adipammama Kelisoye Deibidi yami depa:?” diyo.

Yesuta aiyalma imalalo so koko atlale

(Ma:t 23:1-36; Maka 12:38-40)

⁴⁵ Opa hapulomata ala me-dalemha:ha:lati Yesuta ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, ⁴⁶ “Ka:e! Wua: aiyalma imalalo so opa woloma natiye. Yia: tluka ka:ka:dle tlo didiyepo siyamdepo. Epo yia: solotamde, opata yia: natipame yia: watle heodepo siyele yu atlamelepo depame. Yia: epame dita inoma sumalalo aya dla epo daya pato dele dla itapu ikadepe dla popa:lowe tlo solotamdepo. ⁴⁷ Yia: epo isikimi elemale tle sepeyamataloye dodolomsalepame yia: ayaye kokolahamdepo. Epame yia: opa hapuloma inoma dali tle inoma sumale yu seselemalli atlamdepo. Epedeme yia: asiyama wotiyalle pato halepe.”

21

A:ya sepeyamata namkale dle alisisi himili (Maka 12:41-44)

¹ Yesu aiyalma aya dla ala me-halemama nati-lati alisisi pasatale sota namkale dle mani isilako dla kolumha:ha:iyo. ² Epalati oloma edla sepeyama a:ya haleta palli mani dapiyamteye puame kolumalati natiyo. ³ Epalati Yesuta natipame epo atlaiyo, “Na: ikadepe kokoye wua: watle atlema. A:ya sepeyama itapo hamilita alisisi pasatale sota hapiliye ma tla:mtalepo. ⁴ Adipalati, alisisi pasatale so yia: mani patoto yia: dla mehutiyeleti mani opihata tlo hapilipo. Amasiyama sepeyama iye, ya: dla mani mosukulu elaleye etlo hamilipo. Epedeme ya: dla daya dlowe mani mahawapo,” diyo.

Yesuta aiyalma aya dokostlowe mate ta:lamo mosukulu dla koko wowoyamolowe mate atlale

(Ma:t 24:1-14; Maka 13:1-13)

⁵ Oloma edla opa opitapo aiyalma aya ewalata ka:depo halë mate epo opata God dla hapili alisisita aiyalma aya dulu dla hutiyelati natipame pta ka:ka:pi demyaiyo. Amasiyama Yesuta yia:ta atlamyale yu dalepame yia: watle epo atlaiyo, ⁶ “Wua:ta wata aya mate epo alisisi mate tlapame ka:ka:pi dleye alotle dokostlepe. Epapele dulu dla ewala haletapo ma yimkadulo tama di dla popopa:lowa. Amasiyama aya e dokostlati ewala hapuloma etapo matle ta:la dla teteyupo tulum popa:myelepe,” diyo.

⁷ Epalati opata ya: watle epo atlaiyo, “Imalalo oplami, aiyalma aya dokostlowe alilaye adipalalota? Epame koko ita wowoyamolowedeme hallati apa kokota di watle nati-ipa:?” diyo.

⁸ Amasiyama Yesuta ma yia: watle epo atlaiyo, “Ka:e wolomape! Oplami haleta wua:ye ikadepe api tle ma alikili dla elemtullala. Adipalati, opa opitapo na: hi mate puame atlamyemama yiskamu yia:ye Kelisopo demyelepe. Epamyemama yia:tapo God ya: alilata mo-puapo demyelati yia: yu dla dalepame edla tulumiyoy. ⁹ Epapedeme wua: opahale koko mate epo nalatimale koko mateta wowoyamalati dalepame ase sikemte wowota:miyo. Ame adipalati, koko ipapele tatile wowoyamelepe. Amasiyama dulu edla mosukulu alilata yipta populuwa.”

¹⁰ Epame Yesu mamisika: yia: watle epo atlaiyo, “Mo haletapo mo hale mate opahale

de demyelepe. ¹¹ Epame oloma edla mo opi dla allutuwale patota ellepe, epo daya pa:le kokotapo pulupe. Epame esiyele mila:pi meyelope meyelope dletapo mo pato dla pasalalemtelepe. Epapele oloma edla opatapo ulugiyemale kokota omapla di dla wowoyamalati natipame wowota:lepe.

¹² Amasiyama koko itapo ala powowoyamalalo hallati wua:tapo na: hi yilo wotiyalle pato halepe. Epapele dulu dla opatapo wua: kokoye gladlowedeme yia: inoma sumalalo aya dla elemheta demha:ha:lepe. Epame yia:tapo wua:ye amtuwale aya dla ka:ka:tima demha:ha:lepe. Epo ma yia:tapo na: koko tle wua:ye dokopala so patoto mila:pi dla elemhetame ipila: demha:ha:lepe.

¹³ Amasiyama oloma edla alila ka:dleta me-woyamelepe, wua:tapo na: kokoye yia: watle botomastloweye. ¹⁴ Epedeme wua: koko iye woloma malamaiya. Adipalati, opatapo wua:ye koko gladle dla elemhetlatiye, ase wua:ta yu atlamolowe koko dla sikemte momalamiyo.

¹⁵ Ame adipalati, oloma edla na:tapo wua: watle malamale ka:pi mate epo yu atlamolowe ka:pi mate halopiliwepo, wua: dla alli sotapo wua: yu dalepame asiyama yu atlowe pa:lepo depame. ¹⁶ Epame oloma edla wua: adulo mate epo wua: waidulo mate epo wua: bapadulo mate epo wua: eidulo mate epo wua: asiyadulo mate epame mo-wua: amkadulo matetapo wua:ye wua: dla wotiyalle hapimha:ha: so do tama dla pomellepe. Epame yia:tapo wua: dulu dla opa opiye potimelepe. ¹⁷ Epapedeme opa hapulomatapo na: yilo wua: dla elle pato

himha:ha:lepe. ¹⁸ Amasiyama wua: dokopala di dla kokosase yemala haletapo pohaodlowa. ¹⁹ Epedeme woloma kokalepo ha:ha:iya. Wua:ta epo kokalepo ha:ha:lepiye, eta wua: pasakalo hallowe halepe.”

Yesuta Yelusalem mota batalimolowe koko at-lale

(Ma:t 24:15-21; Maka 13:14-19)

²⁰ “Epapedeme wua: Yelusalem moye opahale sota aya polemyemama olostame guguwoudepo hallati natilipiye, wua: eta malamelepe, Yelusalem moye mo-batalimolowedeme apopo dlepe. ²¹ Epalati oloma edla Yudiya mo dla ha:ha:lalo so wua: tamali di dla pohetlepe. Epame opa anawolotapo oloma edla Yelusalem mo dulu dla me-ha:ha:lepiye, yia: ma hapele potlepe. Epame opa anawolotapo oloma edla Yelusalem mo alikili tle ha:ha:lepiye, yia: ma mo dulu edla potuluwa. ²² Adipalati, oloma edla Godtapo ya: yu buka dla atlamale koko mate ala:mama wotiyalle asiyama hamimama apelepe. ²³ Epalati oloma edla mopapo koko watalo so mate epo owayimlala ala meme ilimalalo so mate yia: dla sikemte kokalle koko natilipe. Adipalati, oloma edla Godta kasilamaleta pulati dupa kolle pato mate wotiyalle pato mateta mo hema pulupe. ²⁴ Dulu edla opa opiye opahale so aipa:yata potimelepe. Epame opa opiye deata keketipoliyepo asiyama pa:le oko halowedeme mo opi dla elemta demha:ha:lepe. Epalati oloma edla Yelusalemye po-Yu sotapo kolahapame hete dollepe. Yia: me-hete dolemha:ha:lali Godta yia:ta gudlowe alila hamilipe.”

Opa Yamita puluwe koko
(Ma:t 24:29-35; Maka 13:24-31)

²⁵ “Epapedeme ulugiyemale kokotapo sali dla epo mama dla epo tamili dla wowoyamelepe. Epalati ta:lamo hema kaula dla ulo patotota hehetamama sikemte bibikilimale yu dallepe. Epalati opata sikemte dupa yulumama wowota:myelepe. ²⁶ Epame pepele di dla itiyamale alisisi hutiyetapo houlalimelepe. Epalati opatapo yia: dla apa kokota wowoyama:e depame wowota:mama powatatalemelepe. ²⁷ Epalati oloma edla opatapo Opa Yamiye itiyamale mate epo hela:dle mate wuala dulu dla pulati natilipe. ²⁸ Epedeme wua: koko hapuloma itapo mo-kokotiyamla natilipiye, wua: wowota:le pa:po sillipame omha:ha:iya. Adipalati, Godta wua: dla pasakalo hallowe hamiloweye mo-mateka:pi puapo.”

Ipili tokiye tle wayu atlale
(Ma:t 24:32-35; Maka 13:28-31)

²⁹ Yesu ma koko hema wayu i mate epo at-laiyo, “Wua: ipili dali natimama dali opi ma tla-maiya. ³⁰ Wua: ipili dali tokiyeta matlati nati-pame sali silaplowe alilata mo-kotiyama depa malamdepo. ³¹ Epapedeme e ma epapena. Wua: na:ta atlama koko ita wowoyamalati natipame God ya: mo kokota puluweye mo-mateka:pi mle dlepe. ³² Epedeme na: mikadepe koko wua: wa-tle atlema. Wata oloma hema ha:ha: soye ala me-ha:ha:lati koko hapuloma ita wowoyamelepe. ³³ Epedeme pepele di mate epo ta:lamo mate pa:lepe. Amasiyama na: yu tlo popa:lowa.”

Wuskamu woloma omha:ha:iya

³⁴ “Epapedeme wua: wuskamu woloma omha:ha:iya. Epame wua: ase daya mate yú mate dlomha:ha:mama ta:lamo koko malamaletaपो wua:ta malamale dla sikemte poposatilimiya. Ame adipalati, aliyatapo dea susumale dulu dla godemdiye, epammama na:ta puluwe alilata wua: dla epo yiyelle hamilala. ³⁵ Adipalati, alila etapo opa hapuloma ta:lamo hema ha:ha: so dla pulupe. ³⁶ Epedeme wua: wuskamu woloma omha:ha:mama inoma sumale pato himha:ha:iya, wua:tapo alila eta woyamolowe dla itiyamale mate ulatulupo depame, epame Opa Yami mila:pi tle itiyamale mate ha:ha:lepo depame.”

³⁷ Yesu alila hapuloma Yu so aiyalma aya dla hetame opa watle God yu imhalepo gudepame ma utula:la me-ellowedeme Olipi tamali dla ta demhalem-diyo. ³⁸ Epalati opatapo Yesuta imale koko dallowedeme utulala ikadepe aiyalma aya dla puame alumdiyo.

22

Yudasta Yesuye dokopala so dla hamame ili-wedeme yu ka:dle

(Ma:t 26:14-16, 14:10-11)

¹ Isip mo tle alikili dla woyamale malamale daya dele alilata mo-teteka:mpuaiyo. Daya dele iye Yu sota ma semama Godta Namilatatale daya dele demdiyo. ² Alila oloma edla aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mateta opa alumale pato natipame wowota:mama hemele Yesu yumuluwedeme api totamaiyo.

³ Epapele oloma edla Saitenta Yudas Iskaliyot opasi dulu dla tuwaiyo. Yudas iye Yesu ya: alotle tlalo so 12 dulu dla ya: ma halepo. ⁴ Epedeme Yudasta aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma aya alikili tle omha:ha:lalo so mate dla taiyo, ya:ta Yesuye yia: watle hamame iliwe kokoye esemolowedeme. ⁵ Epalati yia:ta koko i dalepame ka:pi depame sisiyemama Yudas watle mani hamilowe yu atlaiyo. ⁶ Epapalati Yudasta ya: ma koko hema ka:pi demama Yesuye hemele yia: do dla hamame iliwe api totamaiyo.

Godta Namilatale daya dele dlowedeme dinapele

(Ma:t 26:17-25; Maka 14:12-21; Yon 13:21-30)

⁷ Isip mo tle alikili dla woyamale malamale daya dele kotiyamale alila dla Yu sota Godta Namilatale daya dele tatile dlowedeme sipi aliya haloye poyumdiyo. ⁸ Epedeme Yesu ma Pita mate Yon mate dla epo atlaiyo, “Wua: tame dita Namilatale daya dloweye dinapiye,” diyo.

⁹ Epalati asiyama yia:ta ya: watle epo atlaiyo, “Di hadima tame daya dloweye dinapopa:?” diyo.

¹⁰⁻¹¹ Epalati Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: Yelusalem dla tuwaiya. Wua: edla tuwame natilati oplami haleta yú tipo tamhallati umulepe. Wua: ya: umpame ya: dolumtelepe. Wua: ya:ta tame aya dulu dla ulatulati ha:ha:mama aya yo ikadepe watle ipo atellepe, ‘Imalalo oplamita ya: alotle tlalo so mate Godta Namilatale daya dlowe mo da:?’ dlepe.

¹² Epalati ya:tapo aya alupoli pato di dla hallaloye

wua: watle nati-ilipe. Wua: epalati dita Godta Namilatale daya dloweye edla dinapelepe,” diyo.

¹³ Epalati Pita mate Yon mate yu i dalepo tame natilati koko hapuloma Yesuta atlamaletapo mepo hutiyela tlamaiyo. Yia: epapalati Namilatale daya dloweye edla dinapiyo.

Lod malamale daya dele

(Ma:t 26:26-29; Maka 14:22-25; 1Kol 11:23-25)

¹⁴ Epedeme yia:ta daya dlowe alilata mo-pulati Yesuta ya: alotle tlalo so mate daya dlowedeme polaiyo. ¹⁵ Yesu polomama ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Na: solotamale pato himhaluwa, na:ta wotiyalle dulu dla ala po-ulatulalo hale-mama wua: mate Godta Namilatale daya dloweye.

¹⁶ Adipalati, na: wua: watle ikadepe koko atlema. Na: matle Godta Namilatale daya dele iye yipta podlowa. Amasiyama God ya: mo kokota pumama daya dele i ya: dulu koko ikadepeye haliyamale dla botomastlepiye, eta na: daya dele iye matle dlowepo,” diyo.

¹⁷ Epame Yesu isilako hapame God dla siyele yu atlepo gudepame yia: watle hamimama epo atlaiyo, “Wua: isilako i hapame ya:mkaleta depo gudepo ma ya:mkale dla hami demtaiya.

¹⁸ Adipalati, na: wata oloma itle tamama wain yú matle podlowa. Amasiyama God ya: mo kokota pulati na: matle yú eye dlowepo,” diyo.

¹⁹ Yesu ma daya hapame God watle siyele yu atlepame daya hauwokokomaiyo. Epame ya: alotle tlalo so watle alemama epo atlaiyo, “Iye na: motopo, wua: yilo hamipo. Epedeme wua: na: mala-

male mate ha:ha:mama daya iye dlomha:ha:lepe,” diyo.

²⁰ Yia: daya depo gudepame Yesu ma isilako hapame God dla siyele yu atlaiyo. Epame ya: alotle tlalo so watle hamimama epo atlaiyo, “Isilako iye Godta na: omali tle yu itiyapo himili amko ipo. Na: omali itapo wua: yilo olostapo.

²¹ Amasiyama wua: natiya, na:ye opahale do tama dla homellowe oplamiye dulu hema na: mate me-daya dempolapo. ²² Epedeme Opa Yamiye Godta yu himili dolumama polope. Amasiyama Opa Yami opahale do tama dla homallalo oplamiye wolomape. Ya: wotiyalle dulu dla tullupe.”

²³ Epalati ya: alotle tlalo sota yu i dalepame yiskamu yia: dulu dla atlamyemama, “Anta dia: dulu dla koko ipapele hapa:?” demyaiyo.

Anta pato halema: dle koko dla yu topulolle

²⁴ Epame Yesu ya: alotle tlalo sota me-yiskamu yia: dulu dla anta pato halema: demyemama yu topuloliyo. ²⁵ Epalati Yesuta koko i natipame yia: watle epo atlaiyo, “Po-Yu so dokopala so-tapo yia: isili tle ha:ha:lalo soye sikemte itiyamale mate omha:ha:mdepo. Epapele tlope miyelo yiskamu yia:ye opa dla ka:ka:dle koko halomalalo so demdepo. ²⁶ Amasiyama wua: dulu dla epapolowe poka:dena. Epedeme wua: dulu dla anta pato halema:? Ka:dena, ya: ka:yapa ya:skamu ya:ye yimka:mala depame isili dla hamtulupame salladepo siyamalalo oko halepe. ²⁷ Epedeme wua: natiya, daya dlowedeme pollalo oplami mate epo daya alemalalo oplami mate dulu dla anta

pato halema:? Eye polomama daya dlalo oplamita pato halapo. Amasiyama wua: dulu dla na:ye daya alemalalo oplami epapele some halapo.

²⁸ Wua: na:ta upiyele dulu dla sela:lati wua:tapo na:ye pomelemtamdena. ²⁹ Epapedeme na: Atapo ya: opa omhallowe itiyamale na: watle hamiwaye, epammama na: ma itiyamale epapeleye wua: watle hamilowepo. ³⁰ Epedeme na: mo kokota pulati dulu edla wua: na: mate popa:mama daya dlowepo. Epame wua:tapo dokopala oplamita pollalo mo dla popa:mama Isalael so elele 12ye omha:ha:lepe,” diyo.

Yesuta Pitata ya: welilowe koko atlale

(Ma:t 26:31-35; Maka 14:27-31; Yon 13:36-38)

³¹ Yesu ma polomama Saimon Pita watle epo atlaiyo, “Saimon, Saimon, Saitentapo wua:ye ikadepe kokaleta:e depame elemala natilowedeme God tle itiyamale ma-hauwapo.

³² Amasiyama na: wa: yilo inoma sumale pato mehimiwa, wa:ta mikadepe dleye haodlala depame. Epame wa:ta na: hala dla ma ilame puale oloma edla wa: amkadulo mikadepe dle soye itiyamale hamilipe,” diyo.

³³ Amasiyama Pitata asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Lod, na: wa: mate amtuwale aya dulu dla epo polowe dla tulluweye mo-dinapopo sela:ma,” diyo.

³⁴ Yesuta asiyama Pita watle epo atlaiyo, “Pita, na: wa: watle ikadepe koko atlema. Wata utula:la gagapo ala poyulumalalo hallati wa: dapahatlope oloma dla na: kokoye wellipe,” diyo.

³⁵ Yesu ma ya: alotle tlalo so watle epo at-laiyo, “Wua: na:ta ka:dle yu atlamsiyamelepo de-pame taiya demama mani mate epo duli mate epo tluka alisisi opi mate halopo tamiyo duwapo. Amasiyama wua: dulu edla siyamama kokalle koko natiwa?” diyo.

Epalati asiyama yia:ta ya: watle epo atlaiyo, “Hao, ponatina,” diyo.

³⁶ Amasiyama Yesuta ma yia: watle epo at-laiyo, “Wata oloma hema oplami antapo ya: dla mani mate epo duli mate hutiyelepiye, me-halopo telepe. Epame oplami antapo ya: dla aipa:ya hawa hallepiye, ya:tapo ya: kapumale tlukaye oplami hale watle hamimama asiyama mani tlo hapo aipa:ya halepe. ³⁷ Adipalati, God yu bukata epo atlapo, ‘Ya:ye batalimale so mate hatlope depo ellepe,’ depo. Epedeme God yu bukata atlamale koko eta na: dla woyamelepe. Yao, ikadepe, God yu bukata na: koko dla atlamale koko hapulomata mo-woyamala puapo,” diyo.

³⁸ Amasiyama ya: alotle tlalo sota ya: watle epo atlaiyo, “Lod, wa: natine, dia: dla aipa:ya dapiyamte me-hutiyepo,” diyo. Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Medla gudiya,” diyo.

*Yesuta olipi tamali dla inoma sumhalale
(Ma:t 26:36-46; Maka 14:32-42)*

³⁹ Yesu meyelo aplalo epammama Yelusalem tle alikili a:ma woyapo Olipi tamali dla taiyo. Epalati ya: alotle tlalo sota ya: mate taiyo. ⁴⁰ Epame yia: tame edla ha:ha:mama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: inoma sumale himha:ha:iya,

wua:tapo elemala natili dulu dla tullala depame,” diyo. ⁴¹ Yesu epo atlepame yia: tle alikili a:ma tame alumata kellepo polomama inoma sumpolaiyo. ⁴² Ya: inoma sumama epo atlaiyo, “A, wa: solotamelepiye, na: dla wotiyalle pua iye alikili a:ma hamastane. Amasiyama mowolo wa:ta solotamale koko tlo hane, pona:ta solotamale koko,” diyo. ⁴³ Epalati God ya: banakakata Pepele di tle malame ya:ye gademama itiyamale hamiyo. ⁴⁴ Epapele dulu dla ya:tapo dupa yuli pato mate God dla sikemte inoma sumale pato himimpolaiyo. Epalati ya: ekukullitapo omali some ta:la dla tatakalemhalaiyo.

⁴⁵ Epame ya: inoma sumhalepo gudepo tame natilati ya: alotle tlalo soye dupa kolempopa:po depo mo-hutiyele halla natiyo. ⁴⁶ Epalati Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: adipalati hutiyema?: Wua: sillipame inoma sumale himimpopa:iya, wua:tapo elemala natili dla tullala depame,” diyo.

*Opata Yesu yumuluwedeme hamame tale
(Ma:t 26:47-56; Maka 14:43-50; Yon 18:3-11)*

⁴⁷ Yesu ala ya: alotle tlalo so dla me-yukamhallati ya: alotle tlalo oplami hale Yudastapo opa alumaleye elempuame woyamaiyo. Epame Yudastapo Yesuye hulluwedeme puaiyo. ⁴⁸ Amasiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Yudas, wa: Opa Yamiye hulli mate hampame opahale do tama dla homellowedeme apopa?” diyo.

⁴⁹ Epalati Yesu ya: alotle tlalo sotapo opata Yesu hamala pua koko natipame epo atlaiyo, “Lod, di aipa:ya mate natalipa:?” diyo. ⁵⁰ Epammama

Yesu ya: alotle tlalo oplami haletapo aiyalma aya dokopala oplami ya: oko oplami haleye aipa:yata heyumama ya: dowala moloye ketamastaiyo.

⁵¹ Amasiyama Yesuta ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Medla gudiya, koko epapele hamiya,” diyo. Epame oplami ya: molo dla umpame ya:ye ka:diyo.

⁵² Yesu epo halemama ya:ye hamala pumulale aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma aya alikili tle omha:ha:lalo so mate epo Yu so dokopala so mate dla epo atlaiyo, “Wua: na: uhalalo oplamita hallati natipame na:ye hamolowedeme aipa:ya mate epo bulukupi mate halopo pumulo?” ⁵³ Amasiyama wua: na:ye alila hapuloma aiyalma aya dulu dla imselai:la natimduwapo. Ame wua: adipalati na:ta edla hallati pohamalalo wekemduwa? Amasiyama wata iye wua: alilata mo-pualepo. Adipalati, wata iye amtuwale dokopala oplami Saiten ya: alilapo,” diyo.

Pitata Yesu welli

(Ma:t 26:69-75; Maka 14:66-72; Yon 18:15-18, 25-27)

⁵⁴ Epame opata Yesuye hampame aiyalma aya dokopala oplami aya dla semtaiyo. Epalati Pitata alo ikadepe tle dolumtaiyo. ⁵⁵ Ya: dolumtame opata aya alikili dla dlapa mipo dlapa tilimpopa:lati ya: ma yia: mate dlapa timpolaiyo. ⁵⁶ Pita ala dlapa me-timpollati aya edla oko halalo ipilalo haleta puame Pita watle woloma omhalemama epo atlaiyo, “Oplami i mape Yesu mate sela:uwa halepo,” diyo.

⁵⁷ Amasiyama Pitata asiyama epo atlaiyo, “A:ya, na: oplami eye pona:malamana,” diyo.

⁵⁸ Epo ma alotle oplami haleta puame ya: natipo ya: watile epo atlaiyo, “Wa: ma Yesu mate sela:uwa oplami halepo,” diyo.

Epalati Pitata asiyama epo atlaiyo, “Oplami eye pona:,” diyo.

⁵⁹ Epo ma edla pola ma alowellati ma oplami haleta yu itiyamale mate puame epo atlaiyo, “Mikadepe, oplami i mape ya: mate sela:uwa halepo. Adipalati, ya: mape Ga:lili oplamipo,” diyo.

⁶⁰ Epalati Pitata asiyama epo atlaiyo, “Oplami, wa:ta atla kokoye na: ikadepe sikemte yeliyena,” diyo. Pita ala me-yukamhallati gagapotapo moyulumaiyo. ⁶¹ Epalati Lodta alo dla helestepo Pita watile omelaiyo. Epapele oloma dla Pitatapo Yesuta atlale yu iye malamaiyo, “Wa: wata utula:la gagapo ala poyulumalalo hallati wa:tapo na: kokoye dapahatlope oloma dla wellipe,” dl-eye. ⁶² Epapedeme ya: yu e malapame alikili dla ulatame sikemte dupa kolle mate amaiyo.

*Yesuye dokopala sota esemale dla semhetale
(Ma:t 26:59-68; Maka 14:55-65; Yon 18:19-24)*

⁶³ Epame Yesu hamame popa:lalo sotapo ya:ye tetlemyemama hopoliyo. ⁶⁴ Epame yia:ta ya: inomaye tluka mate ketopolipame heyulumyemama, “Anta wa:ye heyu,” demyaiyo. ⁶⁵ Epamyemama yu batalimale opi mate ya: watile atlamyaiyo.

⁶⁶ Epo ma alallati Yu so dokopala so mate epo aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mate yimkata alumaiyo. Epame Yesuye

yia:ta esemale edla semhetaiyo. ⁶⁷ Epalati yia:tapo popa:mama Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: di watle atlane, wa:ye ikadepe Godta sale Kelisota?” diyo.

Yesu asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na:ta wua: watle atlepiye, wua: na:ye pomikadepe dlowa.

⁶⁸ Epame na:ta wua: watle atlanatili yu atlepiye, wua: asiyama yuye na: watle ilame po-atlowa.

⁶⁹ Amasiyama wata oloma itle Opa Yamiye pato Godta ya: dowala tiyama dla pabellepe,” diyo.

⁷⁰ Epalati asiyama yia:ta hapulomata epo atlaiyo, “Epedeme wa:ye ikadepe God Yamita?” diyo. Epalati asiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ta na:ye God Yami dleye, e mikadepo,” diyo.

⁷¹ Epalati yia:ta epo atlaiyo, “Epedeme di ya: koko gladlowe dla ma yu opi dlallowe posolotamasema. Adipalati, ya: meyelo ya: kokoye motomastamama ya:ye God Yami dlepo. Epedeme wata ya: yumuluwe ka:pi,” diyo.

23

Yesuye Paelet mate epo Helod mate dla seme hetale

(Mat 27:1-2, 11-26; Maka 15:1-15; Yon 18:28-19:16)

¹ Epame dokopala so alumaletapo sillipame Yesuye Paelet watle semtaiyo. ² Yia: tame Paelet watle Yesu kokoye atlamyemama epo atlamyaiyo, “Di oplami itapo di opaye batalimale api dla elematlai natipame hamuwa. Adipalati, ya:tapo di opata Sisa watle ta:kis mani kolumde dla humatlepame ma ya:skamu ya:ye dokopala oplami Keliso demsela:mduwapo,” demyaiyo.

³ Epalati Paelettaapo Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: ikadepe Yu so dokopala oplamita:?” diyo.

Epalati Yesuta asiyama epo atlaiyo, “Yao, wa:ta atla mepo,” diyo.

⁴ Epalati Paeletta Yu so aiyalma aya dokopala so mate epo opa opi edla alupo ha:ha:le so watle epo atlaiyo, “Na: ya: hamolowe dla batalimale koko hale ponatisema,” diyo.

⁵ Amasiyama ya: koko eye memellowe allimama yu itiyamale mate epo atlamyaiyo, “Opata Loum gamani so dla siyalasiyaladlepo depame ya:tapo Yudiya mo pato dulu dla opa watle yiyilamale kokoye imsula:mduwapo. Ya: koko iye Ga:lili mo tle kotiyapame ma hema puame ammsela:po,” demyaiyo.

⁶ Epalati Paeletta koko i dalepame Yesuye ikadepe Ga:lili oplamita:e depame opa watle dalla natiyo. ⁷ Epapele dulu dla ya:tapo Yesuye ikadepe Ga:lili oplami dle kokoye malanatipame Yesuye Helod watle semtaiya diyo. Adipalati, Helodta Ga:lili mo dla dokopala oplami halaiyo. Oloma edla Helodye Yelusalem dla puame hallati apiyo.

⁸ Epapele dulu dla Helodtapo Yesu natipame sikemte siyeiyo. Adipalati, ya: mo-powataliya Yesu kokoye dlalemhalemama ya: natilowe solotamdiyo. Epammama ya:ye Yesuta ulugiyemale koko ya: mila:pi tle halepo depame sikemte solotamaiyo. ⁹ Epapedeme Helodtapo Yesu watle atlanatili yu pasatale atlamaiyo. Amasiyama dulu edla Yesuta ya: watle yu hale po-atlaiyo. ¹⁰ Oloma edla aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mate Yesu dla batalipo atlamyemama ya:ye batalimale pasatale

oplami demyaiyo. ¹¹ Epame Helodtapo ya: opa mate Yesuye tetlemyemama ya: watle dokopala sota didiyelalo tluka alisisiye asiyomeliyo. Epame ya:ye Paelet watle ilame semtaiya diyo. ¹² Alila oloma edla Helod mate epo Paelet mate namkale diyo. Yia:ta ka:yapa ha:ha:leye namkale dle ipapeleta yia: dulu dla pe-elaiyo.

¹³ Yesuye Paelet watle ilame semtlati natipame Paelettapo aiyalma aya dokopala so mate epo Yu so dokopala so mate epo opa hapuloma mate sisilapame epo atlaiyo, ¹⁴ “Wua:tapo oplami iye Yu sota Loum gamani so dla siyaladlepo depame yiyilamale koko imselama demyemama na: watle sempualepo. Amasiyama na:tapo wua: inoma dali tle ya: koko gladleye, ya: dla batalimale koko hale ponatina. ¹⁵ Epapele dulu dla Helod mape Yesu dla batalimale koko hale ponatina. Epammama ya:tapo ya:ye ma di watle semtaiya dlepo. Epedeme wua: me-natipo, oplami i yumuluweye, ya: dla batalimale hale hawa ikadepe. ¹⁶ Epapedeme na:ta isikimi ya:ye hopolepame tane dlowepo.”

[¹⁷ Amasiyama Paelettapo Yu sota sisiyelepo depame yia:ta Godta Namilatale daya dele oloma edla oplami haleye amtuwale aya dulu tle alikili dla hamame woyamdiyo.] ¹⁸ Epapeleye opa hapulomatapo yu teta:le mate epo atlamyaiyo, “Yesu tlo yummama asiyama Balabasye amtuwale aya tle alikili dla hamame woyamane,” demyaiyo. ¹⁹ Oplami Balabas iye Loum gamani so mate opahale demama oplami hale yumiyo. Epapele tle ya:ye amtuwale aya dulu dla ka:staiyo.

²⁰ Paeletta Yesuye alikili a:ma hamame woyamoloweye sikemte solotamama mamisika: opa watle atlaiyo. ²¹ Amasiyama opata asiyama ya: watle yu teta:le mate epo atlamyaiyo, “Ya:ye dali yekelehmihili di dla gogodiya, dali yekelehmihili di dla gogodiya,” demyaiyo.

²² Epalati Paeletta ma opa dla atlemama epo atlaiyo, “Wua: ya:ta apa batalimale koko halë hallati natipame ya:ye yumuluwedeme amma:? Na:ta ya: koko gladle oloma edla na: ya: yumuluwe dla hamame tulluwe batalimale koko hale ponatina. Epedeme na:tapo ya:ye isikimi hopoliya depame tane dlowepo,” diyo.

²³ Amasiyama opa hapulomatapo yu sikemte di dla teta:lalimale mate “Yesuye dali di dla gogodepo himiya,” demyaiyo. Yia:ta epamye-lati Paeletta dalemhalepo depame sukalemama yia: watle mope diyo. ²⁴ Epammama ya:tapo yia: yu dalepame opata solotamale koko haiyo. ²⁵ Epedeme Paeletta Loum gamani so dla opahale demama ya:mkale yumulalo oplami Balabas tlo amtuwale aya dulu tle alikili a:ma woyamane diyo. Amasiyama ya: Yesuye dali yekelehmihili di dla polopo depame opa dla homeliyo.

Yesu dali yekelehmihili di dla gogodle

(Ma:t 27:32-44; Maka 15:21-32; Yon 19:17-27)

²⁶ Epame opahale sota Yesuye mo dulu tle ma alikili dla semtamha:ha:lati Kulene oplami Saimonye api duka dla Yelusalem dla pumhallati umaiyo. Epame yia:tapo dali yekelehmihiliye hapame ma ya: maka: dla himpame Yesu ko tle

tane diyo. ²⁷ Epalati oloma edla opa hapulo-
matapo Yesu hamame tamhallati alotle dolum-
tamalaiyo. Epapele dulu dla wola: opi ma me-
tamalemama Yesu yilo a:lle mate wowolimta-
malaiyo. ²⁸ Epalati Yesuta helestame yia: dla
omhalemama epo atlaiyo, “Yelusalem so wola:,
wua: na: yilo ase sikemte a:limiya. Amasiyama
wuskamu wua: yilo a:lemama wua: yimlala yilo
ma a:liya. ²⁹ Adipalati, wotiyalle alilata mo-pulati
opata yu ipo atlamyelepe, ‘Yimlala pohohomalalo
wekelalo so wola: wua: mate epo wola: yimlala
pohohopo meme ilimalalo so wola: wua: mate
sisiyeiya.’ ³⁰ Adipalati, epapele oloma edla
‘opatapo epo atlamyelepe,

“Tamali mate tutuka: pemtalalimale mate,
dia: dla illipo malame bopudiya,”
demyelepe.

³¹ Epapedeme ipapele kokotapo dali upa pasakalo
dla woyamelepiye, ma apa kokotapo dali upa tolle
dla woyapa:?” diyo.

³² Epame oloma edla opahale sota Yesu semta-
mama uhalalo so dapiyamte ma dali yekelehmhim-
ili di dla potimolowedeme elemtamalaiyo. ³³ Yia:
puame mo alikili tamali hale, ya: hi Dokopala elo
demdiye, edla puame woyamaiyo. Yia: epame
Yesuye dali yekelehmhimili di dla gogodiyo. Epame
uhalalo so dapiyamte ma gogodemama haleta ya:
dowala tiyama dla gogode epo haleta ya: weke
tiyama dla gogode diyo. ³⁴ Amasiyama Yesuta
dali yekelehmhimili di dla elemama epo atlaiyo,
“A, opa iwolota batalimale koko ipapele na: dla
haläye hiyostepo weline. Adipalati, yia: yia:ta koko
halä iye poyia:malamana,” diyo. Epame opahale

sota Yesu tlukaye hukulupo halomolowedeme yia: dulu dla ewala mate tatipiyele hale tatipiyeyiyo.

³⁵ Opa hapulomatapo alikili tle omha:ha:lati Yu so dokopala sota Yesuye tepelemale mate tetlemyemama epo atlamyaiyo, “Ya: opa opi tlo gagademsele:mduwapo. Epedeme ya:ye ikadepe Godta sale oplami Keliso dlepiye, ya: ya:skamu ya: gadlowe ka:pi,” demyaiyo.

³⁶ Epame opahale so yia: mape Yesuye tetlemyaiyo. Epammama wain yú haka:le sipo Yesuta delepo depame ya: watle hamimama epo atlaiyo, ³⁷ “Wua: ikadepe Yu so yia: dokopala oplami dlepiye, wa: wa:skamu wa: gadene,” diyo.

³⁸ Yesu ya: dokopala di tle yu ilimale ipo ilipo badiyo,

OPLAMI IYE YU SO DOKOPALA OPLAMIPO

³⁹ Oloma edla uhalalo oplami hale Yesu ela seme tle gogodepo elaletapo tepelemale yu mate Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: ikadepe Keliso dlepiye, wa: wa:skamu gademama di ma gadene,” diyo.

⁴⁰ Amasiyama uhalalo oplami haleta ya:mkale yu ipi tle yu itiyamale mate epo atlaiyo, “Wa: God powota:ma:? Adipalati, ya:ta wotiyalle haye wa: ma mepapele hapo. ⁴¹ Amasiyama wa: mate epo na: mateye di batalimale asiyama dla palipo. Ame Yesuye, ya: dla batalimale hale hawa,” diyo.

⁴² Epame ya: ma Yesu watle epo atlaiyo, “Yesu, wa:ta wa: mo dla ulatumama na:ye malamelepe,” diyo.

⁴³ Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Na: wa: dla ikadepe koko atlema. Watapo wa:ye na: mate siyele mo dla pollope,” diyo.

Yesuta powale koko

(Ma:t 27:45-56; Maka 15:33-41; Yon 19:28-30)

⁴⁴ Sali mo-dukuslopi dla hallati mo patota motiti tumama sali inoma dapahatlope pololiyo.

⁴⁵ Epalati aiyalma aya dulu dla tluka deiyamaleta komaleye meyelo duka talladiyo. ⁴⁶ Epapele oloma edla Yesuta yu teta:le mate epo atlaiyo, “A, na: na: pasakaloye wa: do dla hamima,” diyo. Yesu yu mosukulu ipo atlepame powaiyo.

⁴⁷ Epalati opahale so omhallalo oplamita Yesu dali yekelehmhimi isili tle omhalemama Yesuta powale koko natipame God hi di dla ta:demama epo atlaiyo, “Ikadepe, oplami iye batalimale hale hawa ikadepe mleni,” diyo. ⁴⁸ Epame opa hapuloma edla natilowa depo tame omha:ha:le sotapo koko e natipo ma i-ilapo tamalemama sikemte dupa kolle mate tamalaiyo. ⁴⁹ Amasiyama Yesu ya: amkadulota alikili tle koko iye omha:ha:iyo. Epame yia: dulu dla wola: opi Yesu mate Ga:lili tle pumulale so yia: mape medla ha:ha:mama omha:ha:iyo.

Yesu wabasi dulu dla hamatili

(Ma:t 27:57-61; Maka 15:42-47; Yon 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Dulu edla oplami hale halaiyo, ya: hiye Yosep. Ya: Yudiya mo pato dulu dla Alimatiya mo yemala dla hallalo oplamiyo. Ya:ye ka:dle oplami halemama God ya: mo kokota puluweye omhalaiyo. Epame ya:ye Yu so dokopala so alumale dulu dla ya: ma hale halaiyo. Amasiyama Yu so dokopala sota Yesuye Loum gamani sota yumulupo depo yia: dla homallati ya: koko edla alimama humatlaiyo. ⁵² Epapeleye ya: Yesu

powale moto halowedeme Paelet watle dalla taiyo. ⁵³ Epame ya: Yesu motoye dali yekelehmhimi di tle isili dla hame tulumelukata polupame tei seselemale dulu dla wabasi muwalle dla tuwame himiyo. Wabasi eye ala amko ikadepe, oplami powale moto haleye ala dulu edla pohamatilalo ha:ha:iyo. ⁵⁴ Amasiyama alila oloma eye Yu sota inoma sumolowe alilata mo-kotiyamalati apiyo.

⁵⁵ Epapele dulu dla wola: Yesu mate Ga:lili tle pumulale sotapo Yosepta Yesu motoye wabasi dla hamatiliwedeme tlati yia: ma dolumtamalaiyo. Yia: tame Yosepta Yesu moto wabasi dulu dla hamatili kokoye woloma natiyo. ⁵⁶ Epame yia: ma ilame tame dakopala ullu ka:depo pamalaloye Yesu moto dla huhutupiliyelowedeme dinapiyo. Amasiyama yia: Yu sota inoma sumolowe alilata mo-kotiyamalati Mosesta aiyalma hatitimale e dolumama aseka hedepo popa:iyo.

24

*Yesuta wabasi dulu tle ma sila:time hetale
(Ma:t 28:1-10; Maka 16:1-8; Yon 20:1-10)*

¹ Sande alila utulala ikadepe wola: iwolota yia:ta ullu ka:depo pamalalo dakopala dinapeleye halopo Yesu wabasi dla tamalaiyo. ² Yia: tame natilati kokoloma tala dla ewala himomeleme elaleye ma alikili a:ma dla kokolustame ella natiyo. ³ Amasiyama yia: tuwame natilati Lod Yesu motoye hawa halaiyo. ⁴ Yia: tuwame ala me-omha:ha:mama momalamha:ha:lali opa dapiyamte tluka kamkamaleta sikemte usiyemale didiyepo pakasiyamalalo yia:ta ha:ha:mateka:pi dla wowoyapo ha:ha:iyo. ⁵ Epalati

yia:ta yiyelepo sikemte wowota:mama yia: dokopala isili dla potalepo tuluiyo. Amasiyama opa dapiyamteta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: adipalati pasakalo hallalo oplamiye ma wabasi dulu dla totamsiyama?” ⁶ Ya: dulu hema pe-elasema. Amasiyama ya:ye ma sila:time hetana. Epedeme wua: ya:ta wua: mate Ga:lili dla sela:mama atlamuwa kokoye mo-woweluwapa? ⁷ Adipalati, ya:tapo epo atluwapo, ‘Opa Yamiye batalimale so dla homallati yia:tapo ya:ye dali yekelehmihili dla gogodlepe. Epame ya:ye wabasi dulu dla alila dapiyamte elepame ma dapahatlope alila dla sila:time hetlepe,’ duwapo.” ⁸ Epalati wola:tapo yu e dalepame Yesuta atlamsela:le yuye mo-malamaiyo.

⁹ Epame yia: wabasi tle ma ilame tame Taiya dle so 11 mate epo opa hapuloma Yesu dolumtale so mate dla yia:ta tlamale koko hapulomaye atlamaiyo. ¹⁰ Epedeme koko i tlamale so wola:ye iwolopo, Meli Magadalin epo Yowana epo Yeims ya: wai Meli epame wola: opi. ¹¹ Amasiyama wola: iwolota puame Taiya dle so dla atlamalati yia:tapo pomikadepe dlalo wekemama ma wola: watle, “Wua: isikimi bobokolomale yu atlamyema,” demyaiyo. ¹² Amasiyama Pitata sila:tipame wabasiye natilowedeme kukulumtaiyo. Ya: tame wabasi dla heodepo tuwame halemama toko ipo natitepo Yesu moto bopudepo elale tluka siyapota wabasi dulu dla me-ella natiyo. Epalati Pitata ma ilame tamama koko hema sikemte momalamtaiyo.

Opa dapiyamteta Emaus mo dla tamalemama

Yesu natili

¹³ Alila hatlo medla Yesu alotle dolumsiya-malalo so dapiyamtetapo Yelusalem mo saliyome ma Emaus mo dla tamalaiyo. Emaus mo eye Yelusalem mo tle pase pateka:mu, isikimi 11 kilomita selemalli enamaiyo. ¹⁴ Yia: tamalemama Yesu dla koko wowoyamale hapulomaye esemtamalaiyo. ¹⁵ Epame yia: me-tamalemama esemtamallati Yesuta ko tle puame yia: umpame ma yia: mate tamalaiyo. ¹⁶ Amasiyama opa dapiyamte iwoloye Yesu woloma pomalanatiyo. Adipalati, Godta yia:ta Yesu woloma malanatiloweye api himomeliyo.

¹⁷ Epalati Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: apa kokoye esemtamalemama yuhamtamalema:?” diyo.

Amasiyama yia: api duka medla hedepo ha:ha:mama dupa kolle mate yia: mila:pi upiyestame ha:ha:iyo. ¹⁸ Epammama yia: dulu dla oplami hale hi Keleopas demdiye, eta Yesu watle epo atlaiyo, “Yelusalem mo dla asepe so ha:ha: dulu edla hatlo wa: tlo koko edla wowoyamaleye podallalo wekelepa?” diyo.

¹⁹ Epalati Yesuta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Wa: apa koko atlema:?” diyo.

Epapalati asiyama yia:ta ya: watle epo atlaiyo, “Di Yesu Nasalet oplami kokoye atlema. Adipalati, ya:ye God tle yu hapame molo atlalo oplami depo halemama God mila:pi tle epo opa mila:pi tle God yuye itiyamale mate atlamsela:mduwapo. Epammama ya:tapo ulugiyemale koko patotoye halomsela:mduwapo. ²⁰ Amasiyama aiyalma aya dokopala so mate epo di dokopala so mateta

ya:ye Loum gamani sota yumulupo depame yia: dla homeluwapo. Epalati yia:tapo ya:ye dali yekelemhimili di dla gogodepo yumuwapo. ²¹ Amasiyama dita malamaleta ya:ta Isalael soye Loum gamani sota itiyamale tle alikili dla eleme woyamelepe depo dalemha:ha:mama omha:ha:uwapo. Epedeme koko hapuloma iye tatla huta wowoyamuwapo. ²²⁻²³ Epame di alumale dulu dla wola: opita di watle yiyelle hami. Adipalati, wata utulalati yia: toko tame wabasi natitepo Yesu moto hawa halla natiwo. Epalati yia:ta puame di watle atlemama 'dia:ye inomata meyelope demama God ya: banakaka so nati,' de. Epalati banakaka sotapo Yesuta ma pasakalo hala kokoye yia: watle atluwo. ²⁴ Epame di alumale dulu dla ha:ha:lalo so opa opi yia: mape toko tame wabasiye natitepo, wola:ta atlamale koko mate alemama Yesu motoye hawa halla natiwo."

²⁵ Epalati Yesuta yia: watle asiyama epo atlaiyo, "Wua: sikemte yeitamale sopo. Wua: adipalati God tle yu hapame molo atlamalalo sota atlamale koko dla ala pomikadepe dlalo ha:ha:pa? ²⁶ Adipalati, yia:tapo epo atluwapo, 'Godta sale Kelisoye wotiyalle koko ipapele hapame ma hela:dle mate epo itiyamale mate God hala dla hetame pollope,' duwapo." ²⁷ Epame Yesuta yia: watle Moses mate epo God tle yu hapame molo atlamalalo so hapuloma mateta Keliso koko dla hatitimale yu ya: dulu kokoye woloma yia: watle imaiyo.

²⁸ Yia: Emaus mo mateka:pi dla pumha:ha:mama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, "Na: hema pohedlowa. Amasiyama na: ala metlowama," diyo. ²⁹ Amasiyama opa dapiyamteta

yu itiyamale mate ya: watle epo atlaiyo, “Namkale, wa: yipta tamiya, wa: dia: mate elane. Adipalati, ma-apola yakoma,” diyo. Epedeme ya: yia: mate ella taiyo.

³⁰ Epame yia: aya dla hetame daya dlowedeme popa:mama Yesu daya hapame siyele yu atlepo gudepame hauwokokopo yia: watle alemaiyo. ³¹ Epapele oloma edla pakasiyamalalo yia:tapo Yesuye woloma malanatiyo. Yia: Yesuye malanatilati ya:tapo meyelo me-haodiyo. ³² Epalati yia:ta dapiyamteta popa:mama yiskamu epo atlampopa:iyo, “Yao ikadepe, di api duka dla pumha:ha:lati ya:tapo God yu ya: dulu kokoye di watle atlamalati di dupa dulu dla sikemte siyeleta heta,” diyo.

³³ Epo yia: sillipame ma hapele Yelusalem dla tamalaiyo. Yia: tame natilati Taiya dle so 11 mate epo Yesu dolumsiyamale opa hapuloma mate yimkata edla alupo popa:la natiyo. ³⁴ Epalati opa edla alupo popa:leta yia: watle epo atlamyaiyo, “Yao, ikadepe, Lodye powale tle ma sila:time hetana. Epame ya: ma Saimon Pita hala dla tame woyamalepo,” demyaiyo. ³⁵ Epalati asiyama opa dapiyamte iwolota yia:ta Yesuye api duka dla tamalemama umale mate epo Yesuta yia: mate polomama daya hauwokokomalati malanatili koko mate yia: watle atlamaiyo.

*Yesuta ya: alotle tlalo so dla tame woyamale
(Ma:t 28:16-20; Maka 16:14-18; Yon 20:19-23;
Taiya 1:6-8)*

³⁶ Yia: ala koko hema me-yuhampopa:lati Yesuta pakasiyamalalo yia:ta popa: duka metle me-woyapo halaiyo. Ya: epo halemama yia: wadle epo atlaiyo, “Namkadulo, sadleta wua: mate ellepe,” diyo.

³⁷ Amasiyama yia:tapo ya:ye semte bataliya tepo depame sikemte yiyelepo wowota:iyo.

³⁸ Epalati asiyama Yesuta yia: wadle epo atlaiyo, “Wua: adipalati epo sikemte wowota:mama totokoleyaple kokota wua: dulu dla elema:?”

³⁹ Epedeme wua: na: do mate epo na: hete mate tlapame ikadepe na:po depo malamaiya. Epame na: moto umaiya, wua:tapo na:ye ikadepe moto walle tepo depo malamelepo depame. Adipalati, bataliya yimlalaye yia: dla moto hawa,” diyo.

⁴⁰ Ya: yu iye atlapame yia: wadle ya: do ulu mate epo hete ulu mate nalati-iyo. ⁴¹ Amasiyama yia:tapo sisiyele mate yiyelepo popa:mama ala yia: dupa dulu dla me-totokoliyapele mate popa:la natipame Yesuta yia: wadle epo atlaiyo, “Wua: dla dlowe alisisi yemala hale elema:?” diyo. ⁴² Epalati yia:tapo ya: wadle amalalo totomale yemala hamiyo. ⁴³ Epapalati ya:tapo yia: inoma dali tle amalalo eye deiyo.

⁴⁴ Epame ya:tapo yia: wadle epo atlaiyo, “Na:ta wua: mate sela:uwa oloma edla na: wua: wadle ipo atlamduwapo, ‘Na: koko dla Mosesta hatitimale mate epo God yu molo atlamalalo sota hatitimale mate epo Sam buka dla hatitimale mateta na: dla woyamelepe,’ demduwapo. Epedeme wata koko itapo na: dla mo-woyamapo,” diyo.

⁴⁵ Epame Yesuta yia:ta God yu bukata atlama

kokoye woloma malastlepo depame yia:ta mala-maleye hohototimaiyo. ⁴⁶ Yesu epo halemama yia: watle epo atlaiyo, “Epedeme God yu bukatapo ipo atlapo, ‘Godta sale Kelisoye wotiyalle hapame alila dapiyamte wabasi dulu dla powame elepo gudepame ma dapahatlope alila dla sila:time hetlepe.’” ⁴⁷ Epame Yesuta ma yia: watle epo atlaiyo, “Wua: Yelusalem tle kotiyapame ta:lamo pato dla tame na: hi tle opa watle ipo imsiyamaia, ‘Wua: malamale meyeloje depame wua: bobtalimale tle heheletimaiya. Epalati Godtapo wua: bobtalimaleye hiyotipo wellipe,’ demsiyamelepe. ⁴⁸ Epapedeme wua:ta na: koko iye tlapame atlamsiyamelepe. ⁴⁹ Epedeme wua: yipta Yelusameye meleme tamiyo. Amasiyama wua: aseka medla me-ha:ha:lali Pepele di tle itiyamale mallati halepe. Adipalati, na:tapo na: Ata atlale yu e dolumama wua: watle Hela:dle Soko hamilowepo,” diyo.

*Yesuye Pepele di dla hamame hetale
(Maka 16:19-20; Taiya 1:9-11)*

⁵⁰ Epame Yesuta ya: alotle tlalo so eleme Betani mo mateka:pi dla tamalaiyo. Yia: edla tame woyapame Yesuta ya: do ta:ta:depame yia: yilo inoma sumama siyele yu atlaiyo. ⁵¹ Ya: epamhallati Pepele di dla ya:ye hamame hetaiyo. ⁵² Epalati yia:tapo Yesu hiye di dla ta:depame sisiyele mate Yelusalem dla i-ilapo tamalaiyo. ⁵³ Epame yia: alila hapuloma dulu dla Yu so aiyalma aya dla ha:ha:mama God dla siyele ta:demha:ha:mdiyo.

clxi

Ka:dle Yu
Genesis, Exodus, Jonah, and the New Testament in the
Kamula language of Papua New Guinea
Buk Stat, Kisim Bek, Jona, na Nupela Testamen long
tokples Kamula long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kamula

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

74ad7974-9dcd-5470-9c22-0eda5fbabe15